

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” „a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság,” a „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság,” „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „a nagykanizsai kisdiednevelő egyesület,” „a nagykanizsai tanítói járáskör,” „a nagykanizsai keresztény jótékony négyelet,” „n.-kanizsai izr. jótékony négyelet,” „szegények tápintézete,” „a katonai hadastyánegylet,” „a soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A kisiparos.

Tornyosulnak a viharfelhők az égbolton.

Hónapok óta nem csinálunk semmit. Ebben az irtózatossággal semmittegen pang minden.

Erezzük mindnyájan a veszedelmet, de talán senki sem sanyalódik annak nyomasztó hatása alatt keservebben, mint a kisiparos.

Nem is ettől a pangástól keletkezik a baj. Régebb keletült az már.

Ide benn a hazánkban? Csak itt állunk ám igazán csehold. A tőke uralma teszi tönkre a kisiparost.

Ugyan ki hallotta, hogy valaha kisiparos hozzájutott volna egyetlen csizma, egyetlen katonai nadrág szállításhoz. Ki állana szóba Magyarországon érdes tenyérű, egyszerű ruházatu iparossal? Megpályázza ő is az állami szállítást, de ki veszi számba? Azt mondják, hogy anyagi helyzete nem nyújt biztosítékot. Jönnek a simára borotvált kifogástalan öltözötű pénzes vállalkozók, akiknek a nyomukban nem támad bagaria illat, az enyv szaga sem érzik rajtuk, a tenyerük sem érdes, csak úgy siklik rajta a bankó. Ezekben van garancia. Nagy furfanggal irják ki nálunk a szállítási feltételeket. Oda teszik, hogy az olcsó ajánlattevő feltételeit nem köteles elfogadni a hivatal, s a beérkezett feltételek között tetszés szerint választhat, s elfogadhatja a drágábbat is. Szemérmetlen szemfényvesztés, a bolond is megérti, miért van ez így. Ezek az állandó szállítóalakok százazreket nyernek vállalkozásaikon. S vajjon hullatnak-e legalább morzsákat a százazrekből a kisiparosnak, annak, akinek a kérés tenyere nem elég sikos, hogy garancia lehessen a személye?

Odaadják-e legalább a felvállalt szállítást feldolgozás végett a kisiparosnak. Dehogy adják. Az ő yes patronusok gondoskodik arról is, hogy jövedelmüket nehogy elfecséreljék holmi kisiparosoknál. Mire valók a rabok, ha nem arra, hogy a vállalkozó urak felvállalt munkáját elvégezzék.

Vácon, Sopronban, Szegeden, Lipótváron, Szamosújváron s a többi börtönben egyenként van 500—600 rab. Az igazságügyi kormány minden évben nyilvános árverésen bérebe adja a rabok munkaejét vállalkozóknak 40, 60, 80 fillér és 1 korona 60 fillérért. Aki többet ígér, annak adja. Licitálnak, mint az ócska vasra. Aztán létrejön a vállalkozóval, aki szintén pénzes ur, a szerződés, mely szerint az állam bére ad x polgártársnak mondjuk 100 rabot egyenként 40, 60, 80 fillérért és 1 korona 60 fillérért szabad-munkára. Az ügyész saját területén állami pénzen épített és a modern technika minden kívánalmainak megfelelő villanyvilágított és jól fűtött műhelyt is ad a vállalkozóknak, arról is gondoskodik, hogy a rabokkal 6—12-ig, délután 1 órától este 8 óráig dolgozzék s a vállalkozó óraszámra fizet. Már most, hogy volna képes versenyezni a kisiparos ezzel a vállalkozóval? Hol kap az iparos segédet 1 korona 60 fillérért, pedig a vállalkozó csak azért a rabért fizet ennyit, aki a szabadsága alatt is kész iparos volt.

Hol az ingyen helyiség, hol a fűtés, világítás, de ami a legfőbb, hol a munka? Olcsóbb munkaerővel előállított ipari termékek olcsóbban is lehet eladni. Sajnos, nem csak szállításra szánt munkák készülnek így, hanem a nagy raktárak is innen szerzik be szükségleteiket.

Ime így teszik tönkre az ország fertantó elemét, a kisiparost. Aztán csodálkozunk a szociális mozgalmakon, soha sem hallgatta meg őket senki.

Aztán ha legalább a rabnak, illetve az igazságszolgáltatásnak volna valami haszna ebből a vállalkozó rendszerből? A modern kriminálisztika két féle szempontból vezette be a börtönökbe a munkát. Először, hogy az állandó foglalkoztatás, a szakadatlan munka által elvonja a rabot, a beteg jelket a bűnös gondolatoktól, megjavítsa. Másodszor, hogy az így módon megjavított rabnak egy iparágban való teljes kiképzés által arra az időre, ha kiszabadul, kegyeret is adjon a kezébe. Csak hogy a börtönszolgálat vállalkozó ur nem igen bír érdeklődéssel a börtönügy irodalma iránt. Miközben neki a modern kriminálisztikához? Ő szerződő fél. Még a szentnek is maga felé huz a kéze, hát annak, aki nem szent, már pedig a vállalkozó ur ugyancsak nem szent. Bevezeti a munka megosztás elvét, 10 rab állandóan szab, 25 félcel, 25 gépel, 5 gomblyukat köt és így tovább. Ezt a rendszert meg nem változtatja a vállalkozó, mert neki ez jobb. Letelik a büntetésű idő, kimegy az életbe a rab, még iparigazolványt is nyomnak a kezébe. Aztán hozzákezdene dolgozni, de mikor ő csak gépelni, vagy gomblyukat tud kötni. Munkát nem kap és ismét lop, mert hát élni csak kell.

Vajjon jön-e már messis, ki véget vet ennek a rendszernek, s a kisiparost megmenti ennek az elavult országnak.

Papp Ferenc.

Iparkiallítás Nagykanizsán.

A kiállítás 1904. szeptember elején lesz.

A már-már dermedő nagykanizsai ipartestület felébredt álomból. A fiatal erők lökést adtak a tepsődő, lassan cselekvő karoknak és felírták zászlójukra az „Előre” jelszavat. Sok rágalom és guny érte az ipartestületet és ezért most megakarják mutatni, hogy a holtnak hitt testületben van életérő a haladásra. De nemcsak az ipar-testület részesült nálunk lenézésben, hanem a kisiparosok egyénileg is. Termékeikről alig vettek tudomást, vagy ha igen, úgy azért, hogy ócsárolják. Ezt a foltot akarja most fényesre csiszolni az ipartestület, amidőn tömörülve felvetették egy Nagykanizsán rendezendő iparkiallítás eszméjét. Az eszme ténsté is lesz. Legalább aszák kell lenni. Kívánja ezt a kisiparos osztály nagy tömegének érdeke. Az iparkiallítás eddigi mozzanatait ezekben összegezhetjük:

A nagykanizsai ipartestület folyó évi szeptember hó 9-én tartott rendes havi ülésén — mint annak idején köztöltük — iparkiallítás rendezését hozta javaslatba. Itt ezekbe bizottság alakult, mely azonban az ügy előkésztésére kicsinynek bizonyult, szeptember hó 27-én 80 tagu nagybizottságá szűsbebedett. A gyűlés az ipartestület helyiségében folyt le. Megjelentek azon szép számban a kisiparosok, egy nagy iparos és a meghívott helyi sajtó képviselői.

Geizi Viktor ipartestületi elnök néhány rövid szóval üdvözölte a szép számban megjelenteket. Vázolta az ügy eddigi

mozzanatait. A mai gyűlés tárgya elbirálni, hogy vajjon lehetséges-e Nagykanizsán iparkiallítást rendezni?

Sajnos lenne Nagykanizsára, ha még ezt sem lehetne keresztül vinni, — szót közbe ekkor valamelyik kisiparos. Nemcsak kimondani ezt, folytatta Geizi, hanem megbeszélni az ez ügyben teendő lépéseket. Ő a vármegyei kiállítás hívének valja magát. Ezután felkéri a megjelenteket az ügyhöz minél többnek hozzájárulni.

Révész Lajos a helyi iparkiallítás hívének vallotta magát. Annak valja magát azért, mert egy vármegyei kiállítás rendezése csak oly város vállalkozzék, mely a törvényhatóságok szeretőre számíthat. Nagykanizsa multja ennek ellenkezőjét mutatja. (Helyeseleg.) A helyi iparkiallítás hívének valja magát még azért is, mert iparosainkat nem tartja elég erőnek arra, hogy vármegyei iparkiallítás keretében mutassák be tudásukat. A kiállítás elnökül a polgármester ajánlotta.

Halvax Frigyes, tanácsos, iparhatóság bírtos szintén pártolni állt föl a kiállítás eszméjéért. Mielőtt azonban a lépéseket megtekinék ez ügyben, biztosítva akarja látni a kiállítás sikerét, amelyet a kiállítás számára felteletlani.

Kohn Samu műlatkos, szintén a vármegyei kiállítás mellett tőr lendészt. Imet Révész Lajos emlekedett szőlőára. A vármegyei iparkiallítás rendezése helyett egy, a helyi iparkiallítással egyidejűleg rendezendő, országos terményvásárt ajánl, amely minthogy valószínű, hogy a külföldről is látogatra lesz, már egymaga is szép részt biztosít a kiállítás sikeréül.

Majd az egyik tag az iparkiallítással kapcsolatos segéd és tanonc munkakiallítást ajánlott.

Gaspár Béla: Annak eldöntésére, hogy vajjon megvalósul-e helyi iparkiallítás rendezése, az ipartestület tagjai, vagyis a kisiparosok hivattak. Ha a kisiparosok elég erőnek érzik tudásukat, ám mérkörsenek a vármegyei kiállítás keretében. A vármegyei kiállítás azonban, — bár a zalamegyei városok közül a városok nagysága és forgalma Nagykanizsát teszi hivatottá megvalósítani a rendezésre — ha azt Nagykanizsán rendeznék, sok lenézés-

Igen. Én azért mentem férjhez, mert kénytelen voltam vele...

A férfi nércán szegete szemét a nő bájos arcára. Aztán megkérdezte.

Akarja tudni, miért lettem bujdosóvá? Az asszony bólintott a fejével.

Mikor felnőttem — kezdte a férfi bizonytalanul, — beleszerettem a világ legedesebb gyermekleányába.

Sylvia mosolygott.

Ő is szeretett engem, — legalább azt mondta. — De azért... ah, miért is elevenitem fel a multat?

Talán jó lesz feléleveníteni, — jegyezte meg Sylvia rábeszélően. — Hátha valakit igazságtalannul ítéltek el és elmondanák getseivel, talán tisztázódhatna a dolog...

Oh, az ki van zárva, hisz harminc évvel ezéltőt történt.

Mi az a végtelenséghez képest? ... Az a nő — vagy mondjuk: gyermek — egy magyarul szó nélkül lassított el magát. Éppen Londonból tértem haza, ahol új állást kaptam, úgy hogy megélhetünk volna jóvedelméből ketten is ez özekek a szavakkal fogadtok:

Bocsássam meg nekem. Elmondhatatlan okok miatt sohasem lehetünk egymással. Jóvé hétéen lesz az esküvőm — (itt egy nevet mondott).

Sylvia alig hallható hangon kérdezte: — Ez volt az egész? Aztán nem írta meg önnek, hogy soha el nem felejté azt a nagy szerelmet, amely egymáshoz fűzte önöket?

De igen. Milyen jól ismeri ön a nőket! — Nem minden nőt, csak azt az egyet.

TÁRCZA.

A vándor.

Angolból.

— A „Zalai Közlöny” tárcája. —

Milvainé kiült a háza elébe és font. Időközönként légy tekintettel nézett ki virágoktól tarka kis kertjébe, hiszen egyedüli boldogságát ezek az ártatlan, hangtalan, élő lények képezték.

Az egész életén keresztül csak szenvedett, lassankint vesztette el mindenét és most háfát adott az Istennek, hogy a mindennapi szükségletén felül meg annyit is adott neki, hogy virágai fentartására elég volt.

A lakása csak három szobából állott, de tisztán és rendezesen tartotta őket s bár a nappali szobája egyben a könyvháza is volt, oly egyesen tudta azt berendezni, hogy inkább műteremre emlékeztetett.

A házacskát szegélyező erdőből egy férfi lépett ki és egyenesen a kis kapu felé tartott. Ott megállt és fátáradan rátesztáskodva a kapufelét, nézte a szép nőt. Mert bár Milvainé már öreg volt, s sors nagyon kegyesen bánt vele és meghagyta a régi szép arcot csaknem teljes virágában. Igaz, hogy az arca elvesztette a leányos rózsaszínűt, és most már csak hófehér volt, de az ajkai égő vörösek maradtak és nagy acélterűs szemei ártatlanul tekintettek elő a hosszú pillák alól.

A férfi mindent észrevette, amint a kapunál állva figyelemmel kísérte az asszony szép természetét és vékony kéz-

csuklót. Amaz egypár percig hallgatott. Egy kicsit megijedt az idegen látásra, de aztán észrevette rajta, hogy öreg és fáradt és megöltöztötte őt.

— A következő falu még egy mérföldnyire van ide... —

— Én pedig fáradt vagyok — válaszolta a férfi egyzertlen.

Az asszony kutatóan nézett reá. Látta az idegen arcáról a sok bánat és szenvedés nyomát, amint az vágyakozva legeltette szemeit a gondozott virággyakon.

Talán megpihenne nálam — szólott újra az asszony és kinyitotta előtte a kaput.

Mikor beérték a nappaliba, a férfi elgeddően nézett körül. Az asztalon vázában rózsák illatoztak, a falon pedig egy könyvszekrényben verses könyvek voltak. Egyenesen arafelé ment és otthonian levetett egy könyvet a polcra.

Ah! — kiáltott fel — ön a Keats verseit is... Majd egy mély sóhajjal visszatette a könyvet. Sylvia egy másik sóhajjal válaszolt.

— Egyedül lakik itt? — kérdezte végre a férfi.

Csofálatos, de az asszonyt nem bántotta ez a szokatlan bizalmasság.

— Most csak egy kis cselédemmel lakom, de a napokban hazavárom a fiamat.

— A fiát?

— Igen. Messze volt, de nemsokára hazajön. Ő is ott volt, ahol a többi ifjak. De ő bátor hő volt.

— Azt elhiszem — válaszolt a vándor komolyan.

Milvainé pillái megremegetek, aztán nyugodtan kérdezte:

— Miért?

— Megengedi, hogy körülnézzek a szobájában? Gyönyörű dolgai vannak és azt kell hinnem, hogy különködésből lakik ebben a kis házában.

Nem, nem különködésből, de szükségéből. Amit itt lát, azokat mind leánykoromból tartottam meg, a Keats verseskönyveit és ifjúkori jó barátomtól kaptam, ő olvasott fel néha belőlük.

Felszolgált a teát. A régi porcellán és különös formájú evőszközök valami régi emlékeket ébresztettek a vándorban. A lemenő nap utolsó sugára betörtött az ablakon és az asszony lehuzta a redőnyeket, hogy ne sértsék vendége fáradt szeméit.

— Szabad még egy kis ideig itt pihen-nem? — kérdezte a férfi később, mikor már a kis cselédleány elhordta az edényeket.

— Oh igen — szólott az asszony sárvéyesen.

— De ugy-e, tovább fog fanni? Olyan boldogság nekem azt nézni. Manapság már alig fannak az asszonyok.

— A nagyanyámé volt ez a keresek rokka, még gyermekkoromban megtanított volna. Önnek nincs otthona? — kérdezte habozva.

Nincs. Én csak egy szerencsétlen bujdosó vagyok. De nem büntény miatt. Ocsupán csak azért, mert elvesztettem a földön mindenemet, és az asszony, akit szerettem, a másé lett!

Milvainé pillái megremegetek, aztán nyugodtan kérdezte:

— Miért?

— És nem talál egy más asszonyt, aki megvizsgáltta volna?

— Én azok közé az egyének közé tartozom, akik csak egyszer szeretnek az életben.

Két ablak között a falon egy kép bájos leányt ábrázolt, a kép alá aranybetűkkel „Sylvia” volt írva és harminc év előtti dátum. A képről az asszonyra tekintett.

— Ön nagyon keveset változott 30 év óta — szólott. — Az időnek is megvannak az elkenyvertetőit kedvencei.

Az asszony vékony ujjai gépiesen dolgoztak a fonalakon. A férfi német nézte őt, de aztán hogy bent mindig sötétebb lett, lassan lecsukódott a pillái. Az örödtésre sem ebrekelt fel. És ekkor az asszony a fáradt félre hajt, gyöngyöden félre simította homlokáról az ősz fűrtöket. Egy ujjnyi vastagság sebbellett látott rajta. Először elmosolyodott, de aztán mély sóhajjal ült vissza helyére.

Nemsokára a vendége is felébredt és hősécsatolt kért, amiért jelenlétében elaludt.

Szívesen megbocsátok De ugye itt vacsorál velem? Legalább kipihen magát.

Mialatt az asszony kiment a vacsorát megrendelni, a férfi újra a verseskönyvek felé ment, s az egyik kötetet figyelmesen nézegette. Harminc év előtti dátummal „Stephen Sylvia” volt mindre rányomatva, ujjából keltetésé pedig „Milvain Sylvia.”

Vacsora után az újs megkérdezte: — Hol van a férje?

— Nagyon régen meghalt, de — hol van az ön felesége?

— Nekem nincsen, sohasem nősültem meg. De önnek fia is van?

szel és kicainyással találkozna a többi városok részéről. Szintén helyi parkiallítás rendezését ajánlja.

A hangulattól már előre lehetett látni, hogy a kisparosok a helyi kiállítás eszméje mellett tömörülnek. S mikor Geisz elnök felvette a kérdést, hogy megyei, vagy helyi kiállítást rendezzenek csaknem egyhangúlag a helyi parkiallítás hívének kiáltották magukat.

Majd egy kis vita után kiküldték a 80 tagú előkészítő bizottságot. E bizottság kebeléből egy 24 tagú bizottság alakult, a kisparosokat meggyereri a kiállítás való részvevőre.

Asz elnök tehát kimondta a határozatot, amely szerint a nagykanizsai helyi parkiallítás 1904. szeptember első felében rendezik. Ugyanakkor lesz a természetjárás is, melynek rendezésére a gazdaságok és kereskedők kéri fel.

Halvax Frigyes a kiállítás ügyeinek szervezésére Révész Lajost ajánlotta titkárnak. A megjelenteket egyhangúlag fogadták el Halvax ajánlatát.

A gyűlés ezzel véget ért.

Városi közgyűlés.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete múlt pénteken gyűlést tartott. A gyűlésen Vécsey Zsigmond polgármester elnököl. Fontos mozzanat nem történt, de érdekes igen. Érdekes az, hogy a város elutasított egy szegény kovácsmestert abbéli kérelmével, hogy részére műhelye előtt levele köztérrel terület engedtesse át. Nem tudom, mely utcában levele köztérrel volt szó. A főbb utcákban levelek bizonyosan nem. Így nézetem szerint a város anyagi károsodása nélkül épp úgy átható lett volna az a kis terület, mint a gazdaság részvénnyeljárásának a nyolcszáz négyzetl.

Érdekes momentuma még a gyűlésnek hogy vitába vittek gazdasági anyagi viszonyait. Eltekintve attól, hogy mily izléstelen dolog ez, kárhözható még azért, mert ily vitákkal anyagi károkat okozhatnak. Nem értesülünk, hogy vajjon a pikáns ügyeket szállítói szerződés városi képviselő részéről e miatt előzői gyűlésmentésében. De mindenesetre kár, hogy a magyar törvények nem rendelkeznek az ügyben, nem bűntetik az ily felelősséget mint, értesülünk szerint, a német és angol törvények. A gyűlésről a következőket jelenthetjük:

A gyűlésen a Deák útna rendezésére kiküldött bizottság adta elő javaslatait. Ezek szerint tekintettel a megyei önkormányatra Nagykanizsán az önkormányzat október 18-án lesz megtartva. Röggel 8—10 óra körül az egyes templomokban isteni tisztelet lesznek. Dél előtt 11 órakor a képviselőtestület díszközgyűlést tart, melyen az emlékszedet Remete Géza v.

— Azután, hogy ő férjhez ment, nem-sokára meghalt az atyám és azóta mindig a nagyjáratot járom.

— De maga nem tud mindent! Talán ha mindent hallott volna, enyhében ítélt volna a leány felét. Azt talán nem is sejtí, hogy a leány atyja váltót hamisított egy gazdaságra nevére, aki csak úgy ismert irtalmat, ha a lányát neki adja feleségül.

A vándor felugrott helyéről.

— Ez volt az ok? — kérdezte megdöbbenve.

— A leány az anyját és az atyja nevét akarta megmenteni. És hogy azt elérje, oda dobta magát egy gazdaságban meggyélt vén embernek, csak azért, hogy a megvetését kiérdemlje annak, akit szeretett.

A Sylvia könnyei sűrűn omlottak alá és a vándor még mindig hallgatott.

— De meggyőződött a sorában — folytatta Sylvia. — Az, akit szeretett, úgy elment, hogy többet sohase hallott felőle. A férje pedig az első házasság napok után úgy bánt vele, mint egy kuttyával. Nem-sokára ezután teljesen törökre mentek és az asszony bevonult abba a kis házába, amit öreg anyjától örökölt. Itt élt a gyermekével. Később a férjét szélhűtés érte és sohasem kelt föl többé. A felesége pedig szüntelenül és gondosan ápolta őt mindaddig, amíg be nem hunyta a szemét.

— Ücsögött a szobában. A vándor nagyon gyöngéden oda lépett az asszony elé és szeretetteljesen nézett a szemébe.

— Most már mindent értek — szólott Sylvia s a férfi kezébe csuszattatja a kezét.

— Rögjön megismert? — kérdezte.

— Rögjön, édes szerelmem. És te?

— Azt nem áruolom el, — válaszolta Sylvia mosolyogva.

— És a vándor többé nem bagyta el a házat. Elment alkony boldogabb volt, mint verőfényes tavasz.

képviselő fogja tartani. A díszközgyűlés el fogja határozni: 1. Deák Ferenc arc-képeinek a v. diastere részére való megfésültetés. 2. Deák Ferenc emlékére megfésültetés. 3. Az önkormányzat további részében a város erkölcsi és anyagi támogatásában részesíti az Irodalmi és Művészeti Kört, mely a város hozzájárulásával Tolcsa Ede szobrászművész által készített Deák Ferenc emléktáblát október hó 18-án ünnepélyesen fogja leleplezni és a városnak gondozásá alá veszi át.

A nagykanizsai szeszvinomító részvénnyeljárásának újabb nyolcszáz négyzetl területet engedtek át ingyen.

A többi apró ügy közül kiemelkedett a bolt-bérelti vita, amelyről így értesülünk: A városban bérházban a Franz cég által 1460 korona évi bérösszegért birtokoztatás helyének néve a városi tanács irakbéli zárt, majd szobeli árjegyzést eszközölt. Singer József zárt ajánlatában 1848 koronát ígért be. A Ledolszky és Fichel cégek, kik a városban már régebben birtokoztatás helyének, 1482 koronát ígérték be; de a szobeli tárgyalásán elszámtal kibővítésre a szobából egyáltalán 2050 korona évi bérösszegért ígérték be Singer József 2060 ajánlatával szemben. A pénzügyi bizottság valamint a városi tanács tekintettel a régi bérlőkre azt javasolta, hogy ezek ajánlata fogadtassék el. Dr. Dick József, Dr. Schwarz Adolf és Dr. Fried Ödön, Eperjessy Sándor v. képviselők felszólalása után a városi tanács néhány szóval többséggel elfogadták Dr. Schwarz Adolf abbéli indítványát, hogy a bérelti szerződés a legközelebbi ígérő Singer Józseffel kötendő meg.

Gs.

HIREK.

— A király névnapjára alkalmából holnap, vasárnap, délelőtt fél tíz órakor a Szentferenciek templomában isteni tisztelet lesz.

— Kinevezés. Convert René svájci francia nyelvű mestert a szerb kormány kinevezte szóltózzeti felügyelőnek. Convert ur ezelőtt néhány évet a Balaton mellett élő szőlőszellett és borászattal foglalkozott, különben is okleveles topográfus. Most, hogy Karagöygyevics Péter lett a szerbek királya, Convert folyamodott állásért és a szerbek királya, aki nagy előszeretettel viseltetik a svájci franciák iránt, Convert Renét állást adott. Most ő a francia nyelv mestereget felcseréli a szóltózzeti állással, mely dacára a bor megígérő hatásoknak, tisztes kenyeret biztosít a rokonszeres fiatal embernek.

— Kinttettett mozdonyvezetők. — Vilmos német császári Paár János és Gulyás Mihály délavasuti mozdonyvezetőknek, kik Vilmos udvari vonatnál szolgáltattak teljesítettek, a porosz sarkonarsaad arányrémét adományozta.

— Évforduló. Október hó 1-én volt 8 éve, hogy a magyar történelemben koraszokt alkotó egyházi politikai törvények életbe léptek. Hogy ezen idő alatt milyen volt a lakosság alakulása, azt kétésg-kívül az anyakönyvi hivatal adatai igazolják. Lássuk csak, ezen 8 év alatt született városokban összesen 6402 gyermek és pedig törvényes házasságból: 2702 fiú és 2621 leány, házasságon kívül 517 fiú és 481 leány, míg 108 fiú és 73 leány halva született; halálozások száma volt 5177 és pedig 2632 fiú és 2645 nőnemű; a természetes szaporodás — a közközházban történt halálozás is számítva, mely körülbelül 7—800 esetet tesz ki — 1225 lélek; házassági frigyét 1637 pár kötött, melyből 123 pár vegyes vallású, de legtöbb iszraelita és keresztény volt. Nyolc évvel ezelőtt ezen adatokat, ilyen pontossággal és ily könnyű szerrel nem lehetett az érdeklődők részére egybeállítani.

— Helyreigazítás. Tavas tünd és következésben a „Családi önépít” című hírtünkben értelemszavará hibá csuszott be. Az utolsó sorok így olvasandók: „Nagy vonalom fűzi az ifjú párt egymáshoz és a lelkek erős akaratja és óhaja előtt meghajoltak a szülők és és megfennepelték a rokonyeremények és rokonlelkűségük.”

— Kossuth-szobor Nagyatádon. M. hó 29-én délelőtt leleplezték Nagyatádon Kossuth Lajos meliszobrárt, melyet a nagyatádi kerület országgyűlési képviselője, Chernel Gyula, saját költségén készítette Horvay János jeles szobrászsal. Az önépítelyre az országos 48-as függetlenség párt számos tagja, köztük Kossuth Ferenc is leutazott Nagyatádra.

— A dohánygyár ügye. A „Maraköz” újságja a következőket: „Az utóbbi időben az a hír járta be különböző

zalmegyei lapokat, hogy a magas kormány Dunántól s talán éppen vármegyékben egy dohánygyárat szándékoznak felállítani, miért is Nagykanizsa s még más zalai városok is már lépéseket tettek vagy szándékoznak tenni azért, hogy a gyárat városukban állítsák föl. Mindenesetre egy ilyen intézmény megérdemli az utánajárását, mert ilyen sokban hozzájárul a közép rétegszobba megélhetéséhez. De sajnos, egészen autentikus forrásból merített értesüléseink alapján közbülsük, hogy a pénzügyi miniszternek sem most, sem a közeli jövőben nincs szándékában Zalavármegyében dohánygyárat felállítani.”

Bár nincs okunk és jogunk kétségbe vonni leaptáruknak „autentikus” értesülését, de nem zárkoztunk el annak a kijelentéséről, hogy mi, — eléggé „autentikus” forrásból — úgy értesültünk, hogy a pénzügyminiszter még egyáltalán nem határozott a felállítandó dohánygyár helyéről. A városok igaz, hogy több megyében versengnek a dohánygyár elnyeréséért, de azért a pénzügyminiszter még nem döntött, hogy melyik vármegyére kaja meg a dohánygyárat. Mindenesetre kíváncsok, hogy élenkben kerülje le a dohánygyár ügyét, a nagykanizsai monstrem-deputátó.

— Tanulmányi kirándulás. A cák-tornyai tanítóképző intézet 47 harmad-és negyedeves önéndeké Margitai József igazgató, Zrínyi Károly, Tombr Boldizsár, Nagy Géza és Baros Balázs tanárok vezetés alatt tanulmányi kirándulást tettek Keszthely, Szigliget és Sömege vidékére. A kirándulás költségeit a közoktatási és a földmívelésügyi miniszterek fedezték.

— Parasztdráma. Tekaros kis felesége volt Farkas Imrénnek. Bagó István fiatal szolgaleány legyekedett körülötte és mi több Bagó István elcsábította Farkas Imre feleségét. Bagó nem volt discret ember, uton utfélen beszégette győzelmet, sőt még Farkasnak is elmondotta. Farkasban az iodulat végre kitört, a midőn egyszer becsipett állapotban ment haza, a kezébe egyben levő késsel Bagót átszúrta, kik nyomban meghalt. Múlt hó 26-án vizsgálta az ügyet a zalaegegségi törvényeszk. Az esküdtiek verdiktje után Farkas Imre három évi fegyházat kapott.

— Házaság. Bódy Zoltán vármegyei aljegyző, olárhöz vezette Tratyánszky Iónak, Tratyánszky Ödön megyei árvaszékes elnök leányát Zalaegegszegen. Tanuk Dr. Jankovics László jogi, Zalavármegye főispánja és Arvay Lajos, Zalavármegye főjegyzője voltak. A polgári esketést, Csörtán Károly Zalavármegye alispánja végezte.

— Szegedy Róza hamvainak exhumálása. A költő és szerelme egyedül élt. Csak két koporsó fala választja már el őket haló poraikban. Az aranyzavú költő mellé, akinél szebben soha senki sem zengte el a szerelme megható fenégségét, odakérült a „Hynd-dalok” hősnője, szeretett hitvese. Már régen alakult egy bizottság Sömegeben, amely elhatározta, hogy Kisfaludy Sándor hitvesének szobrort emel és a zalai alispán leányának hamvait exhumálja, azt a Kisfaludyak ősi temetkezési helyén férje hamvai mellett eltemeték. Az exhumálás m. hó 26-án ment végre Sömegeben a „Szegedy Rozália szoborbizottság” és a hatóság jelenlétében: Kisfaludy Tivadár. A sínegyi római. katolikus temetőben, ahol a költő hitvesének hamvai nyugosznak, felálltak Szegedy Róza sírját és a sírből kiemelték a koporsót. A 180 cm. hosszú tölgykoporsó meg megvolt Szegedy Róza nevének pár betűje részszobából kiverve. A test már elporladt régen. A temetőből csak a csontrész maradt meg, a sötétbarna finom hallott lepleben. A nyak táján egy selyemszalag volt. A dus haj még teljes épségben diszitti a koponyát. Egy olvasó és két arany fűgött is találta. A bizottság a talált csontrész, rubázatot és ékezeteket a koporsóból kiemelt és egy díszes érckoporsóba helyezve vitték Kisfaludy Sándor sírjához. A régi koporsó maradványait újra visszattették. A költő és hitvese pedig már együtt álmodják örök álmaikat a „Boldog szerelemlről”.

— A vármegyék és a közegezségügy. Az ország egyik törvényhatósága nagy horderejt kívánalommal járult a belügyminiszter elé. Nem kevesebből van ebben szó, minthogy a belügyminiszter a törvényhatóságok felbontásához olyan törvényjavaslatot terjesztessen be, mely az 1876. XIV. törvények hatályon kívül helyezésével a közegezségügynek ország-szerzte való államosságát vessi terbe; mert csakis egy ilyen törvény megalakításában láthatjuk annak garanciáját, hogy

a közegezségügy hasznukban európai színvonalra fog emelkedni. A javaslatot Arzvármegye tette s azt pártólás végett megküldte Zalavármegye közönségéhez is, mely szintén elég árva, mivel éppen-séggel nem pártolják.

— Laskay ügye. Laskay Tivadár, a már bejelentett tanuink meghallgatása után, ímért egy sereg tanut jelentett be, akiknek nagyobb részét a törvényeszk a tárgyaláson már meghallgatta. A nagykanizsai vizsgálóbíró október 10-én újra Keszthelyre érkezik, hogy a köztérző nevek alatt bejelentett tanuk vallomásait jegyzőkönyvbe foglalja: Braun Józsefnek, Udvardi Mári, Kober István, Kenesiné, Kenesey Mariska, Zrínyi József, Meszlényi Boldizsárné, özv. Kossa Jánosné, özv. Muth Lina, Somogyvári Bábi, Dr. Simon S., Muth Lina, Laskay Ernő, Laskay Emil, Fülöp Dénes, Dr. Illés Ignác, Pál Samu, Magyar János, Balla Imréné, Zitterbarth Kálmán, Zitterbarth Kálmáné, Márton László, Bábi nevé rétszószná, Somogyi Mór. Amint látni való, az irookoknak sok lesz a dolga.

— Halálos szerencsétlenség történt a múlt héten Sömegeben. Varga József kocsis valahogy egy katonafegyverrel töltényhez jutott. A vak töltény előbb kivette a puskaport, azután próbálta elűntni, de a kapszli nem sült el. Erre egy fatörzbe vaszeget vert, erre ráhelyezte a töltényt és ráütötte. Az elűtés sikerült, de a hüvelyt is darabokra szarta szét. Egy szilánk a legény hónaljába fordódott ott áttörtte a vastag ütőeret. A súlyosan sebesült ifjut a kórházba vitték, ahol alig egy óra múlva kiszüvedett.

— Jom kipur. E hó 1-én volt a zeidóknak egésztele napja. A köznapi forgalom majdnem teljesen szüntelt. Alig volt nyitva néhány bolt. A város külső képe is a magabétezés ünnepi csendje volt. Az utcákon sűrű csoportok álltak a hívők. A nők ünnepi ruhát öltöttek. Az irt. templomban minden talpalnyí hely el volt foglalva. A mások hézagos főhelyeket most több ember foglalta el, mint a mennyi főhely van. Rögglött alkonyatig karschmaroff Leó főoktató szivhez szólt éneke és előadása lebilincselte a hívőket és Dr. Neumann Ede: főrabbi hitázóoklata meggyőző erővel fejtegette a nap fontosságát. Alkonyatkor, mikor a kört búgása hangzott fel a templomban sok száz ember hagyta el sírta a templomot, hogy kienegszelre lstenneel és a sorsmal a házi tűz helyhez siessen.

— Hamis pénzeszalók. Furfangos csalóbandát fogott el a múlt hét folyamán Heggyesy János, a szigetvári járás főszolgabírája. Dobza József pécsi lökoreskedő és Jandó József a két jómadár, kik végre buroka kerültek a most már a kapovárosi kir. ügyészség börtönében várják tettük méltó jutalmát. — Ez a két veszedelmes csaló ugyanis kiszemelve különösen a polgárpárt körből áldozataikat, azt azután szóval addig tartják, míg a szerencsétlen áldozat reá nem áll, hogy tölök jópérezett négyzseranyany teljesen sikerült utánzóva hamispenzt vásároljon. Ezután a korcsomás mennek, ahol, midőn az áldozattól pénzt csikarnak ki, szétugranak azon úrügy alatt, hogy jönnek a csendőrök, magukkal vive a szegény becsapott polgar keserves keresményét.

— A múlt hét folyamán azonban kifözött terüvk dugába dőtt, mert a szigetvári csendőrségnek sikerült a két jómadarat épp akkor elcsinpi, midőn Sipos Sándor már-kar kiszemelt áldozatokat akarták ily módon kifosztani. Dacára annak, hogy a két jómadár mindent tagad, Sipos minden kétséget kizárólag feldezte a két jómadarat.

— A nagykanizsai „Önk. Tiszolt Testület” holnap délután nagy szergelykorlatot tart, a főparancsnak személyes vezetésével.

— Rendelet a polgárok ellen. A főkapitánysság rendeletet adott ki, amelyben — tekintettel arra, hogy a közközház mögött lévő katonai gyakorlóterén éretlen gyerekek és ott gyakorló katonaságot gyakorlatiák közben megjegyzéseikkel, lármájukkal és a téren való futkozásukkal zavarrák — figyelmezteti a város közönségét, hogy a nevezett gyakorlóterélre kizárólag a katonaság rendelkezik s ezért a gyakorlóterére való lépés katonai gyakorlatot tartama alatt a város polgári lakosságának szigoruan tiltja.

— Ellenőrzési szemle. Nagykanizsa város területén tartózkodó cs. és kir. közs. hadseregbeli tartalékos és szabadságot katonák ellenőrzésremelője f. évi október hó 9-én és 10-én a „Polgári Egyetben” tartatik meg reggel 8 órakor.

Az, utószemle 1903. évi november hó 24-én a cs. és kir. 48. hadkiegészítő parancsnokszágnál Nagykanizsán tartatik meg.

— Postanövéndékek főlvétele. A posta-és távírási növéndékek felvételére vonatkozó pályázat határideje folyó évi október hó végéig meghosszabbítottat és a már köztölti posta-és távírási hivataloknál kivül a bonyhádi, dombóvári, dunaföldvári, margóli, nagykanizsai 2. sz. paksi, szigetvári, villányi posta-és távírási hivataloknál fog egy-egy, a keszthelyi posta-és távírási hivatalnál egy második és 6. első osztályu postamesteri egyesített hivatalnál pedig szintén egy-egy növéndék fog november hó 1-ől kezdve kiképezetlni.

— Kivándorlás július havában. A m. kir. központi statisztikai hivatal kiadásában megjelent „Statisztikai Havi Közlemények” július havi füzetében közből adatok szerint ugyanezen hó folyamán a sorsosan vett Magyarországon (Fiumével) 9739 utlevélet adtak ki, ebből 470-nel kevesebbet, mint az előző hóban és 2513-mal többet, mint a múlt év július havában; az év elejétől kiadott utlevelek száma az idén 11.593-mal több, mint a múlt év első hét hónapjában volt. A kiadott utlevelek tulajdonosainak 753 utitársuk volt. Az utitárny szerinti megoszlásán első helyen Amerika áll (4279), utána Európa általában (3252) és végül Románia (3032) következtek Horvát-Szalvonszágban 2444 utlevélet adtak ki. A kiadott utlevelek Amerikába való utazására 1353, Bosznia-Hercegovinába 445 és Európába általában 514 személyt jogosítottak.

— Rendőri hírek. Öngyilkosság. Golubics Juliska cseledeányi legköldötöt ivott és meghalt. Tettenek oka szerelmi bánat. — A léghinta. Schoffer Jenő a Zárda-utcai léghintáról szintén közben leessett és csontrétört szenvedett. Vizsgálat indult, kit terhel a felelősség.

— Felhívások. Emberbarát Temetkezési Egyletünk 1903. augusztus hó 2-án tartott zárszólószentelése alkalmával szegeker adományozta: Áthozat mult bétórl: 1622 kor. 48 fill. Kóhu Samu, Krüschner Ignác, Csányi János, Weiszfeld és Fischer, Horváth József, Fráter József, Riog Pál, Krausz Lipót, Szécs Béla, Féléghyász Károly, Csillag Károly, Lóder Ferenc, Raffay József, Hutya Károly, Mátys István, Halasy József, Kovács Mihály, Subel Lajos, Doór István 2—2 kor, Markotán József, Fábán Anna, Kiss Anna, Walentia Ferencné, Horváth Ferencné, Flumbort József, Stern Igác, Koszodák Miklós, Fülöp János Mielei, Hajdu István Csandór, Gudliú János Antal, Vajda Ferenc, Vajda János, Kovács László, Bakonyi Róza, Gudliú László László, Ritec Ferenc, Godzda Fábán, Tóth Ferenc, Németh Örsze, Gyulsi István, Fülöp Juli Godina, Fülöp Ferenc Godina, Farkas István, Mihálek János, Mihálek György, Kozusz Hájdu György, Bauder Juli, Farkas János, özv. Horváth Jánosné, Geiger Mari, Kele György, Horváth János Johánc, Mulasits Anna, Mulasits István, Takács József, Kocsis István, Orbán Lajos, Steeszlin György, Szilávec János, Kunita István, Lenkovits Ferenc, Hegedüs József, Kubát József, Fülöp László Cika, Kovács Lajos, Cimmerman Lászlóné, Ij. Sneff György, Vincsek János, Kiss György vörös, özv. Kiss Ferencné, Németh Lajos, Matalica József, Lóráy Károly, Matalics Róza, Kunita Igoácné, Anok László, Hadelman Herman, Dolmányos Ferenc, Derwallts László, Horváth György Johánc, Lenkovits Kati, Ij. Tisler László, Horváth István sipa, Párdós György, Weisz Albert, Pál Jánosné, Gerócs Istvánné, Behm Pál, Behm Anna. Bedő József Mátys István, Biró Pál, Puhán István, Farantai Ferenc, Pármér János 1—1 kor. Eddig összesen 1788 kor. 58 fill. (Folytatjuk.)

— Hogyan lehet vésnésgy frís, jó egészségben maradni! Ezen problémával már nagyon sok tudós és orvos foglalkozott. — Ismeretes, hogy a testi és lelki épség létényezése a rendszeres gyomor. — Az igazi szer, mely a beteg gyomrot egészségessé és erőteljessé teszi, melynek feltételek gyogyerejtű hatása az összes gyomorbajoknál kipróbáltatott, a valódi Brády-féle máriacelli gyomorcsappék. Aki csak egyszer is használtta, az valóságos kincs gyantát álmodandó tárja házában. Utánzatoktól nagyon kell óvkoznia és kérjen mindenki világosan Brády-féle máriacelli gyomorcsappékot.

— Háziasszonyok, elővigyázat! Az a rendkívül kedveltétek, melynek a Kathreiner-féle Kneip-pálmaltá kávé évek hosszú során át örvend, mindég újabb sílány utánzatokat hoz létre. Hogy ezekről a így hátrányunktól kellőleg megóvhassuk magunkat, kérjünk mindenkor csakis a „valódi” Kathreiner és vizsgáljuk meg

a csomagot minden végzés alkalmával, hogy rajta van-e Kneipp páter arcképe miut védjegy és a Kathreiner név.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1903. szeptember 25-től—október 2-ig. —

Halálhírek:

Pint György rk. 1 éves. Szabó Gizella rk. 3 hónapos. Goulubics Juliánna rk. cseléd, 26 éves. Weisz Józsefné izr. cipész neje, 34 éves. Pländer Lajos rk. 10 éves. Varga Anna rk. 25 aspos. Fleischacker Jolán izr. tanuló, 9 éves. Kancsalics József rk. földmives, 47 éves. Csondor György rk. földmives, 65 éves.

Házasságot kötöttek:

Viuca János gözmalmi-munkás — Papp Rozáliával. Tombor István munkás — Déri Rozáliával.

KÖZGAZDASÁG.

A keresk. s iparkamarából.

— Kenyér és zabszállítás. A m. kir. V. honvéd kerületi parancsnokság a kerületben elhelyezett m. kir. honvéd csapatok 1904. évi élelemszükségletét ajánlati tárgyalás útján szándékozik biztosítani. Szállítandó lesz kenyér és zab. Az ajánlati tárgyalást.

Table with 2 columns: Item and Price/Quantity. Includes Székesszékfővári állomásra nézve okt. 2-án Sopron, Kőszeg, Kaposvár, Keszthely, Nagykanizsa, Pápa, Zalaegerszeg.

Miről az érdekeltek körökét oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes "Hirdetmény"-t kívánunk készséggel megküldjék. Sopron, 1903. évi szeptember hó 9-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— Cipő szállítás. A cs. és kir. közös hadügyminiszterium a közös hadsereg számára az 1904. évben szükséges, bőrből való ruházati és felszerelési cikkeket a magyar kisiparosság útján való elkészítésére hirdet pályázatot. A szállítandó cikkek: bakancsok, csizmák és szíjgyártó-munkák. Az ajánlatok legkésőbb 1. évi október hó 31-én déli 12 óráig az alulirt kamrában nyújtandók be. A szállítások odaítélésénél a kisiparosok állandó vagy alkalmi jellegű társaságai (szövetkezeti) az ugyanazon helyről kiűző önállóan pályázó kisiparosokkal szemben előnyben fognak részesülni. A szállítás odaítélése 1904. január havában fog megtörténni, a szállítási határidők pedig ugyanazon év május 1-eje július hó 31-ike közé fognak esni. A legújabbban jóváhagyott kincstári minták, ugymint a hozzájuk tartozó leírások és rajzok, a lébbeliekhez a szabás-minták is a budapesti 2. számú katonai ruharaktárban tekinthetők meg, sőt pénzért meg is szerethetők. Sopron, 1903. évi szeptember hó 7-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— Vasutügy. A keszthelyi-tapolcai vasut meután levő ut-átjárók, párhuzamos utak és vasuti hozzáférő utak átvétele, illetve felülvizsgálása szeptember 29-én volt. Az átvételenél Hertelendy Ferenc közigazgatási bizottsági tag elnökölte alatt Szentmiklósy Gyula tapolcai és Takács Imre keszthelyi járási főszolgabírók, valamint a m. kir. Államépítészeti hivatal képviselőjéből álló bizottság volt jelen. Résztvettek az átvételein a szombathelyi m. kir. Államvasutak üzemeltetőinek és a vasuti és hajózási felügyelőség megbízottai is.

— Állatidőjárás. A novai gazdákör működésének első bemutatóját az állat-tenyésztés fejlesztése érdekében Nován, a vásártéren, 1. évi október hó 11-én d. e. 10 órakor kezdődő állatidőjárást rendez, amelyben a novai járás területén levő gazdák vesznek részt.

— A szőlő rothad. A gazdák mindenfelé panaszkodnak, hogy a sok esőzés miatt a szőlőszemek rothadásnak indulnak, a baj egyet terjed. Sokan megkezdtek már a beteg firtók szedését. A rothadás sietti a szüret idejének megállapítását.

IRODALOM

— A „Honi Ipar” most megjelent utolsó száma plasztikusan domborítja ki a jelenlegi politikai helyzet hatását közgazdasági életünkre. Néményi Ambrus

orsz. képviselő, a lap felelős szerkesztője Sugár Ottó és Ruoz József foglalkoznak az érdekes kérdéssel, mindegyik más-más szempontból vizsgálva meg a helyzetet. Igen érdekes cikkeket találunk még e számban Gyárás Oszkár és Tsuk Sándor tollából. Előbbi az iparpártolás társadalmi felkutatásáról, utóbbi állam által fenn tartott gyárak iparfejlesztési kötelességéről értekezik rendkívül érdekes módon. A tanulságos szerkciók egész sorozata és egy rendkívül élénk szerkesztett biróvart zárják be a számot, melynek olvasását minden — a magyar ipar iránt érdeklődőknek — ügyelmébe ajánljuk.

— A Budapesti Napló nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szempontjainak gyors felkötésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló megérdemli ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesülései, lelkes, temperamentos, komoly, tartalmas, hatásukban valószínűleg szenzációs politikai cikkei, amelyek nyomtatósága teszik a politikai sulyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárcarovatának magas színvonalát, gazdag informatív anyagát, kitűnő írói és, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai a mindenreudt közlelményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról napra ékezeszőlően tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelel a legvérmesebb várakozásuk is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó közönsége közt páratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Napokint jelentkezik ez a Szerkesztői Üzenetek rovatában. A Budapesti Napló szerkesztő belső tagja: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erősi Gyula, Feszli Géza, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, dr. Kovács Jenő, Layka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Molnár Ferenc, Nyitrai József, Pásztor Árpád, Roboz Andor, dr. Soltesz Adolf, Thury Zoltán, Zöldy Márton.

— Tűrtábornok emlékirata. Mikor Világos után, az elnyomtatás szomorú napjaiban, a magyar nép arra gondolt, hogy fegyverrel vívja vissza a szabadságot, akkor a Messiasként várt Kossuth Lajos mellé még egy szabadító képzelt, Tűrt István, akit 1860 óta Garibaldi legkiválóbb bajtársa gyanánt ünepeltek az ország nemzet és egész Európa. Tűrt a magyar emigrációk már rég ismerték akkor: 1848—1849-ben nem harcolt ugyan a honvédség soraik közt, de olaszföldön magyar legiót szervezett, Világos után Mazzinival éveken át zaklatta az osztrákokat; küzdött a reakció ellen 1849-ben Bádénben, 1855-ben a krimiai szövetségeseik szolgálatában, 1857-ben a cserkészeket légitotta, 1859-ben Garibaldi mellett harcolt, majd a délszlávok közt agitált és a „marsalci ezor” expedíciójában világhírűvé tette nevét. Számos harc-téren vívta ki altábornagyi rangját és mindig csak a magyar ügyért harcolt. Rokonságba jutván a francia császári családdal, nagy összeköttetéseit fontos diplomáciai missziókban érvényesítette és aktív szereplő volt nagy horderejű és a magyar ügyre visszaható európai eseményekben. Az utóbbi húsz év alatt a magyar állam jóbíre, a népek szabadsága és Európa békeje érdekében publicisztikai tevékenységet fejtett ki nagy világápolásban és nemzetközi kongresszusokon. Ezek óta állandó munkatársa a Magyar Hirlapnak, amely kizárólag közli cikkeit. Ezen sokoldalú szereplésének hatva éve terjedő nevezetes mozaikait Tűrt István megírja most ez emlékiratában, melyeknek közlést a Magyar Hirlap kezdi meg az októberi negyeddél. Ugyancsak most kezdi meg a Magyar Hirlap a „Tolvaj? Gyilkos?” című szenzációs angol regény közlését. A Magyar Hirlap napilapnak előfizetési ára negyeddévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. Kiadóhivatalának címe: „Magyar Hirlap” Budapest, V., Honvéd-utca 10.

— Szerkesztőség: Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő. Kiadó: Ifj. Wajdits József.

Sáncz községben egy cserép zindelyes lakóház felő, telekkel együtt olcsón eladó. Bővebbet Vincze Jánosnál Sáncz, u. p. Nagykanizsa.

VEGYES.

— Egy osztrák különlegesség. Gyomor bajban szenvedőknek ajánlatos a valódi Moll-féle seidlitz por” használatát, mint egy régen bevált háziáru, mely a gyomrot erősíti és az emésztési tevékenységet fokozza. Dobozonként 2 korona. Naponti széküldési utatvétel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs Tuchlauben 9. Vídéki gyógyszerárakban határozottan Moll készítményét kérjük védjegy és aláírással.

Nyilttér

Az o rovat alatt közlöltekert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, húgyhólyag, húgydara és a közhvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás.

SALVATOR

— Kellemsz ízü — Könnyen emészthető Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás izgatottsága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

FONTOS GYOMORBÁJOSOKNAK! Értéghyányt, gyomor-fájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, fő-fájást stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi BRÁDY-féle MARIACELLI GYOMORCÉPPEK.

Sok szer közből és olcsóbb nyilatkozni. Kis éveg használati utatvétel 30 fillér, nagy éveg 140 korona. Gyógyszertárakban kapható. Főraktár: BRÁDY C. gyógyszerárta a „Magyar Királyhoz” Bécs, honnan kiváratna ingyen küldetik az érdekes „Specialbroshür.” 5 kor. beklüde után 6 kis éveg, 4.50 kor. beklüde mellett 3 nagy éveg lesz bérmentre küldve. Képviselet Magyarországon részére: TOROK JÓZSEF gyógyszerárta Budapest, Király-utca 12.

Óvakodjunk utánzatoktól! A valódi MARIACELLI gyomorcéppék fentl védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

Egy koronáért portómentesen küld az orvosszövetség sorsjátékához egy sorsjegyet az „Országos Sajtóiroda” Budapest, Kemény Zeigmond-u. 11. Huzás már október 10-én. 1840 nyeremény. 1 főnyeremény 40,000 kor. Legnagyobb nyeremény legkedvezőbb esetben 50,000 korona. Szerencse fel! 1 kor. 1 sorsjegy. 1 kor. 1 sorsjegy.

Kérje ön ingyen és bérmentve illusztrált árjegyzékemet több mint 500 ábrával órák, arany, ezüst és hangszerekről HANNIS KONRAD órágyár és kivitel cég BRUX 826. sz. Csehország.

Nyavalyatörés. Ki nehézkörben, görcsökben és más idős állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Igoyen és bérmentve kapható Schwanen-Apotheke, Frankfurt aMain által.

STOWASSER J. Első magyar hangszergyár villamos erőre berendezve. cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója Budapest, II., Lánchíd-utca 5. Ajánlja a saját gyárban készült összes réz-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket. Hígedők, gordonkák, bögők, fuvolák, klarinetok, trombiták és szímbalmoz. Tárogató ára 30 firtól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen. Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett. Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal. Javítások speciahs kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltenek, vonós hangszerek a legújabb találmány hangfokozó górendával, melyért garanciát vállalok. ÁRLEGYZÉK minden hangszerrel külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

Fontos! Osztálysorsjegytulajdonosok figyelmébe! A XII. sorsjáték — szeptember 24-től október 21-ig tartó — főhuzása alatt minden huzási napon nagyobb és főnyeremények kisorsolt számai üzlettem kirakatában már délután ki lesznek írva, a kisebb nyereményekről pedig mindenkinél, aki nálam egy sorsjegyet vásárol a XII. sorsjátékhoz, már a mostani főhuzásnál ingyen adom a Lukács Vilmos budapesti főelárusító által kiadott hiteles napi gyorslistát, mely az összes kihúzott számokat tartalmazza. Kiváló tisztelettel Ifj. WAJDITS JÓZSEF Nagykanizsa, Deák-tér, Takarókpénztár épület. A sorsjegyek ára a XIII. sorsjáték I. osztályához: 1 nyolczad á 1.50 k. 1 negyed á 3 k. 1 fél á 6 k. 1 egész á 12 k.

„VILLÁM” legújabb centrifugális boggyozó és zuzógépek. Temesvár 1901. I-ső díj: diszoklevél. 1902. Egri borászati kiállításon I-ső díj: aranyérem és diszoklevél. 1902. Pozsonyi országos gazdasági kiállításon I-ső díj: állami aranyérem. Borsajtók. „Kincsem”, „Hegyalja”, „Könyök” szerkesztő, „Mabillo” és „Aczél-örös” a hegyaljai bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű „kettős kosaru” sajtók nagy üzemű préselőszor. Főelőnye: a must sehol sem érintkezik vasszerkezetekkel! Egyszerű konstrukció! Óriási erőteljes! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőszemek és boggyozók. Árjegyzék ingyen. Szilágyi és Diskánt gépgyára Miskolczon.

a csomagot minden vásárlás alkalmával, hogy rajta van-e Kneipp páter arcképe mint védjegy és a Katbrenner név.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1903. szeptember 25-től—október 2-ig. —

- Halálosok:**
- Pint György rk. 1 éves.
 - Szabó Gizella rk. 3 hónapos.
 - Gömbics Juliánna rk. cseléd, 26 éves.
 - Weisz Józsefné izr. cipész neje, 34 éves.
 - Pfänder Lajos rk. 10 éves.
 - Varga Anna rk. 25 napsos.
 - Fleischacker Jolán izr. tanuló, 9 éves.
 - Kancaics József rk. földmives, 47 éves.
 - Csöndör György rk. földmives, 65 éves.

Húzaságot költöttek:
Vincze János gözmalmi-munkás — Papp Rozáliával.
Tombor István munkás — Déri Kozáliával.

KÖZGAZDASÁG.

A keresk. s iparkamarából.

— Kenyér és zabszállítás. A m. kir. V. honvéd kerületi parancsnokság a kerületben elhelyezett m. kir. honvéd csapatok 1904. évi élelemszükségletét ajánlati tárgyalás útján szándékozik biztosítani. Szállítást lesz kenyér és zab. Az ajánlati tárgyalást Székesfehérvár állomásra nézve okt. 2-án Sopron „ „ „ 5-én Kőszeg „ „ „ 17-én Kaposvár „ „ „ 19-én Keszthely „ „ „ 8-án Nagykanizsa „ „ „ 12-én Pépa „ „ „ Zalaegerszeg „ „ „ tartják meg.

Miről az érdekelte körökben oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes „Hirdetmény”-t kívánatra készséggel megküldjük. Sopron, 1903. évi szeptember hó 9-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— Cijpó szállítás. A cs. és kir. közös hadügyminisztérium a közös hadsereg számára az 1904. évben szükséges, borból való ruházati és felszerelési cikkekre a magyar kisiparosságot a szállítandó cikkekre: bakancsok, csizmák és szíjgyártó-munkák. Az ajánlatok legkésőbb 1. évi október hó 31-én déli 12 óráig az alulírt kamaránál nyújthatók be. A szállításhoz odaítélésénél a kisiparosok állandó vagy alkalmi jellegű társaságai (szövetkezeti) az ugyanazon helyről kthón önállóan pályázó kisiparosokkal szemben előnyben fognak részesülni. A szállítás odaítélése 1904. január havában fog megtörténni, a szállítási határidők pedig ugyanazon év május 1-eje július hó 31-ike közé fognak esni. A legújabbban jóváhagyott kincstári minták, ugyanint a hozzájuk tartozó leírások és rajzok, a lábbelikhez a szabás-minták is a budapesti 2. számú katonai ruharaktárban tekinthetők meg, sőt pénzért meg is szerethetők. Sopron, 1903. évi szeptember hó 7-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— Vasútlgy. A keszthelyi-tapolcai vasút mentén levő ut-átjárók, párhuzamos utak és vasúti hozzájáró utak átvetéle, illetve felülvizsgálása szeptember 29-én volt. Az átvetélnél Herteleny Ferenc szakszervezeti tag elnökelek a kizárólagos társasági tag elnökelek: Takács Imre keszthelyi járási főszolgabírók, valamint a m. kir. államépítészeti hivatal képviselőjéből álló bizottság volt jelen. Résztvettek az átvetélnél a szombathelyi m. kir. államvasútki üzletvezetősegének és a vasúti és hajózási felügyelőseg megbízottai is.

— Állatdíjazás. A novai gazdákör működésének első bemutatójával az állattenyésztés fejlesztése érdekében Nován, a vásártéren, 1. évi október hó 11-én d. e. 10 órakor kezdődő állatdíjazást rendez, amelyben a novai járás területén levő gazdák vesznek részt.

— A szőlő rothad. A gazdák mindenfelé panaszkodnak, hogy a sok esős évi miatt a szőlőszemek rothadásnak indultak, s a baj egyre terjed. Sokan megkérdezték már a beteg flitűk azedését. A rothadás stetteti a szüret idejének megállítását.

IRODALOM

— A „Honi Ipar” most megjelent utolsó száma plasztikusan domborítja ki a jelenlegi politikai helyzet hatását közgazdasági életünkre. Neményi Ambrus

ors. képviselő, a lap felelős szerkesztője Sugár Ottó és Kunz József foglalkoznak ez érdekes kérdéssel, mindegyik más-más szempontból világítanak meg a helyzetet. Igen érdekes cikkeket találunk még e számban Gyrfás Oszkár és Teuk Sándor tollából. Előbbi az iparpártolás társadalmi feltételeiről, utóbbi állam által fenntartott gyárak iparfejlesztési kötelességéről értekezik rendkívül érdekes módon. A tanulságos szakkikkek egész sorozata és egy rendkívül élénken szerkesztett bírálat zárják be a számot, melynek olvasását minden — a magyar ipar iránt érdeklődőknek — figyelmebe ajánlhatjuk.

— A Budapesti Napló nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatiainak gyors felkölésében is eddig nem látott példát mutat. És minden ez arra vall, hogy a Budapesti Napló megérdemli ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesítései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valóssággal szociális politikai cikkei, amelyek nyomatékosan teszik a politikai eszira döntő jelentőségű újság véleményét, tárcatornatának magas színvonala, gazdag informatív anyaga, kitűnő értesítései, kimerítő, lélekes, változatos, eleven rovatai a mindenrendű közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról napra ékesszólóan tanusodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényeson megielet a legvéresebb várakozások is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó közönsége közt páratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Naponként jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában. A Budapesti Napló szerkesztő belső tagja: Vészi József, főszerkesztő, Brann Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Feszli Géza, Gargoly István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, dr. Kovács Jenő, Layka Károly, Márkus József, Merki Adolf, Molnár Ferenc, Nyitrai József, Pásztor Árpád, Roboz Andor, dr. Soltesz Adolf, Thury Zoltán, Zöldy Márton.

— Türr tábornok emlékiratai. Mikor Világos után, az elnyomtatás szomorú napjaiban, a magyar nép arra gondolt, hogy fegyverrel vívja vissza a szabadságot, akkor a Messiasként várt Kossuth Lajos mellé még egy szabadtót képzelt, Türr Istvánt, akit 1860 óta Garibaldi legkiválóbb bajtársa gyantán ünnepelt az olasz nemzet és egész Európa. Türrt a magyar emigrációk már rég ismerték akkor: 1848—1849-ben nem harcolt ugyan a honvédség soraik közt, de olaszföldön magyar légiót szervezett, Világos után Mazzinival éveken át zaklatta az osztrákokat; küzdött a reakció ellen 1849-ben Bécsben, 1855-ben a krímiai szövetegekkel szolgálatában, 1857-ben a cserkeszeket látította, 1859-ben Garibaldi mellett harcolt, majd a délszlávok közt agítált és a „mersalai ezor” expedíciójában világhírűvé tette nevét. Számos harctéren vitta ki altábornagyai rangját és mindig csak a magyar ügyért harcolt. Rokonságba jutván a francia császári családál, nagy összeköttetéseit fontos diplomáciai missziókban érvényesítette és aktív szereplő volt nagy horderejű és a magyar ügyre visszaható európai eseményekben. Az utóbbi husz év alatt a magyar állam jóbré, a népek szabadsága és Európa békeje érdekében publicisztikai tevékenységét fejtett ki nagy világlapokban és nemzetközi kongresszusokon. Ezek óta állandó munkatársa a Magyar Hirlapnak, amely kizárólag közli cikkeit. Ezen sokoldalú szereplésének hatva évre terjedő nevezetes mozzanatait Türr István megírja most az emlékirataiban, melyeknek közlését a Magyar Hirlap kezdi meg az októberi negyeddél. Ugyancsak most kezdi meg a Magyar Hirlap a „Tolva? Gyilkos?” című szenzációs angol regény közlését. A Magyar Hirlap napilapnak előfizetési ára negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. Kiadóhivatalának címe: „Magyar Hirlap” Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: Ifj. Wajdits József.

Sáncz községben
egy cserép zsindeyes lakóház fele, telekkel együtt olcsón eladó. Bővebbet Vincze Jánosnál Sáncz, u. p. Nagykanizsa.

VEGYES.

— Egy osztrák különlegesség. Gyomor bajban szenvedőknek ajánlatos a valódi „Moll-féle seidlit por” használata, mint egy régen bevált háziors, mely a gyomrot erősíti és az emésztési tevékenységet fokozza. Dobozonként 2 korona. Naponta székalkalm utánvald Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. Vidéki győgytárakban határozottan Moll készítményét kérjük védjegy és aláírással.

Nyilttér
Az a rovat alatt közlötekrét nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Yese, hughyalmag, hughydra és a közvénybántalmak ellen, torfóba a légtű és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithon-forrás

SALVATOR
sikorrel rendelve lesz.
Huzyhajtó hatású!

Kellemes ízű — Könnyen emésztethető
Kapható árányükkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

FONTOS
GYOMORBÁJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, emésztésszegénységet, emésztési zavartokat, főszajást stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi **BRÁDY-féle**

MARIACELLI GYOMORCSEPEK.
Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozattal Kis üveg használati utasítással 80 fillér, nagy üveg 1-40 korona.

Gyógyeztetárakban kapható.

Főraktár: BRÁDY C. gyógyszerész a „Magyar Királybör” Bécs, Nonnan kívánatra ingyen kldetik az érdekes „Specialbroshür.”

5 kor. beküldése után 6 kis üveg, 4.50 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg less bérmentve kldve. Képviselet Magyarországon részére: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész Budapest, Király-utca 12.

Üvákodjunk utánzatoktól! A valódi MARIACELLI gyomorcsipek fenti védjegyyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

Egy koronaért portomentesen küld az orvosszövetség sorsjatekához egy sorsjegyet az „Országos Sajtóiroda” Budapest, Kemény Zsigmond-u. 11.

Huzás már október 10-én.
1840 nyeremény. 1 főnyeremény 40,000 korona.
Legnagyobb nyeremény legkedvezőbb esetben **50,000 korona.**
Szerencse fel!

1 kor. 1 sorsjegy. 1 kor. 1 sorsjegy.

Kérje ön
Ingyen és bérmentve illusztrált árjegyzékem több mint 500 ábrával
órák, arany, ezüst és hangszerekről
HANN S KONRAD
órágyár és kiviteli cég
BRÜX 325. sz.
Csehország.

Nyavalyatörés.
Kj nehézkörben, göröskben és más ideges állapokban szenved, kérjen ezekről brochurát ingyen és bérmentve kapható Schwann Apotheke, Frankfurt aMain által.

ÜGYES UTAZÓK
kerestetnek egy nagyon kelendő cikk elárúsítására. Nagy haszon.
J. Fritz & Co., Frankfurt a. M. 9.

Első kézből: a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.
Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.
cs. és kir. udvari hangszergyáros, budaregészillító a Büköczi javított Tárógató egyedülálló feltalálója
Budapest, II., Lánchid-utca 5.
Ajánlja a saját gyárában készült összes réz-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket.
Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvókák, klarinetek, trombiták és ezimbalomok.
Tárógató ára 30 ftól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.
Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös üzleti feltételek mellett.
Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.
Javítások speciahs kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós hangszerek a legújabb találmány hangfokozó gerendával, melyért garanciát vállalok.
ÁRLEGYÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldeték.

Fontos!

Osztálysorsjegytulajdonosok figyelmébe!
A XII. sorsjáték — szeptember 24-től október 21-ig tartó — főhuzása alatt minden huzási napon

nagyobb és főnyeremények

kisorsolt számai üzletm kirakatában már délután ki lesznek írva, a kisebb nyereményekről pedig mindenkinek, aki nálam egy sorsjegyet vásárol a XIII. sorsjátékhoz, már a mostani főhuzásnál ingyen adom a **Lukács Vilmos budapesti főhuzásító által kiadott hiteles napi gyorslistát**, mely az összes kihúzott számokat tartalmazza.

Kiváló tisztelettel
Ifj. WAJDITS JÓZSEF Nagykanizsa, Deák-tér, Takarékpénztár épület.

A sorsjegyek ára a XIII. sorsjáték I. osztályához:

1 nyolczad	1 negyed	1 fél	1 egész
á 1.50 k.	á 3 k.	á 6 k.	á 12 k.

„VILLÁN”
legújabb centrifigalis boggyozó és zuzógépek

Borsajtok.
„Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabillo” és „Acárórsó” a hegyaljai bortermelők legkedveltebb borsajtok.
Legújabb rendszerű „kettős kosaru” sajtok nagy üzemű préselőház. Főelőny: a must sehol sem érintkezik vassal! Egyszerű kezelési óriási erőfeszítés! A torkoly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!
Szőlőszűk és boggyozók.
Árjegyzék ingyen.

Temesvár 1901. I-ső díj: diszoklevél.
1902. Egri borsajti kiállításán I-ső díj: aranyérem és diszoklevél.
1902. Pozsonyi országos gazdasági kiállításán I-ső díj: állami aranyérem.

Szilági és Diskánt gépgyára Miskolczon.

ZALAI NŐZSLONY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” „a nagykanizsai Takarékpénztár” részvénytársaság, „a Kotori takarékpénztár

részvénytársaság,” „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tüztöltő egylet,” „a nagykanizsai kisednevelő egyesület,” „a nagykanizsai tanítói járáskör,” „a nagykanizsai keresztény jótékony öngylet,” „n.-kanizsai izr. jótékony öngylet,” „szegények tápiutézete,” „a katolai hadastyánegylet,” „a soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külviszámánának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGETÁRIUM HETILAP.

Vidéki gócpontok.

Régi, sőt úgyszólván banális igazság, hogy az új iparvállalatok helyes szervezésének egyik főtitka, hogy jól szabjuk meg a keretet, melybe a képet beilleszthetjük. Az alapításnál kizemelt hely területe, népessége, közlekedése, geológiai, sőt szociálpolitikai viszonyai mind oly tényezők, melyekre a legnagyobb figyelmet kell fordítanunk. Ép úgy, mint a növény elhervad, ha fejlődésére nem alkalmas földbe ültetjük át, ép úgy elsenyved az a gyári vállalat is, amelynek területét nem jól választottuk meg.

Ezen, bár utszéli, de nem kevésbé fontos igazságot nem győzzük elégszer ismételni, mivel szem elől való tévesztése helyreépíthetetlen mulasztások kuforrásává válhatik.

Az e tekintetben történő hibákért első sorban nem a kormányt okolhatjuk, hanem az ipar fejlesztésére hivatott helyi hatóságokat. Aki lakását be akarja rendezni, az ismerje meg először a maga otthonát. Ezen elv, az önmegismerés szigorú szemelvétele sulyos hálálépekkel meletti majd meg hazánkat és biztosítékot nyújt iparunk helyes irányba való terelése tekintetében.

Magyarország gyáripari fejlődésében az utóbbi időben egy kis szünet állott be, melyet azonban csak a piacnézés időszakaiban és nem a halál nyugalmának akarunk tekinteni. Nem késhetük már soká az az idő, mikor az ipari szervezésben beállott csendet az építőmunka kalapácsütései válják fel. Zsibongó élet zajlást lesz ismét hangos az ország és a legszebb zene hangjai mellett szemlélhetjük majd ipari növszünkét.

A fődolog, hogy ezen idő bekövetkezte minket készületlenül ne találjon a követendő elvek dolgában, hogy helyes módon, ügyes kézzel fogjunk neki ismét a munkának.

Ipari fejlődésünket a decentralizáció alapjára kell feltetni és jól kell megválasztanunk azon helyeket, ahol az egyes iparvállalatok létesíthetők. Az utóbbi követelményünk fontosságát már kifejtettük, az előbbi kívánás indokait voltát bizonyítja hazánk egész szociálpolitikai és gazdasági helyzete. Vannak egyes vidékek, hol a földmivelés a lakosságát táplálni nem tudja, vannak egész néptömegek, melyeknek szunnyadó intelligenciáját nem költi fel semmi sem. Ezeknek nyomorát relatív jómód válthatná fel ipari vállalatok létesítése esetén. Vannak vidékek, melyeket a természet úgyszólván ipari vállalatok fenntartására predestinált. Olcsó, intelligens munkaerő, hatalmas vizek, hány helyen fekszenek parlagok! Ezeknek a vidékeknek okserű kihasználása iparfejlesztési célokra a közel jövő gazdasági programjainak egyik sarkpontja. A mig arról volt szó, hogy Budapestet arra a nivóra emeljük, amelyet mint az ország fővárosának el kell foglalnia, vakon szavazhattunk arra, hogy az új iparvállalatokat a fővárosban emeljék. Ma azonban, mikor a főváros torony-magasságban áll, több városaink felett az ugynevezett szépsézetési szempontoknak már nem kellene irányadóknak lenni. Ma már mélyebben kell szánatunk a gazdasági élet anyaföldjében és egészséges módon reparatíválni az újonnan alapítandó gyárakat. A főváros ma úgyszólván túl van telítve gyárakkal. És mit látunk?

Ezek a gyárak a négyomoron alig-alig valamit segítettek. Minél több gyártást alapítanak, annál inkább találkozó helye lesz a főváros a vidék gyűlésvész népének, mely ma itt, holnap ott és holnapután sehohsem dolgozik. Szociálpolitikai szempontból ezek a gyárak a fővárosban meg sem látszanak. Milyen másképp áll a dolog a vidéken? Tervezzünk két tekintélyes gyár van, de mennyit javított ez a kétfő is a nép helyzetén. Pozsonyban a ki csak dolgozni akar, kap munkát. És mennyire megváltozott Győr, Szombathely, Szt.-Gothard szociálpolitikai képe! Azonkívül a gyárosok helyzete ma minden más tekintetben is éppen a fővárosban a legkedvezőtlenebb. Az alapítási költéségek itt aránytalanul nagyok, mivel a fővárosi gazdasági szeptikusan áll az iparfejlesztéssel szemben. A tanult munkástörzs szervezésének a fővárosban a legtöbb akadály, mivel itt flottans, csak pillanatnyi éhséget csillapító munkásokkal van dolgunk, akik nem sokat törődnek egy biztos existencia megalapításával. A vidéken a helyzet egész más. A vidéki hatóságok ma még tért karokkal fogadják a gyárst és a gyári munkás egyes helyeken gyári hivatalnoknak érzi magát. Mindezekből azt a következtetést vonjuk le, hogy a fővárosban ma már csupán oly új gyáraknak van helyük, melyek a kereskedelemmel közvetlen kapcsolatban vannak, melyek úgyszólván a kereskedelem pillanatnyi szükségleteit elégítik ki. Minden egyéb alapításnak ma már a vidéken, a jól megválasztott vidéken van helye, ugy a gyáros, mint a munkát kereső nép szempontjából.

A vidéki városok legjava a régi időben a kézmű-ipar telepedése által keletkezett. Az iparosok és kereskedők védelmére emelték a falakat. Ma vidéki városaink nagy részén nincs mit védeni. Állítsuk vissza az ipari karaktert, alapítsunk a vidéken ipari gócpontokat, akkor emelkedik az ország gazdasági és kulturális jóléte. Vidéki városaink kulturális tekintetben azért törpülnek el a főváros mellett, mivel nincs ipar és kereskedelem, mely ott a kulturának kenyerét adjon. Ha emelni akarjuk hazánk gazdasági és művelődési színvonalát, adjunk kenyeret a vidék munkát kereső lakosságának és Magyarország gyarapodása lesz fáradozásainkért a bér.

Lovag Vest Edo.

A rendőrség szeptikizása.

A kötszvetés tárgyalása előtt minden évben fel-szólanak rendőrségünk legény-ségi állományá szaporításának érdekében. Bevalljuk, felszólásunknak eddig fogantja nem volt. Az imádásnak sincsen azonnal fogantja, azt is sokszor ismétli meg a hívő; nem riadunk tehát vissza mi sem és újabb felmerülék szavunkat azért, hogy a rendőrség állományát szaporítsuk. Fajdalom, szavuk felemelése egyuttal a pótdónok is ugyancsak csekély, minimális felemelést jelent, de ez a jelentés még mindig bizhatóbb, mintha a rendőrség jelenti, hogy a közbiztonság Nagykanizsa városában rossz lészon áll. Városunk igen nagy területre épült. Elérne ezen a területen 60.000 lakos, nem pedig 24 ezer és ez az óriási terület csak 28 rendőr gondozza. Ezek közül is 6 belső szolgálatot teljesít, marad 22 rendőr. A városi költéséget, igaz. erről a 28 rendőrről is mostohán gondoskodik, mert mindegyiknek csak 600 korona fizetést ad Ók talán szivebben látnák, ha emelnék fizetésüket

és hagyják meg a létszámot. De a mi városatyáink csak a megragyásban válnak ki, abban, hogy maradjon meg minden a régiben. Se fizetést nem emelnek, se a rendőrséget nem szaporítanak. Maradíságunk nevezetes jelenség. De mi lesz az utcai políciáival, az éjjeli őrártokkal, a közbiztonsággal, a piaci ellenőrzéssel? Mintha ezek a políciális fogalmak nem is léteznének nálunk. És mindez csak azért van, mivel nincs elegendő ember. Ma, mikor a blüvazsálat nagy része a rendőrségre hárulnak, mi még mindig azzal a státtussal végeztetjük a szolgálatot, mint ezelőtt 15-20 évvel. Ilyen elégtelen políciát nem aztán a csirkefogók, tolvajok, élelmiszer hamisítók, csendháborítók is végzik kötelességüket, sokszor egészen háborítatlanul. Ha ennek látásra kérdezi a lakosság, ki végzi tulajdonképpen a rendőri szolgálatot, a felelet erre az, hogy nem tudjuk ugyan ki, de huszonnyolc rendőr fizetése fel van véve a költéségetében.

Csekély számú rendőrrel aztán a mi híres típusunk, Piri Lajos is fölveszi a barcot, s a tolvaj elveszi a más ember (lélek)káját, a zsebmetsző kivezi az asszonyok zsebéből a pénztárcát és a közbizságot megveszi a piacon a rossz, sokszor hamisított élelmiszeket — drága pénzben. Ajánljuk ezeket az állapotokat a pénzügyi bizottság becses figyelmébe. Mi pedig felajánljuk a bizonyított arra nézve, hogy nincs az országban rendezett tanácsú város, hol a lakosság számához és a terület nagyságához viszonyítva olyan kevés volna a rendőr, mint éppen nálunk. Szaporítsuk tehát a legényeséget, ne pedig a sok szót. Ezt az újonjulatokat meg-szavazhatjuk, csak 7-8 emberrel lévén szó.

Necsak arra a jutaléka legyük tekintettel, melyet pénztárcáztékban szavaznak meg, hanem erre a rendőrszolgálatra is. A rendőrség arra való, hogy büntető cselekményeket megállítson, aki pedig ezt a tevékenységet gyakorolja, az a köznek javát mozdítja elő.

TÁRCZA.

Mártírok.

— A „Zalai Kőröly” tárcája. —
Írta: Csuhov Antal.

Kudrinzski Liza, egy számos imáddal rendelkező édes fiatal asszonyka, megbetegedett és pedig olyan komolyan, hogy a férje nem mehetett hivatalba, s a mamájának táviratot kellett küldeni Tverbe. Betegségének előzményeit ő maga így adja elő: — Lesznohego utaztam a nőnémhez. Ott maradtam egy hétre, aztán valamennyien elmentünk a kuzinhoz, Varjához. Ön ismeri a Varja férjét, az zsarnok és ömbörgyűlő (azyon tudnám lóni az ilyen ömbört), mindazáltal vidáman tölöttünk az időt. Részt vettem a műkedvelő színelőadásokon is. „A botány egy tisztességes családban” című darabot adták. Kruzsztalev hámulatlan játszott. Felvonásokban egy pohár hideg, rettentően hideg limonádét ittam egy kevés konyakkal... A limonádé konyakkal nagyon hasonlít a pezsgőhöz... Megittam és nem éreztem semmit. Az előadás után való nagyon sétalovaglászt tettem Ivanics Adóffal... Kissé nyirkos idő volt és a szél egészen átjár. Valószínűleg akkor hűtem meg... Három nap múlva hazautaztam, hogy lassan, mit csinál az én édes, az én jó Vaszján s hogy elhozzam magammal a selyem ruhámat azt a virágost. Vaszját természetesen nem találtam otthon. A konyhába mentem szólni Praskovijának, hogy készítse elő

a szamovárt s szép, fiatal fehér és sarga repkát láttam ott fektüdni az asztalon. Megtettem először egy sárgát, aztán egy fehéret. Nem sokat ettem s mégis, képzelve, egyzserre csak rettentő göreskét kaptam... Göreskét, rettentős göreskét!... Ah, meghalok!... Vaszja sietve rohant haza a hivatalból. Persze a fejéhez kap és elcsápod. Orvosért futok... Ön meg fogja érteni!... Haldokolva fektüdtem, tusakodva a halállal!... Döbben kezdődtek a göreskék, három órákor jött az orvos és hat órákor elaludt Liza és mélyen aludt egész éjszaka két óráig. Az óra kettőt üt. A kis éjjeli-lámpa világos csak gyéren lórt át a kék ernyőt. Liza az ágyban fekszik. Fehér eszike-főjtőjének körvonalai élesen válnak ki a vörös pírna sötét alapszínéből. A lámpaernyő árnyéka révedtűk a halvány arca s a kerek, telt vállakra. Az így alsó végénél úl Stepanics Vaszilij, a férje. A szegény ember boldog, hogy a felesége újra lúthón van s a betegségé miatt egyuttal szörnyű aggodalomban is van. — Nos, hogy érzéd magad, Lizácska? — kérdi suttogva, amint észreveszi, hogy a felesége fölbrebrent. — Jobban vagyok, — sőhajtja Lizácska. — A göresim elmultak, de nem tudok aludni... Képtelen vagyok elaludni! — Ideje volna talán, angyalom, hogy friss borogatást adjak neked. Lizácska lassan, szenvedő arcfejezéssel fölemelkedik és bájosan oldalt bújta fejcséskjét. Stepanics Vaszilij non-pólyes komolysággal fölvaltja a borogatást, mi-

közben gondosan ügyel, hogy ujjával ne érjen hozzá az asszonyka meleg testéhez. Lizácska a hideg víz érintésétől vacogni kezd, nevet és újra visszafekszik. — Oh, te, szögöny, te nem alszol? — mondja sőhajtva. — Hogy tudnék aludni? — Az idegeim okozták a bajt, Vaszja. Én nagyon ideges asszony vagyok. Az orvos valami gyomorhaj ellen való szert írt nekem, de úgy érzem, hogy nem ismertem föl jól a betegséget. Az idegeim és nem a gyomor... biztosítalak, hogy az idegeim... Csak attól félek, hogy a bajom valami komoly fordulatot váltani. — Nem, Lizácska, nem! Holnap újra egészséges vagy! — Átgha!... Magam miatt ugyan nem aggodom, sőt még szivesen is halok meg, hanem téged sajnálak!... Egyzserre örvény léssz és egyedül maradsz. Vaszja csak ritkán örvendhetett a felesége otthonlétének s így hozzá volt szokva a nagánosságához, a Lizácska szavai mégis nyugtalanító lettek. — Isten tudja, mit beszélés te itt, szivem! Miért ezek a sötét gondolatok? — S mi lesz aztán? Te megírsz és megírsz lesz engem, aztán megírsz a dolgot... talán meg is házasodol. Vaszja a két kezével átfogta a felesége fejét. — Na, hisz akkor én már nem leszek... nyugtald meg Lizácska... El kell készülnem lénem mindennek... — És ha csakugyan hírtelen meghalnék? — gondolja magában az asszonyka és behunyja a szemét.

És Lizácska elképzeli magában a saját halála képet, amint anyja, férje, Varja kuzin az urával, a rokonok és „talentumok” csodálói a halálos ágyát körülállják s ő sугva utolsó istenhódzatót mond nekik. Mindnyájan sírnak. Aztán ha már meghalt, édeskes halványan, ellentétben a fekete hajával, rózsaszínű rubinába öltöztetik, ami nagyon illik az arcához s egy aranyos lábu, nagyon drága koporsóba fektetik, amelyet elborítottak virággal. A tömjénfüst és gyertyaszag sajátos vegyületét érzik. A férje nem tud megvárni a koporsótól és talentumának csodálói nem bírják föla-levenni a szemüket: „Mintha csak élnél... Mily szép a koporsóban!” Az egész város az ő korai haláláról beszél. — Aztán a templomba viszik. A koporsót Petrovics István, Ivanics Adóff, Szemjonics NikólaJ viszik a vállukon, meg az a feketezsinórú diák, aki rántotta őt a limonádéra és a konyakra. Csak az a kár, hogy nem jászák a zene. A halotti szer-tartás után aztán jön a buesu. A templomtól zokogás tölti meg. Hozzák a koporsófedelét a szegekkel és Lizácskának mindörökké meg kell válnia a napvilágtól. Hallani, amint beverik a szögöket: Klapp! Klapp! Klapp! Lizácska fölemelkedik és kinyitja a szemét. — Vaszja, itt vagy? — kérdi. — Oly szomorú és sötét gondolataim vannak... Istenem, mily szerencsétlen vagyok, hogy nem tudok elaludni! Légy részvétellel irántam Vaszja és mesélj valmit. — Mit meséljek neked?

Az új gimnázium.

Egy lépéssel előbbre mentünk. Városunk haladásáról beszélünk. Oly ritkán tehetjük. Fényes csuszot egyet a városunk haladását hirdető csigá. beárkéztak az új gimnázium pályatervét és megvárják azokat. Remélhetjük már most, ha az építéshez szükséges pénz is összehordja a fenti csiga, a legjobban bírált terv szerint bűszkén emelkedik majd az új gimnázium és városunk újabb pinéusé alatt összegyűjti erejét egy más, nagyobb csigaférsére.

Örvendünk azonban minden csekélységnek, csak azt lássuk, hogy akarunk haladni.

Valóban megtörtént. Nagykanizsa város pályázatot hirdetett az építendő új gimnázium tervének elkészítésére; a beérkezett 20 pályamű felett a hónap 2. és 3. napján ítélték meg a zsűri, Pec Samu és Schulek Frigyes, a budapesti József Műegyetem tanára. Vécsey Zsigmond polgármester, Horváth György főgimnáziumi igazgató és Király Sándor városi mérnök tagokkal. A szép számban beérkezett pályaműk alapos megvárálása két napi fáradság munkát adott a zsűri tagjainak, akik eszhangulag döntöttek a pályadíjak odaítélésében.

Jámbor Lajos és Bálint Zoltán budapesti műépítésznek „Plus” jellegű pályatervére nyerte el a 1000 koronás első díjat. A kiváló építésznek nevei már több szoborterv pályázatból ismeretesek előttünk. A 600 koronás második díjat a „Kanizsa” jellegű terv szerzője Bozrucser Lajos budapesti műépítész kapta.

Megvárálásra ajánlotta a bírád-bizottság a „Primus” jellegű tervet, melynek szerzői Sándi Gyula és Főrk Ernő budapesti építész-tanárok, 400 koronáért és végül az „Uj otthon” jellegű tervet, melynek szerzői Hájós Gútmann Alfréd és Siklósi Árpád budapesti műépítészek, 300 koronáért.

A bírálati jegyzőkönyv nagy szárcérellemmel alaposan bírálja az egyes terveket és megállapítja azoknak előnyös és rossz oldalait. Általánosságban kijelenti azonban legelőször is, hogy a beérkezett tervek keresztültelvére az előírásnyolt 360,000 korona nem elegendő, de ezért a tervek megfelelően a pályázat alaki feltételeinek, mert az előírásnyolt összeg semmi esetre nem elég az új gimnázium felépítésére.

Ami már most az egyes nyertes terveket illeti, a jegyzőkönyv elősorban a „Plus” jellegűvel foglalkozik. Kiforrított terv ez. Összdiszpozíciója harmonikus. A tulajdonképpeni gimnáziumot, a rendházat és ennek gazdaságát jó kapcsolatban és mégis helyes elválasztásban állítja fel. A rendház és gimnázium külön bejárata, melyek mindegyikétől a díszterem könnyen megközelíthető, a területtel való takarékosság mellett a kellő szépségnek kielégítve, oly előnyök, hogy a bizottság odaítélte 1-600 díjat a terv méltán megérdemli. A helyes bírálat azonban felemlíti a terv hátrányos oldalait is; ilyennek

No, mi újsg van a nap alatt? ... Haha! Haha! — kacag Lizácska.

— Ha, ha, ha! — visszhangozza Vaszja. És a házaspár, felejtve betegségeit, elkezd kergetőzni a házszobában. A kergetőzés azzal végződik, hogy Vaszja megkapja a feleségét és összeeszkólija. Egy különösképpen szenvedélyes ölelés után Lizácska hirtelen ráeszmél, hogy hiszen ő beteg.

— Micsoda boldonságok. — mondja komoly arccal és egészen homlokáig magára huzta a takarót. — Alkalmam elfelejtetted, hogy beteg vagyok ... Elég megmondolatlanság téled, azt meg kell adni ...

— Bocssás meg, ... rebegi a férj megindultan.

— Ha a betegség rosszra fordul, te vagy az oka! ... Ez nem szép tőled! Lizácska behunyja a szemét és halgat. A fáradtság és szenvedés előbbi kifejezése visszatér arcára és újra halkbó szájhozni kezd. Vaszja friss borogatást ad neki. Örül, hogy a felesége itthon van és nem kószál megint a nényéni. Némán odalát a lábaihoz és reggelgel nem hunyja be a szemét. Tíz órákor jön az orvos.

— No, hogy vagyunk? — kérdi és megfogja az asszonyka pulzusát. — Jól aludt?

— Rosszul, — felel Lizácska helyett a férje. — Nagyon rosszul.

— Ihatom ma kávé, doktor? — kérdi Lizácska.

— Igen.

— És fölkelhetek ma?

— Ezt is megteheti, de jobb, ha még egy napig ágyban marad.

mondja a tantermeknek az északnyugati oldalra való helyezését, holott sokkal helyesebb lett volna, ha a helyek a szerelők, könyvtárak, kísérleti- és rajzterem foglalkozik el és a tantermek a nyugati oldalra kerültek volna. Kisebb hibák, hogy a kápolna előtti folyosó nem eléggé tágas és világos, a lépcsőháznak 8 karral való megoldása fölöslegesen gazdag, a toronytérpő elhelyezése célszerűtlen. A bizottság 468,000 koronában számította ki a terv kivételre szükséges költségeit. A terv Jámbor és Bálint fővárosi műépítész munkája.

Bozrucser Lajosnak 600 koronáért nyert tervében a gimnázium belső organismusa, a tantermek, folyosók, lépcsőházak és a torony alakítása helyes, ellenben az épületek csoportosítása kuszáit, az udvar szűk, a gazdaság el van szakítva a rendházról, mely helytelenül északon van és folyosója nem világos; a házmeztér-lakás elhelyezése célszerűtlen. Architektúra tekintetében a terv tetszetős, íde.

Átnezetes alaprajzi főcsoportosítása van a „Primus” jellegű tervnek. Világos folyosói, a gimnázium és rendház helyes elválasztása, s az utóbbiak a gazdasággal való kapcsolata, célszerű tantermek, mindmegeanyai előnyös oldalsai e tervnek. Fő hibája, hogy a gimnáziumnak és rendházának közös bejárata van. Az előcsarnok sötét, a kápolna nagy helyet foglal el, mely a gimnázium és rendház emeleti térd a közlekedést megnehezíti, az összes iskolahelyiségek az egészszétszelen északnyugati oldalon vannak. Homlokzat képzésében dicserőre méltó a színyanyag; az oldalhomlokzat elég nyugodt és tetszetős.

A 4. helyre bírált tervnél a toronynak a délnyugati sarokra való helyezése szabad alaprajzi beosztást biztosít, förtélemmel stuliban tartott homlokzata csinos, ellenben alaprajzi diszpozíciója szétszaggatott, az egyes egységek között kapcsolat nincs, udvara kicsiny, tanári-szobák szűkek és alsónyakk, kápolnája nagyon magas.

Végül nyilatkozik még a bírád bizottság az új gimnázium építésének kivételére nézve is, midőn azt mondja, hogy az 1. és 3. helyen jutalmazott tervek szerint az épület az északnyugati és nyugati oldalon felépíthető a régi épület sérélmé nélkül; a 2. és 4. helyre bírált tervek kivételével pedig először az új rendházat kellene felépíteni, hogy a régi lebontatván, hely legyen az iskola-épület délnyugati részének felépítésére. Mindkét esetben természetesen kikerülhetlen a tanítás zavaró nagy zaj és por, amely miatt a tanításnak más helyre való áthelyezése iránt lapunknak már egyszer hangoztatott kijelentését újból helyesnek találjuk.

Így bírált a zsűri és így ismerteti a bírálat eredményét a már hitelesített bírálati jegyzőkönyv.

Megvannak tehát már a tervek is. Legelső előzetéseinket találjuk a pályázók között, elsősorú szakértők voltak a bírák a pályázatban, s a különböző szép stílusú tervrajzokat egy később közléendő napon

közszemlére tesszik. Hát nem léptünk nagyot! Valóban ezek után a legmodernebb, a legpraktikusabb és a művészi izélemek mindenben megfelelő új gimnáziumot várjuk, s ha a legdühösebb nyírád kikikró városunk eme legújabb alkotásában bíbat akar keresni, átkozott legyen.

S most te régi dülledő épület, most téged parantálnék el. Nem fogja soká akadályozni az alátámasztott gerenda összedülését. Kopott falaid között nem fogják derék piarinták a tudás átkijását hozdorni.

Betöltött öreg már hivatásodat, derék fiaikat neveltél városunknak. Egy jobb hazába térsz nemokára, látjuk, hogy ez már régóta vágyad, leolvastuk ezt oldalaidról. Isten veled! Gyuri bácsi szomoruan huzd azt a primust!

És te leendő új épület, bűszkén emeld maizen toronyaidat. Új testedbe vedd elődd szellemét, a gyermekeinket neved az erőnyek és tudományok. Ha ezenkívül még ifjú-szépseggel is elbájoszol bennünket, ki merné azt mondani, hogy nem haladunk?

Gyuri bácsi ne oly szomorú!

Szezonképek.

Önkéntes éhezők. — Októberi napok.

Kétségtelen, hogy a meonyek országga a szegények jövő életbeli privilégizált tartózkodási helye. É lelett vitakozni ma már meddő dolog lenne. Mert ami egyszer bizonyos, az bizonyos. Az egyszerű csak oly bizonyos, mint a tétel, hogy a szegények nem a földi tartózkodásuk alatt megváltották az utolevett a menyorszába és Raffaynál biztosabb, hogy a transzcendentalis lét legfőbb kiváltásai csakis „o világ megnyomorítottait és koldusait” illetik meg.

Ebbez tehát nem fér kétség. De ha ez így van, miért vékezel az, ki mai viszonyai folytán és viselkedésével elove is kizárta magát a tulvilág boldogbát részéből? Mit kísérletezik bűjtelle és imával, ki éhes állapotában is aig bírja el jóléteinek terheit? Miért testesíti meg a paradoxont, rófos arány lécs piquet mellény alatt tres gyomort-bordván?

A francia regények sokat beszélnek Páris előklésőségének egy igen kedélyes passziójáról. A marquis és a marquisie, mikor a díszes paloták falai közé bevonul a szűke unalom, leszállnak márvány lépcsőire, szállnak, iszonytan szállnak lepcsőre a kőlátkák iszapjág. Rongya — perze stilizált rongya — dílyve felkeresik a mosónők és az ökorhájcsárok csapszékeit, ott esznek annak életből, isznak lőréjéből, parolának a piszkos teyverekkel és mindenek felett erősen őzik inkognitójukat. Aztán hazameznek, megfürösznek kétféle folyadékkal, kiszellőztetik lakásait és tárcát irtnak „kalandjairuk.” De perze eredetiségre az ilyen kirágások az eszméje sem tarthat számon. Rabi Akkiba, a bizsirt Lewi, ide is beleigbicel híres tételével. Azt mondja, hogy mestere,

én két nap óta ... mit szenvedtem! ... Liza beteg!

— Istenem! — kiált fel ijedten a főnök.

— Lizaveta Pavlovna? Mi baja van?

— Stepanics Vaszilij csak a vállát vonogatja s a szoba plafonjára néz, mintha mondani akarná: „Azt csak jó Isten tudja!”

— Ah, kedves barátom, egész szívmellemmel önnel érzek! — s hájt a főnök és medves lesz a szeme. — Én olvasztettem a feleségemet és meg tudom érteni, hogy mi az! ... Oh az nagy vesztéség, iszonyú vesztéség! ... Rettenetes! Kétségbe-ejtő! ... Remélem, hogy Lizaveta Pavlovna most már jobban van. Melyik orvos kezeli?

— Stürk.

— Stürk? Jobb volna, ha Magnuszoh vagy Semandriekhez fordulna. De mily sápadt ön! Hiszen maga is beteg! ... Borzasztó!

— Igen, méltóságos uram ... nem aludtam ... oly sokat szenvedtem ... oly súlyos aggodalmakat életem át! ...

— És mégis bejött a hivatalba? Hogy minek jött be, azt nem értem! ... Szabad az embernek kényseríteni magát? Szabad magunkat ily módon kényszeríteni betegg tennünk? ... Menjen hazra és maradjon otthon, amíg teljesen helyreáll! ... Menjen, parancsolom! A szorgalom nagyon szép tulajdonság egy fiatal hivatalnoknál, de nem szabad elfelejtünk, amit már a régi rómaiak mondtak: mens sana in corpore sano. Ami annyit jelent, hogy egészséges fej legyen az egészséges testen! Vaszja engedelmésedik, az iratit berakja újra az aktátskába, köszön a főnöknek és hazamegy aludni.

a nagy hőres, már pár ezer évvel a marquis-k világjárjotte előtt nemcsak hogy megmarazta, de egyenesen elrendelte az eféle mulatságoknak valóságos erredők hatványát. Mi az, tanulmányozni a csőlesek láplálkozási módját, megfigyelni, esetleg részt venni szeretkezésében, tapasztalni nála a modor teljes hiányát és a kar erejét? Hisz ezek mind külsőségek! Több önél: tapasztalati után tanulmányozni az éhes tömeg szubjektív állapotát, a megszűs és az ökorhájcsár kedélyének becasz hógylétét és az tres gyomor filozofájának eget ostromló érvreit. Jom kiprú! Kiengeszteléd Jehovát, az idők kezdete óta egyre haragvó nagy Istent, ha csak egy napig magára veszed a nyomorok keresztjének nem is legyulozabb részét. A rajnai borok és rajnai laszokok magaslatáról leszállva szomjazd díoba a vizet, éhred eredménytelenül a hősök árpkaperyent és kísérled meg, vajjon a puzta bit, melyre a te önzésed ezreket exorit, mennyiben járul hozzá, hogy a gyomor és a lélek ordító követeléseit elcsitulsjanak. Pedig te tudod, hogy holnap ismét tele ebeted magadat és kedélyednek újra meglesz a hangulata, hogy elveikkel traktáid az ablakok alatt rajongó tömeget. Azért, ha igazán vezetkeli akarsz, szedd össze zétátszádat és képzeld, hogy a nyomornak ezen éjjeléből neked sem lesz többé virradatod. Ne higgy jobb idők előjvetelében, ne várj semmit a holnapról. Ne bizz, ne gondolkozz. Éj bűtán. Tressen: lelked minden vágya, minden reménye fuljool el az anyag erőszakos élnivágásában. Ha ezt teszed, akkor valóban megértetted a mester intencióit. Felfogtad, hogy a reménytelen nyomor a nyomorúság és büneidből sokat leróttál, ha egy napig úgy vezetkél, mint mások egész életükön át.

Bűn és kiengesztelés. Az a premessa, ez a Konkluzió. Hoffmann meséiben ugyan mindig a bűnhődés a következmény, de hisz azért mese, hogy a valóságban meg ne állhasson. Moutaigne azt mondja, hogy a legzsisztességű ember is legkevésbé hatszor rászóglált életében, hogy felakasszák. Azt magáról is beismeri a nagy szkeptikus, pedig általában őt is tisztességes embernek tartották. Hat ha már így áll a dolog jobb is, ha nem forozozok nagyon a büntetését. Leghelyesebb megboroztatni, ha ezáltal helyre áll a béke, a legfőbb jó. Elég, ha az ember megbánja bűnetét és igyekszik azt jóvátenni. Van egy hatalmas bekéborító, a mindent szorgalmal idő. Ez eljár a sértetteket és nyilvánosan lenyegegeti a fájdalom és a bosszúvágy élet, aztán megy ahhoz, aki sért és a megbánásra kioztatja. A multa fátyol horul, minél vastagabb, annál biztosabb és reá telepszik a béke áldástozó angyala.

Egyekben ezen a héten volt október hatodika is. ...

Nemes öreg, lelkes barátja igaznak, nemesnek, félték, vigyáz, erős hited ideáljaidban meg ne rendüljön, mikor a lepel lehallatva arcodba csap a város életének első lehelete. Te örömmel jössz közeink, gyermekeid emlékének kedves helyére és hódolattal fogadunk mi, hozzád jóvegeleket kívánni rajó gyámoltalan kőneiséd. É hónap tizennyolcadikán leemelik eszméről a leplet és a helyről, hol valamikor nagy eszemeledet a szenvedő igék misztériumai meggyőztétek, jószág arcod bűrkőve fog letekinteni a heterogén elemek ama zagyvalékára, melynek kanizsai társadalom a neve.

Egyet biztosan tudok. Azok a gyermekek, kik fölötted negrmetét fognak jázani, szivükbe vesik arcod nemes vonásait és életed nagy tanulságát. De nem tudom, legalább nem merem állítani, hogy jelenléted esztője lesz-e közéletünk korvászának is. Nekeg úgy tetszik, hogy minden nagy ember tevékenységének nyilvánlóló hatása van. Az ernyedat korbán fellépő agitátor óvatosan haladóké, a féltelenség idején a méreklő bíles megfontolóká teszi az embereket, bár megtagyja előbből, ami bennük erény volt. Maga és előbbi állapotok között a közép-pontra helyezel őket.

A te fő erényed, Magyarország nagy polgára, a bölcsesség. De vajjon a másik véletel-e az, mely e város társadalmának a sajátja? Ha igen, akkor megemeseudunk áltálad. De hát így áll-e a dolog? Vajjon nem vagyunk-e bílécek mi, előggé és nem bílécebbek-e a kelési bíléceknél és a kelletlenl is, kik öntözési, építési, közbiztonsági és egyéb ügyeinket a kezükben tartják? Te bíles vagy azzemmel, de kívánod-e, hogy a tanács — amitől az Isten öjjon bennünk — még bílécebb legyen, mint eddig volt? Te óvatos vagy, de óvatosabb-e, mint akik soká nem

söpötték az utcát, mert a por a tödore hat; nem öntözötték, mert a pocolyába gyermekek fulladhatnak bele; nem szeresték a rendőrséget, mert a vendőr csak fokozza a veredékek lármáját, ha megjelen. Óvatossg és méreklét! De ki is vádolhat bennünket forradalmi hevítellel? A bölcsesség utján; nekünk már nincs mit tanulni és Deák Ferenc emléke sem tanítójá, csupán díszje, lehet a városnak. Okos dolog, hogy az a dobomról a gimnázium előtt fog állani. Ott még vannak, kik tanulni is akarnak.

HIREK.

— † Október 6. Sirjukhoz záradokol a hívó, hogy lerója a szabadsághősök halhatatlansága iránti kegyeletét. Az ifjuság ez emlékpomozt ünnepeit, hogy megtanulja, hogyan kell élni és hogyan kell meghalni. Az éig kösúdat pedig lelkesedést merít a hősök sírhalmából és úgy érzi, hogy ők nem haltak meg. Főgimnáziumuk ókafias hallkültét ifjusága az idén is leakarván róui a 13 aradi vértanuvall szemben a kegyelet adóját, f. hó 6-án délelőtt fél tíz órára a Polgári-Egylet díszteremében kegyetes ünnepséget rendezett a következő műsorral: 1. Szózat Vörösmartyótl; előadta a főgimn. énekkar. 2. Október 6-án Ábrányi Emiltől, szavalta Lengyel József IV. o. t. 3. Emlékbeszéd; tartotta Bontzik József VIII. o. t. 4. Rákócy Ferenc imája Alilaya Gézától; előadta a főgimn. énekkar. 5. Az aradi vértanúok Pósa Lajostól; szavalta Kaffka József VIII. o. t. 6. Hymnus Kölcseytől; előadta a főgimn. énekkar. Az ünnepséget nagy-zsánu közönség hallgatta végig nagy áhítattal.

— Rákócy ünnepélyek. Országsszerte megünnepelik a nagy kuruc II. Rákócy Ferenc emléket. Csak t o r y a s és muraokai tanítóság is hó 3-án ünnepeit. Mencey Károly tartott hazafias beszédet és Brauner János nagyérdők értékezet olvasolt fel „Jellemképzés a népsikolában” címmel.

Nagykanizsa város polgármestere felhívást bocsátott ki, hogy Nagykanizsa város közönsége koszorút tegyen le Rákócy sírjára. Murányi János ref. lelkes részvevő a nemzeti záradoklatban Rákócy sírjához és elviszi a koszorút, melyet Nagykanizsa közönsége küldött.

— Az új gimnázium tervel. F. hó 2. és 3-án tartózkodtak Nagykanizsán Pec Samu és Schulek Vilmos műegyetemi tanárok. Pec a budapesti város-csarnok tervezője, Schulek a Mátlyás templom tervezője. A nagyevű intéptétszek azért voltak Nagykanizsán, hogy a beérkezett gimnáziumi tervéről bírálatot mondjanak. Ezt a bírálatot jegyzőkönyvbe foglalva, a tanács a város közönsége elé fogja terjeszteni; egyuttal ki fogja terjeszteni a gimnázium költségtelét is, mert a rendelkezésre álló összeg az új palotát felépíteni nem lehet. Csak azt sajoáljuk, hogy oly hívatott egyén, mint városunk szűllőtte, Taudor Ötlő, műegyetemi tanár, az Országgház volt művezetője, a bírád bizottságban nem foglalt helyet. A pályatervek rajzait a közönség és hó 10-től 17-ig bezárolag a városgháza tanácssteremében tekintheti meg.

— A vármegyei közigazgatási bizottság dr. Jankovich László gróf főispán előklésével szeptember hó 30-án a vármegyezház nagyteremében rendkívül ülést tartott, amelynek egyetlen tárgyat a f. 1903. év végéle lejáró megyei kavics-átszállás kiadására nézve a versenytárgy-és módozatának megállapítása képezte, miután a bizottság a szeptember havi rendes ülésén már elhatározta, hogy irásbeli és szóbeli versenytárgyalást tart mindegyik járás székhelyén. Lányi Kálmán, az állami építészeti hivatal főnöke, előterjesztette a versenytárgyalásra vonatkozó részletes feltételeket, amelyeket némi módosítással a bizottság elfogadott s megbizta az államépítészeti hivatal főnökét, hogy a most már véglegesen megállapított részletes feltételek alapján a versenytárgyalást hirdesse ki a közösen megállapított határonapokra.

— Eljegyzés. Schwarz Lajos bor-nyagkereskedő és tartalékos hadnagy Eümben eljegyezte Dr. Rothechild Samu ügyvéd, v. képviselő és megyebizottsági tag leányát, Róza kiasszonyt. — A Zrínyi-emlékoszlopot a mult hét folyamán állították fel Csáktornya. Az emlékmű tetejére negyyszánu közönség jelenlétében a bronz-tulomadarat helyezték el. Általában a közönség nagy érdeklődést tanulsott az emlékmű felállításának minden mozzanata iránt.

Deák-ünnep. A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör hatalmas programjain kívül, még a következők értekezéseiben ad hirt a f. hó 18-án tartandó Deák-ünnepéről:

Értesítés. Deák Ferenc születése 100-ik évfordulója alkalmából a „Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör”, kezdeményezésére Nagykanizsa város közönsége emléktáblával örökíti meg a haza e nagy fiának emlékét, melynek ünnepélyes leleplezése folyó évi október hó 18-án d. u. fél 4 órakor leendő. Az ünnepély műsora: 1. Megnyitó beszéd; tartja: Csóti Márk, főgimn. tanár, az irodalmi szakosztály elnöke. 2. Hymnus Kölcseytől; éneklé a főgimn. ifjúság. 3. Deák Ferenc emlékezete, dr. Révay (Ulrich) József főgimn. tanár ódjája; szavalja: Kopácsy György, főgimn. tanár. 4. Fohász, Huber Károlytól; éneklé: az Irodalmi és Műv. Kör dalárója. 5. Emlékbeszéd; tartja: Szalay Sándor, igazgató és a „Zala” szerkesztője, e beszéd alatt történik az emléktábla leleplezése. 6. Szózat, Vörösmartyótl; éneklé: az Irod. és Műv. Kör dalárója. 7. Záróbeszéd; tartja: Horváth György, főgimn. igazgató és az Irod. és Műv. Kör elnöke. 8. Vécsey Zsigmond polgármester Nagykanizsa város nevében az emléktáblát átveszi. Hazafias önkéntesekkel Nagykanizsa, 1903. évi október hó 6-án. A „Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör”.

A vidéki közönség kedvéért megjegyezzük, hogy az ünnepet Nagykanizsa a főgimnázium déli oldalán tartják meg. Lapunk zártkörűen veszekdi, hogy Kopácsy György főgimn. tanár indispozíciója miatt Ulrich dr. ódjáját Gántner Antal jöghaláltól szavalja el.

A kir. tanfelügyelő a megye tanítószághoz felhívást intézett: Mint e vármegye kir. tanfelügyelője csupán a százasok évfordulója különösebb vonatkozására kívánok rámutatni, mely benünket közvetlenebbül íté az emlékezés. Deák Ferencet Zala vármegye adta a magyar nemzetnek! Zala vármegye iskolai hatóságaira s tanítóira vár a magasztos feladat, hogy gyermekeink szívében, október 17-én, hálás gerjedelmeket keltsenek a Gondviselés iránt, mert Zinyi, Kisfaludy, Festetics, Csányi és Gasparics főszőlőskajai mellé — Deák Ferencet adta nekünk. Hogy apóljuk, örizzük és védjük, amit hősök kardja, költői szív ihletésége, mecénások felbuzdulása s vértanúk halála ezertelt! Az ünnep főnyelvéből és melegebből áradjon egy termékenyítő sugár Zala vármegye minden iskolájára; az ifju szívek nemes hevületét ihesse meg Deák Ferenc emlékeinek örök ragyogása!... Az ünnep előfolyásáról Miniszter ur fennebb idézett rendeltetés értelmében értesítésként kérve, vagyonk Zalaegerszeg, 1903. szeptember hó 20. hazafini önkéntesektől! Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Placrendezés. Alsó-Lendva község képviselőtestülete legutóbbi gyűlésén a betűváltás és piac rendezése érdekében kimondta, hogy eladni és venni téli időben, októbertől márciusig csakis reggel 7 óráig, nyári időben áprilistól októberig pedig reggeli 6 óráig szabad. Viszont árusítóknak, mint kereskedők, kofák, ezen időn túl két órával szabad vásárolniok. Ezen szabályrendelet ellen vétőket megbüntetés végett a főszozokabirosgának jelentik fel. Hánszor szöszöztetők már lapunkban a kanizsai piac, különösen a kapcsi elővétel misériáit, mely legközelebb nyíre a vásártól közönség kárára történik.

Placi vizsgálat. Fischer Ignác dr. kórhóros és Bártkői László tb. szöszokabiro f. hó 1-én piaci vizsgálatot tartottak. Különösen a behozott tejhasznát vették vizsgálat alá. Nem találtak semmi kifogásolási valót. Ennek kapcsán figyelemmeljünk a gazdákat, hogy oly istállóban, a hol csak egy beteg tehen is van, a tejhasznának eladása tilos. Megjegyezzük, hogy ez a vizsgálat Sümegen történt meg.

Megemmitelt választás. A Pólc Pál halálával megüresedett kezszelvi tanítói állást megöllebbesték. A közigazgatási bizottság a választást megemmiteltte, mert a törvény értelmében elemi iskolákban segédtanítói állás nem szervezhető. A közigazgatási bizottság felhívta az iskolát fenntartó községet, hogy esetleg államségly igénybevételevel rendelkezési állást szervezzen s ennek betöltésére pályázatot hirdessen. Addig is tekintettel a tanítás folytonosságára, a megválasztott segédtanítói állásában megbizották.

Önképző kör. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola „Deák Ferenc kör” f. é. október hó 4-én tartotta XI. alakuló gyűlést Domány Ármia vezetés tanár ur elnökletével. A megválasztott tisztikar következő: Elnök: Krausz Odón, felső

o. t. Aleahók: May Mátys, köz. o. t. Jégysz: Gerő Andor, felső o. t. Aljezős: Dénes Albert, köz. o. t. Pentáros: Rosenberger Lajos, felső o. t. Főkönyvtáros: Gross Mór, felső o. t. Alkönyvtárosok: Becht László, Kondor Géza, felső o. t. Nagy István, Lengyel István, köz. o. t. Acéi József, Bekes Ernő aló o. t.

Agyniólt szöszölvöl. A ripárdi szöszölvölőzatornak a gazdák többször jelentették, hogy a természet nap-rap után erősen dészmálják ismeretlen tulajok. A lelkiismeretes pásztor Markó József, éjjelét nappallá téve örködött, hogy a tolvajt kére keritse. Végre e hó 2-án éjjel éppen akkor lepte meg, midőn egy nagy véka szöszölvöl már hazafelé indult. Markó a pásztor szöszölvöl, vagy esetleg utteggelkel megárgázta-e a tolvajnak a lopás bűnét, azt a vizsgálat még nem derítette ki, de hogy verekedés fejleődött ki közöttük, az bizonyos. Midőn pedig a tolvaj a pásztor hatalmas botjával fejbe vadszte, az fegyveréhez nyult s oly szerencsétlenül lölte meg a veszedelmes tolvajt, hogy az másnap reggel súlyos sebbe belehalt anélkül, hogy eszméltre tért volna s így kihallgatni lehetett volna. Markó József pásztor pedig súlyos betegem a helybeli kórházban fekszik. Minthogy a vizsgálat rendelőkerésére egyedül csak a tettes vallomása áll, nagyon nehéz megállapítani, vajjon üdvöletem esete forog-e fenn? A jelek arra mutatnak Ugy a súlyosan megcsérült pásztor, mint az agyniólt áldozata családok ember.

A legolcsóbb marha. Kaposvártól írják, hogy az ottani leguóbbi marhavásáron különféle árfolyama volt a marbaknak. Volt a legolcsóbb és a legrágább áron is kapható. A legkisebb árt aronban mégis egy nagybajomi asszony érte el, ki kedvenc Riska névű tehénét 4 krajcársért, azaz 8 fillérrét adta el. De ne csodálkozunk az ár kicsinyiségén, mert a szegény asszony nem jószámból adta oda tehénét egy félíleter tejért, hanem valami körömföntes csaló cepta be a lipy alaposan. Ugyanis egy előtte ismeretlen, jól öltözött férfit kiakludta a tehénét 80 koronáért, s a fizetését 4 drb. csillógó aranyvaló fizetett. A mi jó asszonyunk sokat hallott az új aranypözekekről, de ő maga még nem látott, s annál nagyobb volt az öröme, midőn most nem csak lát, hanem tulajdonul is kap. Pedig hát a nagy arany négyezer csiszolt 2 filléres volt, mit csak akkor tudott meg a szegény asszony, midőn az egyikkel ebédjót akarta fizetni. Persze késő volt már, mert az ismeretlen „ur” többi aranyával és a tehénével együtt már árkon, bokron túl volt.

Megszökött tolonok. A csáktornyai toloncház falát felbontották s a toloncház három lakója: Weisz (Pettersen) Ottó állítólag hamburgi illetőségű tolonc, Egri Zoltán szabadkai illetőségű 23 éves asztalos segéd, Kollár József 37 éves virjei illetőségű tolonc onnan megszökötek. A megszökött toloncok nyomozását a csáktornyai járás főszozokabiroja elrendelte.

Uj gazdasági szaktanár. A földmivölésügyi miniszter Barna Balázs, a csáktornyai állami tanítóképző intézethez beozott gazdasági tanítványt segédtanárt, a kolozsvári gazdasági tanítóképző helyezésén át, a csáktornyai állami tanítóképző intézethez Sente Dező földmivölés iskolai segédtanítót oztotta be, akit Zala-és Vasvármegyéek területére a gazdasági szaktanári teendők ellátására megbizott.

Körjegyző választás. Vegele József okleveles segédjegyző orosztornyai körjegyzővé megválasztották.

A népfölkelés jelentkezőséről. Az 1893. évi 37. t. c. alapján mindazon Nagykanizsai tartózkodó katonsilag kiképzett népfölkelésre kötelezettek, kik a közös hadserőben, a hadi tengerészetben, a honvédségben, ezek pórtartalékában vagy a csendőrségben szöszölvöltek, továbbá oly katonsilag ki nem képzettek, kik népfölkelési rózsaszínű ajánlati lappal el vannak látva és még a 42-ik évet be nem töltötték és pedig az 1870—1866-ig születési évfolyamok 1903. évi október hó 16-án, az 1865—1861-ig születési évfolyamot 1903. évi október hó 17-én mindenkor reggel 8 órakor a Polgári-Egyletben személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az ajánlati lapok elhozandók. Az időszaki jelentkezést személyes megjelenés helyett írásban teljesíthetik. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 4—10 egész 200 koronáj terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfélelő szabadságvesztéssel büntetettik. — Meghívás. A kiskiszei polgári olvasókör f. évi október hó 11-én délután 4 órakor saját helyiségében közgyűlést tart, melyre az olvasókör tisztelt

teggait ez uton tisztelettel meghívja az előlékés.

Lángra lobbant cselédleány. Nem szíve forró szerelmétől lobbant lángra az a szerencsétlen cselédleány, kit súlyos égési sebekkel szállítottak csütörtökön a helybeli kórházba, hanem vigyázatlansága miatt spirituszól. Gadovits Viktoria, 22 éves cselédleány, ki Wuzsai Alajosnál volt szöszölvölésben, e hó 7-én szöszölvölést melegeit. Hogy gyorsabban vegezzön, spirituszot öntött az izzó párázara egy két literes teit kannából. A hirtelen kicsapó láng meggyújtotta az egész spirituszot, s az égő anyag a szerencsétlen leány ruhájára omlott. A teljesen összeégett leányt a helybeli kórházban oplójják, s ha vissza is tudják adni az életnek, elforgják deklonitenni az égési helyek. Ujra egy példa a sok ezer után, s a mi nőnk nem tanulnak, csak újra nem!

Egészseges gyomrohoz mindekelőtlen rendszeres ételjel emésztés szükséges. Sajnos, épen ez irányban azonban sokszor vétkesünk és így támad: a gyomorrotta, étvágytalanság, széregkedés, álmatlanság, főléjás, köhika, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatos orvostert használni, mely egy a gyomrot, mint az egész embert szervezettel erősíti, gyógyítja és jó egészsegen tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi Brádi-féle máriacelli gyomorszepek, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az egészseges gyomrohoz. Üvegje 30 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Az utolsó negyöd közöletével a Pesti Hirlap arra figyelmezteti olvasóit, hogy évek óta megkezdett karácsonyi számdékát — a Pesti Hirlap nagy képes napját — csak azok kapják meg, akik legalkább negyödét óta előbbtől a lapnak, vagy ha bár havonként újítják is meg az előfizetést, az megszokás nélkül hosszabb idő óta teszik. Anyi bizonyos, hogy a lap kedvezményei közt a Pesti Hirlap napjára legbecsessebb, mert egész éven át használt veszi, aki kapja. Másik kedvezménye a Pesti Hirlap előfizetőinek, hogy a Divat Szaloc című díszes és ogyogy gyakorlatias divatlapot fél óra rendelteték meg. Legfőbb kedvezménye pedig, hogy opra napra legnagyobb terjedelemben jelenik meg a lapok közt, tehát legtöbb olvasnivalót hoz és így legjobban megéri az árt. A Pesti Hirlap egy-egy száma (köznapokon 28—32 oldal, vasárnapokon 44—52 oldal) egész kötet, változatos és változatlan tartalommal. Ennek köszönhető napjainkban példátlan kedveltséget és elterjedtséget, valamint független, szöszölvölés irányának, szabadelvű, demokratikus szellemének, mely cikkeinek minden sorában megnyilvánul. Azok kedvéért, akik még nem tudnák, emlékeztetbe hozunk, hogy előfizetési ára negyedeve csak 7 korona, egy hóra 2 korona 40 fillér s a Divat Szalocnal együtt negyedeve 9 korona. Ehhez minden előfizető karácsonyi ajándékul kap egy díszes, nagy képes napját. A kiadóhivatali címe, ahonnan mutatványlapokat is lehet kérni, Budapest, V., Váci-körút 78. sz.

Szerkesztőség: Dr. Vüllányi Henrik, felelős szerkesztő. Kiadó: Ifj. Wajdits József.

Henneberg-selyem

csak közvetlen! fekete fehér és színes 60 kr.-től 11 ft 35 kr.-ig méterenkint. — Bérmentre és már elvárolva s házhoz szállítva. — Nagy mintagyűjtemény azonnal Henneberg selyemgyár, Zürich.

Nyiltér

Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Yese, hughyfalak, hughydera és a közszénybántalmak ellen, továbbá a légrész és emésztési szervek hurutos bántalmáinál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás **SALVATOR** sikerrel rendelre lesz. **Hugyhajtó hatású!** Kellemes ízű | Könnyen emészthető Kapható kárpátvárosok és vidékekben és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

VEGYES.

Szolodala használat. Allg létező házi-szer, melynek használatossága többoldalú lenne, mint „Moll Ferenc-pálinkája és sója”, mely ép úgy, mint tagesagattaknál fájdalom csillapító ködösítő szer, valamint isom és ideg erősítő forrás pótlók stb. Izzé használnva. Üvegje 1 kor. 90 fill. Naponta szöszölvölés utánvétele. Moll A. gyógyszerész és. é. kir. ud. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. — Vidéki gyógyszerárakban hátr. roztanban Moll készítményét kérjük vedjegy és aláírásával.

HIRDETÉSEK.

7007/ik. 903.

Arverési hirdemény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közbírré teszi, hogy a nagykanizsai takarékpénztár által alapított ösöngyelő szövetkezet végrehajtónak Jankovics László ifj. Jankovics József és Draxler József kiskiszei lakos végrehajtásit szöszölvöltek elleni 200 kor. tőke, ennek 1902. évi március hó 31. napjától járó 63/100 kamatai a lejárt kamatok 63/100 kamatai 32 kor. 40 fill. per, 18 kor. 20 fill. végrehajtás kérelmi, 21 kor. 30 fill. árverési kérelmi, 21 kor. 64 fill. árverés megkísérelti, 11 kor. jelenlegi árverés kérelmi s a még felmerülő költségek iránti végrehajtásit ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 5146. számú tárgyban Draxler József és neje Matolics Katalin tulajdonul felvett 8090/4. hsz. kiskiszei ház 770 kor., 6768. hsz. májlok berki szántó 66 kor., 6826. hsz. u. ottani szántó 192 kor., 7931. hsz. jakabkúti szántó 67 kor. becserétkben az 1881. évi IX. t. c. 186. §-a alapján egészben, továbbá a nagykanizsai 7629. sz. tjkvben ifj. Jankovics József tulajdonát képező 7508. hsz. jakabkúti szántó 59 kor., 7509. hsz. u. ottani szántó 40 kor. becserétkben, végül a nagykanizsai 2678. sz. tjkvben Draxler (Budai) József tulajdonul felvett 8090/4. i. hsz. kiskiszei ház 887 kor. becserétkben

1903. évi október hó 29. napján délelőtt 10 órakor

ezen tkvi hatóságul Dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatos fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becser. Árverési kívánók tartoznak a becser. 10%-át készpénzben vagy övadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsa, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságul, 1903. évi szeptember hó 7. napján.

7591/ik. 903.

Hogyüttes árverési hirdemény.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság közbírré teszi, hogy a Zala megyei Gazdasági takarékpénztár végrehajtónak, Szűcs Mihály zala-szent-balázi lakos végrehajtásit szöszölvöltek elleni 870 kor. tőke, ennek és pedig 450 kor. után 1302. október 13-tól és 420 kor. után 1902. évi november hó 15. napjától járó 6% kamatai, 12 kor. 40 fill. óvasi, 1 kor. 32 fill. közlési, 1/30 váltóidő, 39 kor. 40 fill. per, 29 kor. 30 fill. végrehajtás kérelmi, 10 kor. árverés kérelmi, ugy:az Első magyar gazdasági gégyár részvény társaság csatlakozott végrehajtónak u. azon végrehajtásit szöszölvöltek elleni 6000 kor. tőke, ennek 1900. évi július hó 24-től járó 6% kamatai, 107 kor. 10 fill. per, 39 kor. 60 fill. végrehajtás kérelmi, 45 kor. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtásit ügyében a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a szent-balázi 87. sz. tjkvben I. 1. és 11—18. sorsz. alatt felvett 2433 koronára becsült 1/4 urbeli telek, továbbá u. azon tjkvben 1/550/60 hsz. alatt felvett 1032 koronára becsült kiskiszei szöszölvöl és présház, valamint a p. patai kúrtási I. sz. tjkvben 1/9—32. sorsz. alatt felvett ingatlanok Szűcs Mihályt B lap 110. sorsz. alatt illető s 148 koronára becsült 1331-ed része 1903. évi október hó 30. napján délelőtt 10 órakor

Zala-Szent-Balázs község házánál Dr. Tripammer Rezső nagykanizsai és Dr. Burger Árpád budapesti lakos ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatos fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becser. Árverési kívánók tartoznak a becser. 10%-át készpénzben vagy övadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsa, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságul, 1903. évi szeptember hó 10. napján.

Nyavalyatörés.

Ki kikéltési ár a fentebb kitétt becser. Árverési kívánók tartoznak a becser. 10%-át készpénzben vagy övadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsa, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságul, 1903. évi szeptember hó 10. napján.

GLOBUS Tisztító-kivonat **jobban tisztít mint minden más tisztító-szer.**

HIRDET MÉNY. A gróf Zichy és a báró Inkey család tulajdonát képező és Fonyód-Máriatelep s Fonyód-Füredőtelep vasútállomások között elterülő balatonmenti földterület (Somogy-megyében) furdőjoggal és a hozzátartozó erdőrészekkel együtt parcelláinkint örök áron eladó. Venni szándékozók megtekintés, a terv és az ár tekintetében forduljanak Paulinyi János uradalmi intéző urhoz Pusztá Szent-György, u. p. Lengyeltóti, Somogy-megye. **JÓSZÁGIGAZGATÓSÁG.**

„MAYER“ vas- és fémöntő részv. társ. SZOMBATHELY

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű **Gazdasági gépeket, Benzin-motorokat** 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legelőszobák üzem gépezet-szükségletei ten.

Tűzvesztély kizárva

Malomépítéset. Új hengerezettek, minden a szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkesztésű csavaros és szabad. víznyomású borsajtó.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselője.

Képes árjegyzék legyen és bérmentve. Kívántra minden szükségletre külön költségvetés.

8489/ik. 903.

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. tésék, mint tki hatóság közbirré teszi, hogy Balog György végrehajtónak, Stocker László kiskanzsai lakos végrehajtást szorvoldott elleni 178 kor. tőke a jár. és a még felmértelendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tésék területéhez tartozó a nagykanizsai 4182. sz. tkvben + 6738/b hrsz. a Stocker László és neje Jámor Juli tulajdonul felvett s 1293 koronára becsült ház a Majkó berekben, — a nagykanizsai tptár utóajánlata folytán

1903. évi november hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor

ezen tki hatóságnál hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Kikiáltási ár 500-korona.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. tésék mint telek-könyvi hatóságnál, 1903. évi szeptember hó 21. napján.

Bőr-tisztító szer „GLOBIN“

felülmúl minden eddig létezőt.

GLOBIN a legszebb fényt adja,

a bőrt simulékonyra és tartóssá teszi.

Pótolhatlan óvoszer chevron, box-calf és lackbőrnel.

Kapható fekete és színes-ben:

Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Haas Vilmos, Schwarz és Tauber Nagykanizsán.

Z. K. 903. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és al-testbántalmak, gyomorgörcs és gyomorfájás, rögzött székrekedés, májbetegség, vér teltség, ananér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e joles házihasznuk óvzések óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy leposított eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyet tünteti fel „A. Moll“ felirattal önzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só növeztelen mint földmunkosok által használt szor-kőszény, caus és a megülőés egyéb következményeinek legimeresebb népszor. — Egy éozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölyg szappan a hír szakorú ápolására gyermekek a felnétek részére.

Ára darabankint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatlanul

kedvez főurúdnak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereménynél többet fizetünk nagyrabecült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 „ főnyereményt a 74366. „

a 90.000 „ a 109780. „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajajuk ennélfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadsalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összesen

Az I. osztályú sorsjegyek tetszerű árai:

1/2 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy k. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy k. 3.—

1/2 „ 3.— „ 6.—; 1/4 „ 6.— „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beklüldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk

1. évi október hó 19-ig

bizalommal hozzánk beklüdeni.

TÖRÖK A. és TÁRSÁ

BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főurúdnak osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlét levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSÁ** bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben _____ utánvételre kérem postautánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegeken). (A nem tetsző lörlendő.

Pontos cím: _____

Heimféle MEIDINGER KÁLYHÁK

A felfaláló DR. MEIDINGER TANÁR ÁLTAL kizár.jogosított gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia” kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól MEIDINGER-OFEN utalással az itt óva intünk H. HEIM álló védjegyre

Folytonégő, kandallók KÖZPONTI FÜTÉSEK MINDEN RENDSZERBEN,

MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL. EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET.

Szellőztetési berendezések, MINDENMÉÜ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK. NÖVÉNYHÁZI FÜTÉSEK.

Legyobb referenciák. — Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYÁRUNKBAN VAGY FIOKJAINKBAN.

BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRAGA, HYBERNERG. 7.

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” „a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság,” „a Kotori takarékpénztár

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére címzetten Nagykanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — áll.
Fél évre 6 kor. — áll.
Negyedévre 3 kor. 50 áll.
Egyes szám 20 áll.
HIRDETÉSEK.
5 hasábon hetente 14, másodszor 12, a mindon további sorért 10 áll.
NYILTTÉRBEN
petit sorokért 20 fillért vésenek fel.

részvénytársaság, „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „nagykanizsai kisednevelő egyesület,” „nagykanizsai tanítói járáskör,” „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet,” „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények táptintézete,” „katonai hadastanyagylet,” „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külviszátmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Deák Ferenc emlékezete.

Nagykanizsa, 1903. október 17.

Telcs Ede művéről lehall a lepel. Deák Ferenc visszatért gyermekei kedves helyére. Hol egykor gondatlanul kergette a lepkét és szőtte az ifjurok rózsás álmait, emléktáblája fog állni, a hálás utódok kegyeletének maradó jele.

Ünnepel ma az egész ország. Deák Ferenc mindnyájunk volt és emléke is mindnyájunké. Honfiak a hazaszeretet megtestesülését ünneplik a nagy férfuban; becsületes emberek a becsületét, igazságosak az igazságát. Ünnepel minden erény, mert mindegyik kölcsönözött részt Deák Ferenc egyéniségének hatalmas építettséghez. Mi tiszteljük benne és követni kívánjuk a nemesre, nagyra önzetlenül törekvő polgárt, az arisztokráciát az ősi jogok tisztelőjét. A nemzet nagy fiát becsüli meg, az uralkodó a kiváló aliatvalót. A lelki derékaság minden fája egyesült, hogy megteremtse Magyarország egyik legnagyobb fiát. Széرت az ő nagysága oly általános, hogy minden őszinte ember megtalálhatja benne a maga ideálját.

E városnak mást is jelent a mai nap. Búszkeségünknek ünnepnapja ez. A pariszták öreg kolostora látta falai között serdülni, gyarapodni ismeretekben az ifjút, ki hazájának hasznára fordította, mit megtanult és mivel a gondviselés megadott. Az okok és következmények láncait kiszámíthatatlanok. Ki tudja, mennyire vetjük mi hasznát az ismereteknek, melyek a kanizsai gimnáziumból kiindulva Deák Ferenc egyéniségénél álltak utjakra? A hatás, melyet itt tartózkodásának körülményei keltettek a

gyermekben — mint ahogy neveltetésének körülményei keltenek minden fogékony lélekben — maradaudó volt-e és mennyiben vált rugóává az államférfi tetteinek és szabályozójává lelkivilágának?

Hiszünk, hogy Kanizsa pázsitjai, gimnáziumának termei sokszor jutottak észébe a haza nehéz gondjaitól terhelt főnek. Bár élete ment volt nagy rákódításoktól, neki is része jutott a csalódásokból és keسرliségekből, melyek a kiválóság pályájától elmaradhatatlanok. Attól kezdve, hogy távozott közülünk, az időpontig, mikor az ország királynője megkönyezte koporsóját, bizonyára sok halottja támadt az ő nemes lelkének is. Temetett el ő is ideálokat; édes vágjakat, teljesületlen reményeket. És mikor lelke vesztésegeiért sem az uralkodó kegye, sem nemzetének szeretete nem kárpótolhatta, belső világának fájdalma tán elsábitotta a szelid emlékezés a gyermekkor boldog éveire. — És az emlékezés e perceiben ismét vigan élíthetett lelkében a hely, hol még szebbnek látta a világot és kellemesebbnek a nagyság helyzetét.

Nagyságának nem a legkisebb jele, hogy — ha csak egy órára is — maga körül egyenesen tudja Kanizsa széthuzó társadalmát. Kívánók, hogy ez a hatás maradó legyen, hogy kiket együvértarozandóágunk tudata békében egymás mellett megtartani nem tud, egyessítsen bennünket nemesre, dicsőre a nagyság szelleme és annak tisztelése. Deák Ferenc emlékének legyen méltó környezete ez a város.

Kik napról-napra maguk előtt fogják látni nemes ábrázatát, az ifjuság merítse munkakedvet a jelenre és hitet a jövőre.

Mi buzdítást, hogy polgári és hazafiai kötelességeinket hozzá hasonlóan teljesítsük. Szemléljük figyelemmel arcvonásait és gondolkodjunk élete és cselekedetei tanulságai felett. Tanuljunk tőle szerénységet és önzetlenséget, hogy békében meglegessünk egymás mellett. Emlékre tekintve szilárduljunk meg a hitben, hogy a kiválóság méltánylásra lel, ha nem párosul is az önzéssel és az emberi tulajdonságok legundokabbikkal, a stréberséggel. Bizzunk abban, hogy a kor szüksége minden nagyságot kivált és kijelöl minden tehetségnek a maga helyét, ahogy felszínre hozta és kiváltotta Deák Ferencet is, a maga javaita leggondatlanabbul sáfárkodó gazdát.

Magyarország legboldogabb fiának jelenléte ihlesse meg azokat is, kik tanácskozási termekben ülnek. Értsék meg és kövessék a haladni vágás józan és okos módját; minden jognak a tiszteletét; a terhek körelmeinek lelkiismeretes teljesítését, melyeket helyzetük reájuk ró és mindenek felett az önzetlenség ama fokát, mely bizalmat kelt maga iránt és megnyugrást azok lelkében, kik megéíthetűk ügyeit az ő kezűbe tették le.

Ha ilyen hatással lesz reánk, akkor nem csupán arcának mása, hanem Deák Ferenc az maga, ki eljött közülünk. De ha e hatás elmarad, akkor csupán magunkra vessünk; a mi lelkeink hozzáférhetetlenek a nemesre és mi vagyunk elítők mindazoktól, kik példák hatása alatt nagy dolgokat cselekedtek. Egy keleti mondás tartja: „Egy bölcs száz nemzedék oktatója; a 100 erkölcsöeiről hallva, a buta eszes lesz s a habozó elhatározott.” Közéuk megérkezett, a

bölcs. Vajjon hálás tanítványai leszünk-e mi is?

Deák Ferenc neve fogalom „éltető eszme” ma már. Ama nagyságok közé tartozik ő, kik megsemmisítik a maguk személyét és gondolatainkba behozzák az ész elemét, mely nem néz személyekre és eltörlő az egyéni irányt. Mi, emlékleplezők még némileg a személyt ünnepejük, ki közülünk került ki, de az ország ünnepeje már a nagyság eszményének szőle, ki fejedelem volt, alkotmányt adván népének, főpap, lelkeinket az elnyomatás szűlte bűnök alul ki felmenté és császár, kinek nincs szüksége birodalomra.

Nagy szellem, ki letudtál vetkezni minden emberi salakot, örkődj felettünk. Lényednek tündöklő idealizmusából küldj közénk is egy sugárt, hogy mint a villany szikra, átjárva sziveinket, visszarántson bennünket a való életre, melyben, ha keressük, megtalálhatjuk mindenkor a nemes ideálokat, melyekért küzdeni érdemes!

Üdvözlünk nemes alak hódoló körünkben!

Nagy Samu.

A hus drágasága és ennek szociális jelentősége.

A drágaság egyike azon gazdasági köröknek, amelyek hatásai különösen a kisebb társadalmi osztályokak nagyon erősen sújtják, s amelyeknek következményei úgy testi, mint szellemi és erkölcsi tekintetben nagyon hátrányosak.

Mindazt alkalomszerűnek vettük felmenteni, amidőn életünk egyik tényezőjének, az élelemzésnek, husfogyasztási ága drágaságáról akarunk egy néhány szót mondani.

Lapunk több számban panaszkodtunk már busáraink magaságáról. A megoldásoknak, amelyek ez ügy javulását elő-

segítenék, számtalan módját ajánlottuk az illetékes köröknek figyelmébe, de ez irányú intézkedéseket, éleik sajnálatunkra, nélkülözünk kellett. Pedig a husnak drágulásáról már ahhoz a pont-hoz értünk, hogy az alább társadalmi osztályok szükségleteinek minimuma van létében megtámadva, szóval az ügy abban a stádiumban van, amidőn tenni multhatlanul szükséges, ha nem akarjuk, hogy a néprétegek élükben vibráló jogok követelések nagy társadalmi rázkódások között jussanak felszínre. No mosolyogjanak e pesszimistákus jövődőlésen, nagyon szeretnénk, ha következeteseink halomra dőlneek, de midőn azt látjuk, hogy az összes városok vezetői engedé-tek hírnak össze a baj orvoslására, belátva az állapokat tarthatatlanságát, akkor már nekünk is ki kell lépünk a közönyös lethargiából és engedünk kell az emberi humanizmus követéle jogoknak.

Tán csodálkozunk, hogy mindaddig nem szólítottunk a busnak drágulásáról és itt szociális bölcselkedő elméleteket találtunk fel, de tettük ezt azért, mert úgy látszik, másként nem tudjuk meggyőzni azokat, kiket illet és a kiknek tenni kötelességük.

Nem keressük a busdrágasági okokat, rájuk mutatunk hasábjainkon már számtalanszor, hisz a baj meg van, s ez magában is elég elszomorító. Miért mutatnánk rá a maga husfogyasztási állami adóra, a 25%-os városi fogyasztási pótdóra, a drága metesszi és vágási díjakra, az ügynöki intézmények tulkapására, no meg egy kis a mézárások részéről tapasztalható uszorokra, mely a páriaci akrnál előforduló nagy széleségekben lel éleik magyarázatot, mindent megtettük számtalanszor, de nem győztük eléggé begyőztetni, hogy igen is várostyánjok tevékenységére van szükségünk. A lapoknak feladata a baj okára, mellékésszempontot nem tekintve, élesen rávilágítani, az orvoslást azoktól várjuk, akikre a köz java, jóléte, boldogulása van bízva. Mi szerényen felmentettük már rák, hogy miként orvosható a baj, sajánlatunk nem találtuk megállgatására.

Végül ráterve a nemzetgazdaságtanra, felmentjük annak azon tuisítását, hogy a baj olyan mélyen gyökerező, hogy a

TÁRCZA.

Deák Ferenc emlékezete.

Írta: Dr. Ulrich József, kegyessr. tanár.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —

Nehéz idők támadtak a magyarokra. Borus, kizdelmes, fárasztó napok; Fényes egunket gyászfelhő takarja, Fényes napunk, mint régen, nem ragyog. Félve s remegve nézünk a jövőbe, Szemükrre titkok sűrű fátyla hull: Öröm lesz-e, ki tudhatná előre, Vagy jön szívünknek szörnyű átkal?

Akkor is így volt . . . Esmélek harca járta. S nagy volt a szónak a becsülete; A nemzetközű nagyságok sorába Csak tisztakelbű férfi állhat. Tiszta szívük hazájukért dobogva Eggedől annak üdvét ismeré, És érte kelték harca és dolagra, Törhetlenül szent eszméjük felé.

Száz éve annak, — gondoljunk reája, — Hogy egy élet szikrája felgyuladt, S fényesen indult egy ifjú pálya Gondos kezek vezérlése alatt. Az ifjuban nagy tettek vágya égett, S a nagy tettekhez izmos ösérő, Mely megse mozdult maga java végett, Mely nem volt egy eszpp önzést ismerő.

Ez iskolában szilta ő magátba A tudományt a szent, szilárd hitet; Hüszg, önzés, minden csak hiába. Boldoggá csak a becsület tohet! A köz javára munkálkodni késson,

Önzetlenül szolgálni a hazát, A kis Deák lelkébe véste hiven A kötelesség kemény tudatát.

És ifjává lett, itt, ez iskolának Szent csarnokában gyűjtve sok tudást, S a férfiak közt, kik vele valának, Keltvén idővel igaz bűmulást. Vele töprengett boldogabb jövőről Kossuth és Heüthy, Klauzál, Szechenyi, Kiknek adatot nemzetünk egéről Csillagokként e földre fényleni.

A Rendek és Karok reá figyelve, Ha a törvényhozásban szót emelt, Lesték, mit mond arisztidészi nyelve, Meggyőzve minden kétkedő keltelt. Beszède nem volt pusztító híar, mely Tör, zuz és harsog, zugra remeszen, Úgy folydogált, mint foly a tiszta esermély, Termékenyítve át a rétekon.

Midőn erőszakoskodások után Vezetétk őt az ország térémben, Nem meit voltak, de ment a maga útján S bütlenségük nem vette semmibe, S akik korholták, hozzá visszatértek És lelt önzetlen, hű barátja sok, Beesületet adtak nemes nevének A gyöngék-és a nagyhatalmasok.

Midőn megnyílt az országháza újra S a jobb lelkék ott összegyűltenek, Cincinatusként felkészült az utra S vezére, lelke lett mindenkinek. Erős vállára súlyos terhet adánk S mit nem óhajt, méltóságra kerül; A közbizalmat elfogadva, annak Meg is felel, mit vállalt, emberül.

Émlítsem-e a felirat vitáját, Melyben sorsunkat úgy kormányozá, Hogy megmenthesse magyarok hazáját, Hogy éljen és viruljon az soká. Émlítsem-é, hogy mint küzdött a lelke, Hogy megbékítsen nemzetet s királyt. Súlyos szavát, szivét melegre tette, S husvétii cikkek harca is kiállt.

És mondjam-e . . . hisz mindnyájunk [szívében]

A pillanatnak képe él talán, Midőn királynéknál könyvel a szemében Imádkozott az ó ravatalán, Ki nagy volt, mert a nagyságnak bírása. A nemzet mondott már jéleletet, Mely büszkén s boldogan tekint reája, Mert szemében a haza bölcsé lett.

Deák Ferenc nevének a varázsa, Nem tünk el, mint eltűn anyyi más, Megmarad néki örök csillogása S erőt nem vesz rajt semmi elmulás. Mert egyszerűn élt, nem kerése semmi Kiüntétést, bért, méltóságokat; Akart honánk hű polgára lenni S jutalma lett e bűszke öntudat.

Szerenese bár nem intett is felője, De becsületes volt, az is maradt; Nem kábitotta hírnév esalja fénye, De önzetlen volt bámi sorai sált. S bár emlékedre sarral is dobálnak, Lerótt mind, mivel csak tartozál, Első polgára hányatott hazánknak, Halhatlanná levél, hogy meghalál!

Kalandor császárok és királyok.

— A „Zalai Közlöny” tárcája. —

Lebandy Jacques elővette Afrika térképét és azon a helyen, ahol a legpusztábbnak látszott, egy vonalzó segítségével bejelöltette a maga „császárságát” és megteette magát föltűstiennek, a Szahara császárájának. Mindazt Lebandy Jacques eszuita, a párisi bankár és pénzember; a világ pedig nevetett rajta, mert roppant mulatságosnak találta a császári korona és a börzei árfolyam jegyzék inkompatibilitását.

Pedig hát mindent tekintetbe véve, ez a Lebandy Jacques éppen nem tartozik a közönséges tuca-emberek közé. Mert mit is csinál hát az a Lebandy, tulajdonképpen? A vagyonát beelőeli egy kalandos vállalkozásba, amelyről még mindig nem lehet tudni, hogy nem fog-e újabb milliókat hozni a „Szahara császárságának” a már meglévő milliói mellé. Hát ez az utja a pazarlással még mindig nemesebb annál, amely a kokottok boudoirján vezet keresztül. Mindenesetre Lebandy személyes tulajdonságainak javára szól az a körülmény, hogy úresnek és tartalmatlannak találta a megszokott párisi időtöltéseket, magával a társasággal együtt és valami méltóbb szórakozás után nézett. Hogy ezt éppen a császári foglalkozásban találta meg és hogy sok ide-oda való lavirozás helyett egyszerűen kinevezte magát a Szahara császárájának, az nem egyéb közönséges véletlenségnél és legfeljebb csak azt bizonyítja, hogy Lebandy határozott jellemű ember, akinek ötletei is

vannak, ami elég meglepő jelenség egy milliósnál.

Lebandy különben nem az egyedüli honfártsák között, akinek ilyen heroikus kalandvágyakban telik a kedve. A francia nemzet fiainak ez egyik jellegzetes egyéni sajátossága; mondhatók nemzeti sajátosság. A Szajna mentén Dumas pére és Gustav Aymard írásait olvasták és hűstetlekről, nagyszerű kalandokról álmodoztak. Visszaemlékeztek azokra a ragyogó időkre, mikor a katoná karjának hegyével egy király-ságot hódíthatott meg. Imádták Napoleont és rejongtak Bernadotteért.

Egy Bonnet nevű matróz királyja lett egy matlagén néptársnak. Egy Girodon nevű marseillei születésű katoná átvette a birmai csapatok fővezérlését, megverte az angolokat és tagja lett az állam kormányzatának. Akkor már d'Orgoninak hívták és neve híressé lett a francia történelemben is.

Két katonatiszt, Selves és d'Armagnac, egy egyszerű matróz, Cériusz társaságában szervezte Mehmet Ali hadsergét, amelynek főparancsnokságát is ők viselték. A császári gárda egyik volt dobosából kínai mandarin lett. De mindezek között a híressé lett francia kalandorok között Raussel-Boulbon gróf volt a leghibesebb, aki majd Afrikában, majd Amerikában túnt fel, folytonos helybonylásában a kalandokat hajszolja és s leglehetetlenebb életeket élve át. Tarke, hűny-vetett életeknek árulva vetett véget Mexikóban, ahol híve elhagyta és ellene kezdte esett, akik rövid után bántak el vele, amennyiben egyszerűen fejelbűlték.

gazdasági tényezők szabad működésétől annak elmulása nem várható, az államnak, városunknak tehát városunk vezetőinek kell az egészséges állapotot helyreállítani.

G. A.

A gazda hitele.

Pártaul álló szívóssággal marad ez a kérdés fölcsin és a gyökere megoldás csak várhat magára. A roppant irodalmi anyag, amely a megoldás módjait kutatja, nem képes megteremteni a gyakorlatot, és az a sok eszme, amely itt-ott fölmerül, meg a sok kísérlet és tanács olyan, mint a pusztá süketébe belekiáltott javajavak.

Általános a panasz, hogy az apró, személyes hitel alapja szerzett hitelből támad a jelzálogtartozás, amely roppantul költséges és ölmteherrel nyomja a gazdát.

Nálunk a vidéki takarékpénztárak reformjának kérdésével hozták újabb kapcsolatba ezt az ügyet. Agrárius részről azt akarják keresztelni vinni, hogy a betétek elfogadásával foglalkozó vidéki intézetek az eddigiéin is jobban és nagyobb mértékben foglalkozzanak a kisgazda hitelszükségletének kielégítésével. Részletesen nem fejtették még ki azokat a módokat, amelyekben ezt keresztül akarják vinni és mindössze Miklós Ödönnek közrekelni nézetei azok, amelyek ebben az ügyben mértékadóknak látszanak.

Vidéki takarékpénztáraink sorsa ma már korántsem olyan virágzó, mint volt onkolotta. Ületeik egy részét elvetették a bankok, egy másik részét ellen pedig erős harcot folytatnak a szövetkezetek, amelyek hol az iparosokat, hol a kis-kereskedőket vonják érdekfokúba. Figyelemmel vizsgálva a vidéki takarékpénztárak mérlegadatait, lehetetlen elzárkózni az elől a benyomás elől, hogy valamelyes mértékben visszafelé fordult. A váltóárak redukálódnak, a folyószámlás hitelek nagyon is aláértékelnek. A nagy központi bankok roppantul dezamizáló olcsó hitelükkel ezt is, amatt is. Azok a kis üzsegről szóló váltók, amelyeket itt az iparos, amott a kis-kereskedő számlítottak, mintha elhűtök volna. Csak a jelzálogkötvelel szilárd és emelkedő.

A gazda nem felejt el és nem is cseréli el azt az utat, amely a vidéki takarékpénztára vezet. Nem is csodálom, ha az agráriusok, amikor a kisgazda hitelszükségletének kielégítésére gondolnak, első sorban is a vidéki takarékpénztárakon akad meg a szemük. Ezek az intézetek egyrészt valóságilag döntő részeseivé lettek a magyar gazdasági életnek, amelyre egy-egy részük, hogy talán mesterségesen se lehetne éket vetni köztük, másrészt pedig épp a gazdaságokhoz, mindenkor készséges és nagy szolgálatot teljesítő segítői voltak. Egyetlen intézménynek sem forrt össze a mezőgazda

hitelével olyan erősen, mint a takarékpénztár. Ha kellett jelzálogos hitel, hát megkerült; ha kellett személyi hitel, hát abban is volt része. És ha a jövőre gondolunk, ha arról van szó, hogy a gazdát ki kell tanítani arra, hogy miképpen használja a hitelt, ha arra gondolunk, hogy hitelből egyben tudja utba is igazítani a hitelkeresőt arra nézve, hogy mikor tanácsos jelzáloghitelt, mikor személyi hitelt venni igénybe és ha végre arról is szót váltunk, hogy a kisgazda személyi hitelt is kapjon, nem lehet más intézetre gondolnunk, mint a vidéki takarékpénztárakra, amelyet a lakóhelyi érdekek ezer és ezer szálai kötnek a kisgazdához.

És ha nem is firtatom tovább az okok részletezését, csak a közbanglatára hivatkozom, akkor is ráutaltam, hogy a takarékpénztári reformnak kapcsolatban kell megoldódnia a kisgazda hitellel, mert a mikor ezt a felítte néhez, de élrőgtő kérdést megakarjuk oldani, a takarékpénztárak nélkül azt semmi asin alatt sem tehetjük meg. Nem is tekintjük az ügyet agrár szempontból elbirálandónak; nem is szrárius érdekek az, a miről itt van szó. Ez közérdek. Közös érdeke a gazdának, a betetőnek és a takarékpénztári részvényesnek. Amatt könnyen hozzárdítható, olcsó hitelhez kell juttatni, ennek biztos és jó kamatozása, a részvényesnek pedig megfelelő osztalékra van szüksége. Aki e három érdekei egy csapással segíthet, fölítte fontos gazdasági kérdést tudott megoldani.

Dr. Bertényi Pál.

HIREK.

Főgimnáziumunk Deák-ünnepélye. Hazafias, lélekemelő ünnepélyvel áldozott főgimnáziumunk ifjusága ma délelőtt a Polgári Egyet. díszteremben nemzeti, nagy újjáalkotónk Deák Ferenc zászlószobrászát alkalmával dicső emlékének, nagy szellemű főnének. A szülőfaló fölítte meg a ternet városunk lelkes közönsége, s szívvel, lélekkel együtt érzett, együtt ünnepeit az ifjusággal. Az ünnepély műsora — eltekintve hazafias céljától — minden tekintetben fényesen sikerült. Az ének és zenekar által együttesen előadott Kólcsey Himnus után Kövesdi Rezső VIII. o. t. tartott határozó beszédét Deák Ferenc emlékeztető. A fiatal szerző — külföldben is pályadíjat nyert — beszéde sok szemlemer vall. Majd Dávid László VIII. o. t. alkalmi ódáját szavalta lelkesen Kovács Boldizsár VI. o. t. A műsor negyedik számú Gerzacs Lajos VII. o. t. mondta el ügyes előadással a hanguloyozással Deák Ferenc beszédét a lengyelek ügyében, mely után a zenekar játszott a portici-i német.

Ezután Kalcso Leó olvasta fel Deák Ferencről írt értekezését. A nagy tudásra s ügyes tollra való felolvasás mindvégig mélyen lekötötte a közönség figyelmét.

volt valami megélhetés után nézni. Ezt a polgári tevékenységet pedig a volt király azan kezdte, hogy a hirlapok után próbált az ő általa alapított rendjének az „acélkorona-rendnek” reklámot csinálni. Egy ideig csak ment valahogy az üzlet. A lapok hirdetései után akadt néha napjain egy-egy lelkes francia honfitárs, aki felvetté magát az acélkorona-rend tisztelendő lovagjai közé. Végre azonban a lapok melegeitelték a dolgot és nem akarták a hirdetésekkel közölni és ezzel együtt bedugultak I. Antoine-Orelia szerényke forrasai is. A Figaró szerkesztőségénél tett még egy utolsó kísérletet, de az előszobában várakozva meghallotta, mikor a szerkesztőségi szolga megkérdezte a főszerkesztőtől:

— Szerkesztő ur kérem, megint itt van az a király, akit legnap elutasított, dobjam ki talán?

A szerencsétlen embert mélyen megbántotta ez a kérdés, úgy látszik, nem halt ki még szívből egészen az emberi érzéket és a méltóságot. Nem várta meg a szerkesztő választát, hanem sarkon fordult és szó nélkül elment.

Ettől fogva valóságos vegetálás volt az élet. Nyomorgott és abból tengődött, amit irgalmas szívu jó emberektől kapott alalmazásokat. Csak akkor volt egy-egy jobb napja, ha akadt „vevő” a rendjére. Mikor meghalt, országát és összes címeit volt tükirára hagyta, aki élete végéig „Sir”-nek szólította magát és viselte Arahukia királyi címét. Az acélkorona-rendet, ha lehetett, ő is értékesítette és rejtett méltóságát arcal hópintette ki a pohárka abszintet, amelyet valamelyik hű acélrend-lovagja fizetett neki a barban.

A lelkes ünnepély az énekar Déak előadott Szózatát ért véget.

A felő keresek. Iskoloda Deák Ferenc születésének 100. évfordulója alkalmából valamint az irr. elemi iskola d. e. 9. 17-én és pedig az elemi iskola d. e. 9. a felő kereskedelmi iskola 11 órákor hazafias ünnepélyt rendezett.

— Kftűntetés. Ó Felsőeg Nagy Valér ezredesnek a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta.

— Díszközgyűlés. Nagykanizsa rendezett tanácsú város képviselőtestülete bálás kegyelemből hazsók dícsölt nagyfia, vármegyei örök búszegése Deák Ferenc születésnapjának századik évfordulója megünneplésére folyó hó 18-án délelőtt 11 és fél órákor a városbáz meg tanácskozó termében díszközgyűlést tart. Ugyanazon a napon délelőtt 9 óráttól 11 óráig a helybeli templomban és pedig: a róm. kath. plebiáná templomban 9 órákor, az ág. evang. hitűek templomában 10 órákor, az izraeliták templomában 11 órákor tartandó ünnepélyes háladó Istentisztelet lesz.

— Személyi hír. Hucksdtől Irén a széphanóru szimfővészó a mai napon Czegledre távozott 2 havi vendégszerelére.

— Az Irodalmi és Műv. Kör igazgatótanácsa f. hó 12-én ülést tartott, melyen határozatba ment, hogy a f. hó 18-án megtartandó ünnepélyre a rend fenntartására külön bizottságot küld ki. Ezt a bizottságot munkájában a főgimnázium VIII. osztályának ifjusága segíteni fogja. Az egész menet az Erzsébet-térről vonul fel a gimnázium elől. A Deák-ünnepélyre lejön az emléktábla tervezője és a kivitelét megbízott művész Telcs Ede is. Az emléktáblát perze egy pár nappal az ünnepély előtt befalazzák. A tervező művész az emléket 2400 koronáért állította elő. Ebbe az összegbe nincsenek beszámítva utazási-költségek, mesteremberek költségei stb. A szűkséges összeg azonban már egyttel van. A város közönsége 1800 koronát szavazott meg, a hiányzó összeget az I. és M. K. a Deák emléktábla alpból fedez. Ezt az összeget a kör már régóta kezeli e célra s törekvéseinek végre sikerült az első művészi kivitelű földombrólvet Nagykanizsán felállítását.

— Halálhöz. Deutsch Sándor földbírtokos és háziújszónos f. hó 9-én délelőtt 67. évében elhunyt. Deutsch Lajos boskai földbírtokos és Deutsch Zeigmond az elhunytban édes atyjukat gyászolják. F. hó 11-én temették nagy részét mellett.

— Kinevezés. Az alsóvidéki megfűresedett postamesteri állásra Varga Sándor nagygyörgyi postamester neveztelet ki. Az új postamester fűvere az elhalt Varga Lajos ügyvédnek.

— Polgármesteri rendelet. Vécsey polgármester elrendelte, hogy a temetőben a sírok ezentul legalább 190 cm. mélyre, s egymástól 50 cm. távolságra ássassanak.

Zalavármegye közigazgatási bizottságán Dr. Jankovich László gróf főispán elnöklétével folyó hó 13-án tartott tized havi rendező ülést. Az alispáni jelentés szerint: A közegészségi állapot egy a felőltek, mint a gyermekek között a lefolyó hónapban igen kedvező volt. A közegészségi állapotot illetőleg nagyon észrevehető, hogy a gabonatermesés a mult évindt kovesebb, ehhez járul, hogy a gabona árak nagyon alacsonyak. A szőlő csekély, de jó minőségű termést ígér; kapás növényekből jó termésre van kilátás. Pénzügyileg a köztartozások csekély mértékben folynak be, a közvetlen fizetők — néhány kivétellel tartozásaiukat befizették, azonban a közegési felítők-nagyon észrevehető az ex-lcx állapot, vagyis inkább az, hogy végrehajtás útján nem szorították a fizetésre. Végül az általános adminisztrációra bémítóg vagy éppon zavarólag ható esemény a lefolyó hónapban nem fordult elő.

— Arcul ütött végrehajtó. Farkas István helybeli lakos nem tudott beleugyondni abba a szomorú valóba, hogy ex-lcx idején is mehet a végrehajtó tartozás fejében ványokosokat elvitetni. Midőn a napokban Staab József v. végrehajtó ily célból nála járt, Farkas, hogy ex-lcxes nézeteknek nyomós kifejezést is adjon, egy keze ügyébe akadt főzárkánál aszonnyhoz illő ügyességel vágta hatalmas arcul a szegény végrehajtót. Hatóság elleni erőszak vétsége miatt a kir. törvényeszk fog itélteni a birtelen kezű adós fölött.

— Helybeli iparkilátás. Minden kommentár nélkül közöljük az alábbiakat: Felhívás! A nagykanizsai ipartestület előljárósa a folyó évi szeptember hó 9-én tartott rendezés háttőlcsben határozattá emelte egy helybeli iparkilátás megtartását és már ez ügyben a folyó évi szeptember hó 27-én — az ipar-

ság nagy részvétele mellett — a kilátás megtartását 1904. évi szeptember hó 1-jére kimondotta. Reméljük, hogy Nagykanizsa város iparossága örömmel ragadja meg a kedvező alkalmat, hogy a megtartandó kilátás iparkilátásimevényeivel minél nagyobb számmal fog részt venni úgy, mint Szombathely város iparossága is bemutatja a vidék közönségének, hogy iparkilátásimevénye a külföldről beözönlő sejejtett cikkekkel a versenyt képes kiállani, nálunk is csak úgy érhető el, ha az iparosságnak minden egyes tagja a kilátáshoz karöltve csatlakozik. Könel-fogva van szerencsének az ipartestületnek minden egyes tagját felhívni, hogy a kötelező nyilatkozatot személyesen aláírva legkésőbb október hó 25-ig az ipartestület iródfőjában átadni szivekedő, hogy megállapítható volna, hány tag fog részt venni a kilátásban. Nagykanizsa, 1903. évi október hó 8-án. Az elnökség.

— Szűret a Somlón. A Somló hegyen f. hó 12-én kedték meg a szűretelét.

— Koszorútűlő adományok. Folyó hó 10-én elhunyt Deutsch Sándor iránti kegyelet jeléül adoztak: Deutsch Lajos 100 kor., Özv. Dr. Schwartz Frigyesné, Strasser Arnold 20—20 kor., Récsény Samu 15 kor., Dr. Ödön Miksa, Műsz József, Danneberg Jakab, Dukács Dávid, Weiser Sándor, Oestreicher Bernát, Sommer Tivadár, Rosenfeld József, Radnai Jenő 10—10 kor., Özv. Rosenberg Izraelné 6 kor., Deutsch Albert 5 kor. Összesen 256 kor. A nagykanizsai ir. Szent-egylet.

— Apagyilkosú. Prótár Albert 28 éves felítőpáholi földműves e hó 5-én párját ritkító módon akarta hó 6-én édes atyját meggyilkolni. Még a mult hó végén atya ügye felett a pldésdeszkát felleszítette s azóta folyton leste a kedvező alkalmat borzalmas tette végrehajtására. Okt. 5-én este 9—10 óra között felment a padlásra és az előre felleszített deszka felemelése után, elősző levilgított az ágyra s azután 6 lövétt forgó piztollyal 8 lövést tett atyjára. Az egyik a bal karját zúzta szét, a másik pedig hóna alján fűrdött testébe. Elővezésyében megebeestülve ugrott ki ágyából s a közegészségre vászorgott, hol a történetek elbeszélése után összeesett. A gyilkos fiút azonnal letartóztatták. Beismerté tetteit, azt borzán fel okul, hogy évekett azt buzódó családi visszály miatt akarta apját megölni.

— Földrendezés. Pécsről írják: F. hó 12-én egy óra harminc perckor több másodpercig tartó földrengés iszestette meg Pécsét és a távolab felkő vidék lakosságát. A földrendezés végeredményéhez jelentéketlen volt, csak itt-ott repedtek meg a falak.

Barcon is éreztek reggel fél három órákor. Nagy moraj kíséretében erős földrendezés hatása abban nyilvánult, hogy fűggő tárgyak ingabba jöttek, az ablaküvegek erősen peregetek. Több ház erősen megrepedt.

Babocsán 12-én reggel fél három óra után öt perccel északi irányból dél felé hosszasan, nagy robajjal, erős földrendezés voltút át, mely megrázkotta a szobában a burtorokt és erős rázkódás volt észlelhető, amelyre sokan fölértek az álmukból. Nálunk utoljára a felő 1881. november 4-én rogtott. Azóta szilárd alapon csak rengeteg adósságot csinítottunk.

— Gergely István felolvasása. A keszthelyi ifjuság Önképzőköre okt. 11-én az Amazon-aszálódnában fűccsalatágot tartott, melyet Gergely István felolvasása elővitt meg. Gergely István a Budapesti Napló bolmunkatára, fiatal író ember, akinek jökevű költeményei, hangulatos tárcái szép nevet biztosítottak a fővárosi írói világban. A rokonszemes író a kör tagjai testületileg fogadták. A tehetőségi ír felolvasását nagy közönség előtt tartotta meg.

— Lopások. Virág Gyula pecsenyét árult a marhavásár téren. Mig azonban a vásár előtt éjjele a szabadban felállított asztorában az igazak álmát aludta, 50 kor. huskéslettel, 2 pár csizmáját s több pakróttó kőbor cigányok elloptak.

Polacsek Ferenc utazótól zárt ládjából 250 korona értékű arut lopott el Csák-toronyán Sárközy Ferenc, s a vele vadházaságban élő Horváth Angéla cigány-leány. Mindkettőt a csendőrség vette pártfogásába a bűnelkelt lefogalt árakkal együtt, szegény vigé pedig utazhat tovább árumintái nélkül. Ja, ilyen a törvény rendje a 20-ik aszadban!

— Bejtélyes gyilkosság. Egy szűkzavv távirattal kereste meg a keszthelyi csendőrség a helybeli csendőrséget, hogy Hévízről ismeretlen tettes gyilkosság elkövetése után Nagykanizsára menekült. Csendőrségünk a szűkzavv távirat vétele után rendőrségünkkel karöltve nyomozni kezdett, s dacára a semmitmondó, fel nem világoztó táviratnak, a gyilkost Béda

Ferenc 29 éves, galamboki születésű marhavásár személyesen egyik helybeli tanján tegnapelőtt este elfogta. Béda, bár tagad, de ellenmondásaival szemben és emberfételt teljesen elborított ingével már minden kétséget kizárólag bizonyos, hogy ő a bévi rejtelmes gyilkosság elkövetője. Tegnap reggel szállították át erős fedezet mellett Keszthelyre. Lapunk sártáig meg bővebb értesítést a gyilkosságról nem kaptunk.

— Elgázolt kofaszonny. C-éplő Katalin 72 éves kofaszonny alapon bepdlínkázva s látromvása burtorált a Csengery-utca és a fűter sarkán, midőn Bogneriendy szállodatulajdonos Vas Mihály nevű kocsiya egy súlyos teherbűlítő kocsiával erős vágatással hajított ki Csengery-utcából. Az alig hogy lábán állni tudó öreg asszony a lovak és a kocsi alá került, mely körülbelül 15 lépésgy magával burcolta a szerencsétlen asszonyt. A súlyosan megsérült asszonyt teljesen eszméletlen állapotban szállították a helybeli kórházba, hol lapunk sártárok már a halálal vívdők.

— Egy Laskay úr — kicselemben. Miként ott, úgy itt is névtelen levél alapján indult meg a bűnügy vizsgálat, s miként ott, úgy itt is mérgezés általi gyilkossággal akarta a bűnös szelomele tárgyat meggyerni. A ponyvairodalom főmérlegnyelő 16 filléres fűzeteli mérzedekek mellékkönyveit ily bűnrel vádolni, ily bűnrel rajzolni, de akkor sem merik a cselekedés helyét az „ártatlan” lausi világba vinni, hanem vizik Páris bűnrel telt légköré közé. A mi meggyökben pedig immár ez a második, amely rövid idő alatt napfényre jött. Névtelen levél alapján a csáktornyai csendőrség vizsgálatot indított Markó András csáktornyai pincér és Serey Sarolta szolgálatnyai ellen. A vád az volt, hogy Serey Sarolta segítségével Markó András saját feleségét akarta megmérgezni, hogy ennek halála után kedvesét Serey Saroltát feleségül is vehesse. A nyomozás a szűryül vád valóságát igazolta. Serey Sarolta a vallatásán bevallotta, hogy egy ízben Markó feleségének ételébe Markó uszó-lására maróingot kevert, melytől Markónak meg is betegedett, de e betegeségből felgyógyult. Markó tagad. A vizsgálat tovább folyik egy e mérgezési ügyben, mint annak az alapos gyanuok az irányában, hogy Serey Sarolta Markótól született újszülött gyermekét is etette volna láb alól.

— Verekedés. Klobusz Károly és Pető János letenyei lakosok valami per-patvarból kifolyólag vasvillával és kapával üv veszedelmes párbajt vívtak, hogy mindkettő súlyos sérüléseknek gyógyulása egy hónapot okvetlenül igénybe vesz, ha ugyan Pető veszedelmes seblészába bele nem hal. A fejleletés a helybeli kir. ügyészségénél fekszik.

— Gyilkosság gűvédelomból. Vidosa Imre topolitsi kocsi régióta hírszélte, hogy Somogyi László vasuti raktárosan valami személyes ügy miatt véresen bosszúja meg magát. A napokban bement Somogyiboz a raktárba, s oly fenyegetőleg viselte magát, hogy Somogyi jédében egy revolvert vett elő, s azzal agyonlőtte Vidost. Somogyi maga jelenkezett a csendőrségnek, hol kihallgatás után szabadon bocsátották. A vizsgálat folyik.

— Felítőhatóság. Emberbarát Temetkezési Együletnek 1903. augusztus hó 2-án tartott százötvenletelése alkalmával szegere adományoztak: Lóhat: 1738 kor. 58 fill. Singer József, Lőrinc Sándor, Horváth György, Pájer János, Baksa Mihály, Gyöngy Ferenc, I. Steezlin József, L. Roszonits József, Vincs Kálmán, Pévec József, Petrica György, Özv. Csínát István, Fűtő Ferenc, Bogár József, Tóth József, Weizenstem Sándor, Hoffer Kálmán, Gosztány József, Nagy József, Méhes János, Méhes Jánosné, id. Fűrdős Lajos, Flumbort László, Plánder Vendel, Jászber József, Pukman Kati, Dolmányos László, Székvé Rozsi, Kók Ferenc, Mózes György, Heisler Jakab, Pukman László, II. Roszonits József, Kunits Ignác, Tóth Lejóné, Szia Dániel, Plánder György lissal, Hajdu István, Kovács Istváné, Gertye Ika, Ruszits József, Dávidovits Kati, II. Steezlin József, Schwarz Dávid, Bakos János, Pliha József, Pázier Györgyné, Mészáros Józsefné, Nagy Ferenc, Mohovits Péter, Weber Muki, Lidit Jakabné, Bóna László, Mayer József, Lóbi Henrik, Szternát Ferenc, Purgar Márk, Dávid György, Iráncsits József, Pessleg Péter, Sáringer Károly (Nagy-szerdabery), Vidó János, Tálosy István, Topolits József, Horváth Jánosné, Tóth Ferenc, Németh György bogár, Wizeli Jánosné, Tollár Istváné, Kercselits József, Tóth Imréné, Horváth Imre, Cseke József, Nagy Antal, Hernyovits Bertalan, Savetek Lajos, Horváth Józsefné, Kozó Imre,

Geretner Adolf, Metz Frigyes, Dr. Szabó Jenő, Ábrám József 1-1 kor. Összesen 1820 kor. 58 fill.

ANYAKÖNYVI HIREK.

1903. október 9-től-16-ig.

Halálozások:

Varga Mária rk. 2 napos. Wild Julianna rk. 23 hónapos. Mező Ferenc rk. 2 hónapos. Deutsch Sándor izr. kereskedő 67 éves. Kis Sajtos Gyula rk. 3 hónapos. György Ferenc rk. közműves 47 éves. Özy. Gál Pál rk. 75 éves. Soidár Antalné rk. közműves neje 20 éves.

Házasságok kötötték:

Törvényszéki Csarnok.

Esküdtek névsora az 1903. év novemberi ülészakra.

Rendes esküdtek:

- 1. Böle József földbírókosa Gelse, 2. Reichenfeld Sándor kereskedő Nagykanizsa, 3. Propst Ferenc gazdatiszt Csáktornya, 3. Kottler Gusztáv adóelőnök Nagykanizsa, 5. Fendler Hugó m. hivatalnok Nagykanizsa, 6. Kemény Andor belső Sármedik, 7. Főlegyházy Károly Kovács Nagykanizsa, 8. Hus Ferenc szabó Keszthely, 9. Thomka Kálmán főerdész Zalaszentő, 10. dr. Trippamer Rezső ügyvéd Nagykanizsa, 11. Fülöp Antal csizmadia Keszthely, 12. Elek Lipót nagybirtokos Nagykanizsa, 13. dr. Fried Ödön ügyvéd Nagykanizsa, 14. Práger Béla gyógyszerész Nagykanizsa, 15. Kemény József földm. Zalaszentő, 16. gróf Bathányi Pál nagybirtokos Zalacsány, 17. Fischel Lajos könyvkereskedő Nagykanizsa, 18. Fehér József mérnök Csáktornya, 19. Vidos József bízt. hivatalnok Nagykanizsa, 20. Aczél Pál ügyvéd Nagykanizsa, 21. Blau Béla könyv-egyrős Nagykanizsa, 22. Hertelendy Béla ügyvéd Nagykanizsa, 23. Hirschler Ödön ny. szántást Domboru, 24. Trjanszky József könyvkötő Keszthely, 25. Milkovics Géza nyug. körjegyző Zalaszentő, 26. Darvas János hentes Nagykanizsa, 27. ifj. Acz József v. tanácsos Nagykanizsa, 28. Sallér Lajos építész Nagykanizsa, 29. Samuely Pál mérnök Nagykanizsa, 30. Tömör Boldizsár tanár Csáktornya.

Helyettes esküdtek:

- 1. Viola József magánzó, 2. Schweizer József fodrász, 3. Kovács Mihály korcsmáros, 4. Stern Lipót kereskedő, 5. dr. Bartha Gyula igazgató, 6. Thomka Endre v. tanácsos, 7. Josephovics Mihály szaporn, 8. Knauz László tkp. tisztv., 9. Hemet-mayer Lajos pörtárnok, 10. Csizmadia József magánzó Nagykanizsa.

Választott bíróság. Érdekes bíróság, bizonyára még érdekesebb döntése fog lenni az az ítélet, melyet rövid idő alatt az ügyvezető: Választott bíróság fog az alábbi ügyben hozni. Nemcsak azért érdekes a bíróság működése, mert ítélet hozatalában nincs köve a száraz paragrafusokhoz és mert érdekes ügyben kell döntenie, hanem mert évtizedekben egyszer fordul elő oly ügy, melyben egy választott bíróság dönt. Frank Gyula a báró Jeszenszky László féle bírtok elkövetésére kapott megbízatást. Frank e megbízatása alapján a nagykanizsai takarékpénztár után közvetítette a bírtok eladását Fábán Zsigmond és Aczél Pál helybeli ügyvédeknek, akik aztán a bírtokot parcellázták. Frank Gyula azonban most pórt indított a nevezett két ügyvéd ellen, mert állítása szerint őt ez alkalmi egyesüléstől kizárták, miként ő az ő működése által szerzett tetemes anyagi bázisonál esett. E perben a peres felek közös meggyezése alapján nem a rendes törvényszék hoz ítéletet, hanem az általa választott: Választott bíróság. E választott bíróság tagjai lettek: Elnök: Oszterhuber László; bírák: Harkányi Ede, dr. Neusiedler Antal, Knorr Kálmán és dr. Pillitz Samu orvos és jogtudor Balaton-Sz. Györgyöl. Jegyző: Szenes Dező. Az ítélet elé úgy jögsz, mint kereskedők körében nagy érdeklődéssel néznek, annál is inkább, mert a választott bíróság ítélete ellen felebbeszólnak helye nincs, csak legfeljebb semmisségi panasznak, ép úgy, mint az esküdtszéknél, de azzal a különbséggel, hogy itt a semmisségi panasz felett nem a kuria, hanem a kir. tábla dönt.

A töröltető szerelmes kocsi. Nem minden komikumot nélkülöz annak a szerelmes kocsinak csaknem szomorú tragikumát vált szerelmi drámája, ki

tegnap délelőtt állott a helybeli törvényszék előtt gyilkosság kísérletével vádolva. Tóth Ferenc keszthelyi kocsi, ki dr. Hanny Ödön orvosnál volt szolgálatban, szerelmi viszonyt folytatott egy vele együtt szolgáló cselédeleánnyal. Egy regelen a cselédet a felszerbe hívta, s ott rövid szóváltás után a leányra kétszer rájött, azonban csak az egyik lövéssel találta honlókba a leányt. Midőn vértől elborította látta elcsúszni kezét, önmagára fordította revolverét, de ekkor is csak a harmadik lövésre lőtte keresztül a leány sapkáját. Tóth Ferenc szerint a leány beleegyezett a közös halálba, s különösen akkor unszolta őt e tett elkövetésére, midőn egy ízben őt a kocsi előbbi kedvese az utcán becsületében súlyosan megsejtette. A leány ezt ugyan nem tagadta, de azt állítja, hogy ebbe jóval előbb a tett elkövetése előtt egyezett csak bele, de a tett idején ő ezt már rég megbánta, mert úgy „győződött” meg, hogy mégis csak jobb élni, mint meghalni. Különben ő el is menekült volna, de nem tudott. Ez ügyben ítélfő-bírák voltak: Elnök: Tóth László, szavazó-bírák: Gózozy Sándor és Gyenes Sándor; jegyző dr. Stolcer László. Ügyész: Dr. Hérics Tóth Lajos. Vádlottat Sebostény Lajos védte. A főtárgyalás során a megölt Inéz Mari korábbi vallomását óra módosította, hogy a tett elkövetése idején is beleegyezett a közös halálba, s ezen vallomással vádlott büntetését lényegesen enyhítette. E vallomás után az ügyés korábbi vádját eljegyezte, s csak mint ember élete elleni büntetés-kísérletét tartotta fenn. Sebostény szép beszédrel cselelte az ügy léteknai mozzanatait. Vádlott pedig a törvényszék előtt önépnyesen megígerte, hogy a leányt kiszabadulása után felelőssé veszi. A rokonszenves vádlottra a törvényszék enyhe büntetést szabott. 4 hónapi fogságra ítélte, melyből a vizsgálati fogság által 3 hónapot és 5 napot kiöltöztnek számított.

KÖZGAZDASÁG.

A Keresk. s Iparkamara köréből.

A cs. és kir. szab. déli vaspályatársaság az 1904. évben magyar vonalain szükségessé való 1800 köbméter cser hasábfá és 2000 köbméter fenyő hasábfá szállítására bírdet pályázatot. Az ajánlatok benyújtási határideje í. évi október hó 20-ika. Ajánlatok rész mennyiségre is tehetők. Érdeklődőknek a részletes pályázati hirdetményt készséggel megküldjük.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetője tájékoztat, hogy a fagygyertya, viaszgyertya, fehér szaporn, talicska-kerék és talicska-részek, törött szalmik, különböző csecek és kefék, fűcsemetek, fűmágok, virág és fűmág stb. szállítására néve óhajtat ajánlatokat. Beküldési határidő í. é. október 31-ike. Az érdeklődőket ez uton értesítjük, hogy ez árúk részletes kimutatása kamarák iróddájában megtekinthető vagy meg is szerezhető.

Az 1904-5. években a távirás és távbeszélő-építéshez szükséges feltételre alkalmas nyers fenyőfa-oszlopok szállítására vonatkozó pályázati hirdetmény és pályázati feltételek kamarák hivatalos helyiségében megtekinthetők. Miről az érdekelte közönséget oly meggyezéssel értesítjük, hogy az ajánlatok legkésőbb folyó évi november hó 8-án déli 12 óráig a kereskedelmi miniszterium segéd-hivatali igazgatóságánál nyújthatók be.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetője három egymásután következő évre nyilvános pályázat útján kívánja biztosítani szolgálati egyenruházatának kifizetését. Az ajánlatok legkésőbb í. évi október hó 27-ikéig nyújthatók be. A részletes hirdetmény kamaránk hivatali helyiségében megtekinthető.

A poszony-vasaradi állami közuton újból építendő muraszardahelyi 54. számú Murahid alépitményének és a vele kapcsolatos munkálatoknak végrehajtását 66.202 K. 88 f. összeg erejéig, a budapesti-bécsi állami közuton újból építendő (magyar-óvári) 4. számú Lajta-híd alépitményének és a vele kapcsolatos munkálatoknak végrehajtását 34.454 K. 7 f. költségösszeg erejéig engedélyezte a kereskedelmi miniszter. E munkálatok kivételének biztosítása céljából folyó évi október hó 15-én, illetve 17-én zárt ajánlati versenyárgyalás lesz. Bővebb főlvilágosítással a zalagereszei, illetve

magyar-óvári kir. államépítészeti hivatalnál nyerhető.

A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetője a vonalai részére az 1904. esztől 1905. és 1906. években szükséges pályafeltárási fák (fenyő- és tölgyfászka, metszett és faragott fenyő és tölgyfa, léc, palló, szálta, zsinóridé) szállítására nyilvános pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb 1903. évi október hó 28-ig nyújthatók be. A részletes feltételek kamaránk hivatali helyiségében megtekinthetők.

A szűret. Sümegyen a mezői és az utjhegyi szőlőkben f. hó 8-án és 9-én volt a szűret. A gazdák lefokozott reményeit sem elégitette ki a termés. A téli fagy, az április 18-iki hóvihar és a sok eozés miatt silány szűretet vártak a gazdák s az eredmény még ennek sem felel meg. A tavali szűret sem volt valami kielégítő, de az idén még ennél is silányabb, mert sok helyütt a tavallal alkig hármdaa termett. Egyes eladók 35-37 filleren törtétek, ennyivel az édes must. A Baglyasszegyen 12 én kezdik. Csabrendeken pedig 15 re tűztek ki a szűretet.

Szerkesztőség:

Dr. Válfányi Henrik, felelős szerkesztő. Kiadó: Ifj. Wapáts József.

VEGYES.

Egy olcsó háziaszer. A jó emésztés szabályozására és megtartására, ajánlatos a sok évtized óta elismert valódi „Moll-féle szelíd-sör”, mely kevés költség mellett a legjobb eredményt nyújtja az emésztési zavargásoknál. Eredeti doboz 2 kor. Naponti szelíd-sörrel utárrélt Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító Albert Bécs, Tuchlauben 9. Vidéki gyógytárakban határozottan Moll készítményét kérjük vedjégy és alírassal.

Nyilttér

Az e rovat alatt közöltétekert sem vállal felelősséget a szerkesztőség.

VESE, HUGYHÓLYAG, HUGYDARA és a KÖZVEGYBANTÁIMAK ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás SALVATOR sikeresen rendelve lesz. HUGYHÁJTÓ HATÁS! Kellemsz nálunk! Könnyen emésztéshöz Kápható ásványvízkörzetekedekben és gyógyszerárakban A Salvator-forrás igazgatósága Soperjesen

HIRDETÉSEK. Nyavalyatörés. Ki nehezkörben, göröcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezeket brochurát. Ignyen és bérmentve kapható Schwane Apotheke, Frankfurt aMain által. 8127/uk. 903.

Arverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. teszék mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Bognár György végrehajthatóknak Prévics Katalin férj. Fülöp Milei Jánosné végrehajthatóknak szenevedett elleni 96 kor. 76 fill. tóke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. teszék terletéhez tartozó s a nagykanizsai 4957. sz. tkjében 7737. hrz. alatt felvett kiskanizsai ház, udvar és kert 1200 kor. becsértékben Vajda János utóajánlata folytán 1903. évi november hó 17. napján d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóságnál hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladati fog. Kiküldési ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsán, a kir. teszék mint telekhelyi hatóságnál, 1903. évi okt. hó 8. napján.

1593/903. végrh. szám.

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenélen közhírre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróknak 1901. évi V. 1256/1. számú végzése következtében Dr. Kozma Gábor poszonyi ügyvéd által képviselt Kovács Miklósné Léránth Ilona poszonyi lakós javára Léránth János és neje Bala Gizella szentesítési lakókoss ellen 3415 kor. s jár. erejéig 1903. évi július hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfiglalt és 1523 koronára becsült 182 mm. zab és különféle szobatorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatulak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróknak 1901. évi V. 1256/4. számú végzése folytán 3415 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi június hó 26. napjától járó 5% kamatai, 4415 kor. után 1900. évi október 1-től 1901. június 25-ig 5% kamatai, 1/8% váltó díj és eddig összesen 208 korona 4 filleren bírálóg Mát megállapított költségek erejéig Zala-Szent-Liszlóna a helyszínen leandó eszközölére.

1903. évi október hó 26. napján délelőtti 9 órája

batáridőül kitzetük és ahhoz a venni szándékozók oly meggyezéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi igazónék becsáron alulsi el fognak adatni. Kelt Nagykanizsán, 1903. évi október hó 11. napján.

Maximovits György kir. bir. vjhajtó.

Csak Globus fizstífo kivonattal felsültsunk Arany éremmel kitüntetve Páris világtállítási 1900. Arany érem Bécs 1902. Mindenütt kapható. Doboza 10, 16 és 30 fillér.

7040/uk. 903.

Arverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. teszék mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Lovrics Ádám fityeházi lakós végrehajthatóknak Pecsenec György kisikoru (képv. édes atyja Pecsenec György által) fityeházi lakós végrehajthatóknak szenevedett elleni 32 kor. 50 fill. tóke. 12 kor. végrehajtás kérelmi, 13 kor. 95 fill. árverés kérelmi s a még felmerülőnk költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. teszék terletéhez tartozó s a fityeházi 201. sz. tkjében 7435/a. hrz. alatt felorészben Pecsenec Verona férj. Tislerics Györgyné s felorészben Pecsenec Verona férj. Tislerics Györgyné s kisikoru Pecsenec György tulajdonál felvett kiskanizsai ház, udvar és kert 1200 kor. becsértékben Vajda János utóajánlata folytán 1903. évi november hó 17. napján d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóságnál hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladati fog. Kiküldési ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsán, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1903. évi szeptember hó 11. napján.

1903. évi december hó 24. napján délelőtti 10 órakor

Fityeháza község házánál Remete Géza felperisi ügyvéd vagy helyettese közbenjűstével megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsán, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1903. évi szeptember hó 11. napján.

Amerika. Indulás Havre-ból minden szombaton. Utijegyek a francia vonal-nál. Jó és olcsó átállítás. Kitűnő ellátás borral és likörrel. Bővebb felvilágosítás ignyen ad a francia vonal. Bécs, IV. Weyringergasse No. 8.

Christoph Ferenc SZOBAPALÓ-FENYLAKK. Ezen gyártmányú anyu törvénye ten vedve van. Csak a valódi Christoph lack kérésék. A szobapaló-fenyelak... Kereskedelmi miniszterium segéd-hivatali igazgatóságánál nyújthatók be.

Bőr-tisztító szer „GLOBIN” fellilum minden eddig létezöt. GLOBIN a legszebb fényt adja, a bőrt simülékonyra és tartóssá teszi. Pótolhatlan óvoszer chevron, box-calf és lackbőrnel. Kapható fekete és szinesben: Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Haas Vilmos, Schwarz és Tauber Nagykanizsán.

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. tészek mint kévi hatóság közhírré teszi, hogy Mészáros János ujudvari lakos végrehajtónak Mészáros János nős Tóth Erzsével nagyradai lakos végrehajtást szenvedett ellen 100 kor. tőke, ennek 1898. évi november hó 11. napjától járó 5% kamatai, 25 kor. per. 13 kor. végrehajtás kérelmi, 13 kor. 75 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tészek terdletéhez tartozó s a nagyradai 438. sz. tjb. Mészáros János és neje Tóth Erzsze tulajdonul felvett A L 68/a. hrsz. kert a btelekben, a vég. törvény 156. §-a értelmében egészen 30 kor. becsértékben

1903. évi december hó 22. napján délelőtt 10 órakor

Nagy-Rada község házául Remete Géza felpesari ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladani fog.

Kikiáltási ár a fentebb kelt becsár. Árverési kívánók tartoznak a becsár. 10% át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál, 1903. évi szept. hó 8. napján.

vas- és fémöntő részv. társ.

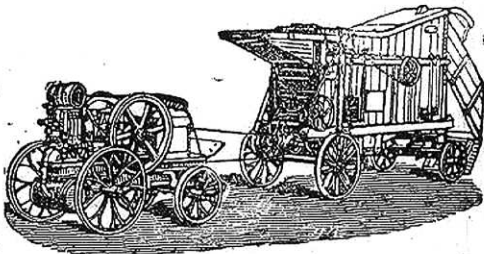
"MAYER" GÉPGYÁR SZOMBATHELY

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű **Gazdasági gépeket, Benzin-motorokat** 2-50 lóerőig. **Benzin-motoros eséplőkészletek.**

Legelőcséplő gépek szakszerűen

Tűzvesztély kizárva

Malomépítést: Új hegerszék, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezeti csavaros és szabad. víznyomású borsajtó.

Osborne D. M.-féle világhírné amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége. Képes árjegyzék legyen és bérmentve. Kivánatra minden szükségletre külön költészetes.

Kiváló szerencse Töröknel!
Felülmulhatlanul

kedvez főarudának a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereséményl többet szettünk nagybecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereséményt és pedig:

- a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
- a **100.000** " főnyereséményt a 74366. " "
- a **90.000** " " a 109780. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereséményt. Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélyesebb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő nagy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban nyílik

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresémény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresémény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona. Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresémény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeresémény és jutalom **14.459.000** korona összesen.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai: $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy k. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy k. 3.— $\frac{1}{8}$ " " " 3.— " " " 6.—; $\frac{1}{16}$ " " " 6.— " " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervzet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérlünk

f. évi október hó 26-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA
BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. sík: Váci-körút 4/a.

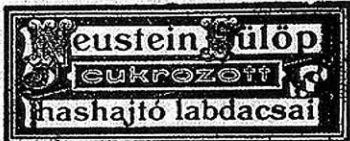
II. sík: Muzeum-körút 11/a. III. sík: Erzsébet-körút 54/a.

Rendeléssel levágandó. **TÖRÖK A. és TSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben utánvételezni kérom postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bányegyekben). A nem-tesztő förlendő.

Poston cím:

melylek évek óta a legjobb eredménnyel használtatván és a legkiválóbb orrosok által mint gyengédnek használták, feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák, teljesen ártalmatlanok. Kukrozott

elakjuk végett a gyermekek is szívesen veszik. Egy 15 pillát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillát tartalmaz, csak 2 korona o. 6. 2.45 korona összeg előzetes beküldése esetén egy tekercs bérmentesen küldetik.

KÉRJÜK Neustein Fülöp mashajtó labdaccaikat. Valódi csak, ha minden doboz hátsó oldala a törvényt nyilag bejegyzett 'Heil Leopold' védjeggyel, vörösfekete nyomással van ellátva. Védjegyzett dobozaink, utalványaink és csomagolásaink a 'PHILIPP NEUSTEIN APOTHEKER' aláírást kell tartalmazniuk.

NEUSTEIN FÜLÖP

gyógyszerára a 'Szent-Lipóthoz' Z. K. '11, WIG, I. Bsz. Plankengasse 6. Raktár Nagykanizsán: BELUS LAJOS és ERIK GYULA Gyógyszerészeknél.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírást tartalmaz.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és asztmabármak, gyomorgörccs és gyomorhű, rögzött székrekedés, májbántalom, vér teltség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek értékek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ara egy leposztott eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvénytlenül fenyítettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA EORSZESZÉS SO

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyet tartalmaz. A Moll-féle francia berszesz és a nevezetesen mint fájálműködést befolyászó szer kössvény, csak az a magától egyéb következményeind legismertesebb népszerű. — Egy dobozt eredeti 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bőr ókszerű ápolására gyermekek a felnőttek részére.

Ára darabonként — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

F o s z é t k ü l d é s :

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautalvást mellett teljesíttetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Gyomor betegeknek!

Mindazonk, kik a gyomor meghűlése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint

Gyomorhurut, gyomorgörccs, Gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak, ajánljunk egy kitűnő házi szer, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich' féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fővekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezeit. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újképződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegek még a csirájukban elfojtalmak. Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorgörccs, felfúvódás, rosszullet hányással, melyek chronikus (idős gyomorbetegeknek) oly gyakran előfordulnak elmulnak nehézszerű ivás után.

Székrekedés és ennek kollemtelen következményei, mint szorulás, kólka, szív-dobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor. által gyorsan megszüntetik. A növénybor megszünteti az emésztéshétséget és könnyű széklet által elavítottatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés, legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotát, etvágyhiányt, ideges bágytatást és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjleket következtében ily egyéneknél lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyengült életreket új életet ad. Növénybor fokozza az étvágyt, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere, gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szeret. Számtalan kísérlet és hányalváltás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronát a Nagykanizsai, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csáktanyai, Nemes-Vidai, Taposnyai, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi, Csurgói, Berzsenyi, Gólyai, Légrádi, Alsó-Dombori, Kotori, Mura-Crányi, Rátkai, Podturi, Szencsai, Alsó-Lendvai, Pálai, Bakasi, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy Radai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagy-Atádi, Tarányi, Virjai, St.-Georgeni, Kallnovaci, Novigrádi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varsádi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben, és az osztrák magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenenő a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjenek csakis

Hubert Ullrich' féle növénybort.

Nagykanizsán és vidékén

Lukács Vilmos

(Budapest, V., Fűrdő-utca 10)
a m. kir. szabad.

Osztály-sorsjáték

főelárusítója

bankházának osztálysorsjegyei kizárólag csak nálam kaphatók.

Megrendelések posta útján csak a pénz előleges beklüldése vagy utánvét mellett eszközölhetők.

Kiváló tisztelettel

IFJ. WAJDITS JÓZSEF könyv- és papírkereskedés Nagykanizsa, Deák-tér.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/4 — kor. 1/2 — kor. 3/4 — kor. 1 — kor.
á 12.— kor. á 6.— kor. á 3.— kor. á 1.50 kcr.

Med. Dr. Traub József gyomorpora

GASTRICIN

orvosiilag is megvizsgálva és használva.

Ezer és ezer ember gyomor, bél és más bajok következtében szigorú étrendre van kényszerítve, ami az életet kínosá teszi. Dr. Traub József Gastricin gyomorporának használatánál ezen étrend már rövid idő múlva felesleges válik. Beteg, kik sok táplálék felvételével erőket akarnak lenni, elérhetik a Gastricinnal a legrovidebb idő alatt. Gastricin mulandó bajoknál, mint gyomorégés, felhúvadás, gyomorfájás, hányás, görzések, rosszullét, szorulás, fejfájás és rossz emésztésnél azonnal használni és hosszabb idővelnél megszűnőse a régi gyomor és bél bántalmait, melyek eddig minden szernek ellenáltak. — Gastricin nem hasbjátó szer, a székéletet azonban szabályozza. — Továbbiakat a prospektusok szolgáltatják. — Orvosok részére ingyen próbák.

Kapható a legtöbb gyógytárban. Nagykanizsán PRÁGER BÉLA gyógytárban.

Főraktár „Salvator” gyógytárban Pozsony.

Nagyban a gyogydrogueriákban.

Nagy dohos 3 kor., kis dohos 2 kor., bérmentve 20, ajánlva 45 fillérel több

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK

A felfaláló
DR. MEIDINGER TANÁR ÁLTAL
kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR.

UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia” kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól MEIDINGER-OFEN utalással az itt óva intünk H. HEIM álló védjegyre

Folytonégő, kandallók KÖZPONTI FÜTESEK MINDEN RENDSZERBEN, MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL. EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET. Szellőztetési berendezések, MINDENMŰ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK. NÖVÉNYHÁZI FÜTESEK. Legjobb referenciák. — Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYARUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN. **BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRAGA, HYBERNERG. 7.**

GRAND PRIX
PARIS
1900

CHOCOLAT
SUCHARD
CACAO

TISZTASÁGÉRT
KEZESKEDEM
KITÜNŐ MINŐSÉG.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmatarték létezését, csizál és megkötésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony”-védjeggyel és a „Richter”-csoportjeggyel fogadjunk el. — 80 l. 1. E. 40 l. és 2 k. ártan a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa.
céhsz. és kir. udvari szállító.
Rudolestadt.

Oh Jajt! Kőhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Éljen!

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kítűnő ízleik.
Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és széküldési raktár: „NADOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan: Pető Jenő gyógyszerárakban.

GYÜMÖLCS-, FŐZELEK- ÉS HUSCONSERVÁKAT

aszalt főzeleket ajánli a legjobb minőségben az

„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVOYÁR”

KECSKEMÉTEN.

ARJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Férfi gyengeség (impotencia), idegbetegségek, a fatalság (tikos binel) a kicsoporttal egyedül csak a

Dr. BRUN-féle PERUIN-POR
(perui növényekből készítve)

Által gyógyíthatók biztosan, mert csak egyedül a dr. „Brun-féle, Peruin-por” alkalmas a nemző- és szülőszervek mindennemű gyengeségének elhárítására, s így férfiaknál a teh-telenség s nőknél a magtalanag átváltásra, nemkülönben pótolhatlan gyógyszer a nev- és vérvessztések által előidézett erőtlenesé, a kicsoporttal, a férfiszervek és az éjjeli magömlések, a gyengeség s a tehetetlenség, férfiak gyengeség eme kétségbevonatlan előjelei által előidézett gyengeségi állapotoknál, továbbá mindennemű idegbántalmaknál, u. m.: migräne, fejfájás, az ideg összeragadás, általános lesoványkodás és elerőtlenedés az arca ápsádsága, melyen becsüt két gyűrűvel körülvett szemek, elme- és kedélyhangoltság, álmatlanság, derekcsontfájás, hátrgerinc-fájdalom, méhszerű görzök, dugulások, oknelküti remegés, a vig társaságok kerülése, tehetetlenség, a női bajok, gyengeségi állapotok, a lábak és kezek rezakése, vérszegénység stb.-nél. Mindenben itt elősorolt idegbetegségek a gyógyászatban eddig semmiféle ismeretes szer által sem gyógyíthatók oly biztosan és tökéletesen, mint a perui növényekből készített dr. Brun-féle Peruin-por által. Ártalmatlanságát kétségessé vállaltatik. Ezen por tüköt egyedül én bírom s ezért kérem címetem figyelembe venni. — Ára egy dohosnak pontos leírással együtt 3 korona.

Kapható az egyedüli készítőnél MEHLISCHMIDT JÓZSEF gyógyszerésznél Győrött valamint a főraktárban Lux Mihály drogu-árletében Budapest, IV., Museum-körút 7. sz. Postamendolások utánvét mellett eszközölhetők.

ARCZENŐCS

legjobb a világon. Hatásos orvosság. Nap alatt ifjítja és szépíti az arcot. — Eltávolít reddet, szepit, májfoltt, bőrráktát (Mitosor) és minden más bőrbajt. Sem higany, sem ólomot sem más ártalmas anyagot nem tartalmaz. Nagy tégely 2 kor., kis 1 kor. Hűgyper 1 kor. Szappan 80 fill. Fogpép 1 kor. Arviz 2 kor.

REGENERATOR.

Ártalmatlan szer az ősz haj eredeti színének visszanyerésére. Fej- és szakállhaj naponta egyszer be- nedvesítendő és nyolc nap múlva vissza- kapja eredeti színét, később hetenként csak kétszer használandó. Egy üveg ára 2 korona.

HIRDETME NY.

A gróf Zichy és a báró Inkey család tulajdonát képező és Fonyód-Máriatelep s Fonyód-Fürdőtelep vasútállomások között elterülő balatonmenti földterület (Somogy-megyében) furdójjal és a hozzátartozó erdőrésztelkekkel együtt parcelláinkint örök áron eladó.

Venni szándékozók megtekintés, a terv és az ár tekintetében forduljanak Paulinyi János uradalmi intéző urhoz Pusztá-Szent-György, u. p. Lengyel-tóti, Somogy-megye.

JÓSZÁGIGAZGATÓSÁG.

Sokkal jobb a vérre tisztító kengőse!

Globus-Tisztító

Kivonat
Frisz, szelíd és im-
Attakozó, nem-
stáró!

Legújabb kiltüntetés
arany érem
1900 párisi kiállításán
A veséj-pan egy új tisztítót. Mindent kapható.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan új tallimányu orvost, mely az elvesztett erőt újra mehozza. Próbacsomagot a egy szaz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapták mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbá- miniatra, szellemi elgyöngyös, vagy kronika bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer követelmény azokra a szer- vekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodá- latos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat szaz Medical Institutnak az alant jelzett címre, a hon- nan a csomagot rögtön elküldik. Az íntés leg- inkább azokat akarta megemlíteni, a kik kezdés céljából az otthonok nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az íntés kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett posta- fordulnival egy ingyen csomag orvost, hogy kap magyarán könyvetl együtt. Itjon még ma. A csomag oly szorban be van csomagolva, hogy a tartalma senkiesem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

17845. sz.
m. 1903.

Zalavármegye alispánjától.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Zalavármegye közigazgatási bizottságának 1903. évi szeptember hó 30-án 3050. szám alatt kelt határozata folytán Zalavármegye törvényhatósági közút hálózatának következő u. m.:

1. A tapolca-balatonfűrdő-felsőörsi 0-33 km. és 30-47 km.	26. Az alibánfa-zalaszentmihályi	0-17-160 km.	51. A hotiza-szentmártoni	0-2-230 km.
2. A kövesd-csapok-veszprémi	27. A zalaegerszeg-zalabéri	0-22-528	52. A réthát-szentmártoni	0-8-880
3. A tihany-aszófő-pécseli 0-7 km. és 10-17	28. A batyk-vegydi	0-5-560	53. A muraszterdahely-ráczkanizsai	0-15-800
4. A zánka-lagyon-menschelyi	29. A zalaegerszeg-egervári	0-2-552	54. A csáktornya-strídi	0-19-138
5. A bács-fülöpi révút	30. A zalaegerszeg-zalabóví	0-24-810	55. A mikszár-strídi	0-12
6. A gyulakeszi-tördeméz-balatonedérsi	31. A salomvári szárnyút	0-1-20	56. A drávavásárhely-fridaui	0-8-890
7. A káptalantóti szárnyút	32. A csurgasz-körmendi	0-8-732	57. A csáktornya-dobrii	0-19-400
8. A tördeméz-hádcsonyomaj	33. A zalaegerszeg-bozok-nemesapáti	0-8-341	58. A csáktornya-algyári	0-22-068
9. A lesaczetomaj-uzsa-sümegei	34. A zalaegerszeg-bak-becsehelyi	0-48-100	59. A murahelyszerda-draskoveczi	0-39-498
10. A sümeg-deveszeri	35. A tótfaj-sőjtéri	0-3-550	60. A csáktornya-kotor-moldári	0-37-390
11. A keszthely-sümegei	36. A vohota-nagylyengyeli	0-24-246	61. A muracsány-ottoki	0-14
12. A zalabér-keszthelyi	37. A dobronyeg-szilvagy-czuppi	0-24-800	62. Az alsólendva-letenyi	0-27-390
13. A lőrje-zalaszentgróthi	38. A bak-nova-lentii	0-30-260	63. A letenyi-murakereszturi	0-14-291
14. Az aranyod-kehéidi	39. A nova-szilvagy	0-7-150	64. A becsehely-tótszerdahelyi	0-5-940
15. A gyülemez-galembki	40. A bak-páka-dobrii	0-38-400	65. A sormás-moldári	0-11-896
16. A karos-kiskomáromi	41. A eszmödéri szárnyút	0-1-520	66. Az alsódóboru-kotori	0-2-367
17. A kiskomárom-komárováros-ormándi	42. Az algyár-szentandorján-pákai	0-8-437	67. A muravid-kakonyi	0-8-722
18. A keszthely-fenekí	43. A cesztrég-tótfalu-szécsiszigeti	0-20-030	68. A nagykanizsa-zákányi	0-4-624
19. Az alsópáhok-hévízi	44. A cesztrég-ramocsi	0-10-040	69. A légrád-kakonyi	0-3
20. A keszthely-szentmihály-baki	45. A nemespér-szentgyörgyvölgy-őrisszentpéteri	0-11-700	70. A légrád-bukoveci	0-4-824
21. A kanizsa-pacsai	46. A cesztrég-bellatinzi	0-31-050	71. A stríd-poltraui	0-11-558
22. A pacsa-dióskáli	47. A lentii-regedei	0-15-850	72. Felsőrák-hahóti	0-7
23. A kánás-hátd-sőjtéri	48. Az alsólendva-dobronok-mártonhelyi	0-18-100	73. A nova-eszmödéri	0-10
24. A gelse-szentliszti	49. Az alsólendva-bellatinzi	0-24-050		
25. A zalaszentmihály-zalaistvándi	50. A ráczkanizsa-cserencsői	0-6-100		

vonalaira 1904, 1905, 1906, 1907, 1908. és 1909. években szükséges, évenként körülbelül 200 ezer korona értékű fedenyag szállításának vállalat útján leendő biztosítására ezenem versenytárgyalást hirdetnek.

A versenytárgyalások 1903. évi december hó 3-án d. e. 10 órakor a következő helyeken fognak megtartani: Tapolczán, Sümegehen, Szentgróthon, Keszthelyen, Nagykanizsán, Pacsán, Zalaegerszegen, Nován, Alsólendván, Letenyen, Perlakon és Csáktornyan a járási főszolgabírói hivatalnál, továbbá Zalaegerszegen és Nagykanizsán r. t. városokban a polgármesteri hivatalnál.

Felhívtnak mindazok, kik ezen versenytárgyaláson részt venni óhajtanak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat a nevezett időpontig akár postán, akár személyesen bármely főszolgabírói vagy polgármesteri hivatalnál snál bizonyosabban adják be, mert később érkező, vagy táviratilag tett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Községek küldöttei, ha meghatalmazásukat képviselőtestületi határozattal igazolják, az árlejtési eljárás megkezdése után, de az írásbeli ajánlatok felbontása és az általános szóbeli versenytárgyalás előtt szóval is tehetnek ajánlatot, mely ajánlatot, mint az írásbeli zárt ajánlatot helyettesítő, jegyzőkönyvbe fog vétetni.

Az írásbeli ajánlatok beadása és a községek előbbi, az írásbeli pótló szóbeli ajánlatának jegyzőkönyvbe vétele után, de az írásbeli ajánlatok felbontása és a községek jegyzőkönyvbe vett írásbeli pótló szóbeli ajánlatának nyilvánosságra hozatala előtt, szóbeli versenytárgyalás is fog tartatni. Ezen szóbeli versenytárgyalásban bárki részt vehet, ha megelőzőleg a vállalat összeg 5%-ának megfelelő — készpénzből, vagy elfogadható értékpapirokból álló — bnatpénz, az árlejtési bizottság kezébe letesz; községeknek a fentemlített képviselő testületi határozat helyettesítheti a bnatpénzt. A szóbeli verseny azonban csakis az illető járás területére eső utszakaszokra terjed ki, míg egy járásnál nagyobb terjedelmű ajánlat csakis írásban adható be.

Ajánlatot lehet bármely fent nevezett helyen, bármely fent elősorolt utvonalra, vagy több, esetleg valamennyi utvonalra beadni, A 10 km-nél hosszabb utvonalak egyes szakaszaira is lehet ajánlatot; de ezen szakasz 10 egymás után következő km-nél rövidebb nem lehet. Ez utóbbi intézkedés alól kivételnek a községek, kik a 10 km-nél hosszabb utvonalaknál is bármily rövid szakaszra is tehetnek ajánlatot.

Írásbeli ajánlatot ugyanazon vállalkozó csak egy árlejtési bizottság előtt adhat he.

Az öt peeséttel zárt írásbeli ajánlatok borítékán a czímzésen felül még világosan kiirandó: „Ajánlat Zalavármegye törvényhatósági utvonalaira az 1904-1909. években szükséges fedenyag szállítására vonatkozólag.”

Az ajánlatok az egyes főszolgabírói, illetve polgármesteri hivatalok és a zalaegerszegi m. kir. Államépítészeti hivatalnál betekinthető és megszereshető ajánlati minta és kavics felosztási kimutatási minta szerint teendők. Az előfordulható tévedések kiküszöbölése végett ajánlattevő köteles a kavics felosztási kimutatás egy példányát megszerezni s a kikötött kaveszra általa felajánlott egységi árat annak 7. sz. rovások és javításokat tartalmazó ajánlat nem fog figyelembe vétetni.

Az esetben, ha oly könmere tétetik ajánlat, mely az államépítészeti hivatalnál kitett kömintától eltér, a szállítási kívánt könyagnak a vállalkozó pecsétjével és a termelési hely megnevezésével ellátott 2 mintája az ajánlatához csatolandó és egyttal a felosztási kimutatás 3. rovatában a termelési hely is — honnan a szállítás foganatosítandó lesz — megjelölendő.

Egy-egy kilométer szakaszra nézve csak egy ár hozható ajánlatba, de egy helysík több kilométerben is szerepelhet. Az árnak az államépítészeti hivatalnál kitett mintára, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia. Ha egy kilométer szakaszban két vagy többféle anyag van előírva, akkor az egységi ár minden anyagra külön-külön teendő ki.

Az ajánlat 1 db l korotás, az ajánlatához melléklendő felosztási kimutatás példét inveni (az a rész, mely a vállalni szándékoltt utvonalt, illetve utszakaszokat tartalmazza) 30 filléres okmányblyeggyel látandó el. Ugy az ajánlat, mint a felosztási kimutatás ajánlattevő által aláírandó.

Az ajánlatok a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlattevő által ígért árak összegének legalább 5%-a bnatpénzül kézzepzben, vagy elfogadható értékpapirokban csatolandó. Ezen bnatpénz előzetesen lehető valamely állampénztárban is és akkor az ajánlatához a letételt igazoló nyugta csatolandó. Községek, mint jogi személyek által benyújtott ajánlatokhoz bnatpénz helyett a képviselőtestületi határozat csatolandó.

A vármegye által bérben bírt kő- és kavicsbányák a részletes feltételek 12. §-ában foglalt megszorításokkal — vállalkozóknak díjlanul fognak rendelkezésre bocsátatni. Ezen bányák a következők:

1. Balatonparti Kis V-féle bánya	8. Aszófő	bánya	15. Gulács	bánya	22. Szentiváni	bánya	29. Alsószemenyei	bánya
2. Örvényesi	9. Szentantalfai	"	16. Nyírádi	"	23. Pozvai	"	30. Bottornyai Mura jobb-és balpart	"
3. Balatonfűrdőn két	10. Köveskáljai	"	17. Uzsa-nyiresi	"	24. Lentikápolnai	"	31. Muraszterkeresztú	"
4. Felsőörsi	11. Kornytói	"	18. Sárosfői	"	25. Szótpótki	"	32. Alsódoborui	"
5. Csapaknosztori	12. Halápi és újdörögdi	"	19. Dobogói	"	26. Lukafai	"	33. Perlaki	"
6. R. Pécsely erdei	13. Csérei-ödörögdi	"	20. Haraszi és sümegei	"	27. Andrásuidai	"		
7. Tihanyi apadás	14. Mindszentkáljai	"	21. Megyeri	"	28. Letenyi	"		

Az ajánlat az ajánlattevőre nézve annak beadásától kezdve kötelező és többé vissza nem vehető. Ajánlattevő ajánlatához kötvé marad a beadásra kitűzött határidőnapról számított nyolcz hétig, mely idő tekintve intőzkedhessék. Ajánlattevők ajánlatukhoz kötvé maradnak azon esetre is, ha ajánlatuk csak részben fogadtatnak is el, vagyis, ha abból egyes utszakaszok, utvonalak vagy járárok kivételének.

Az egyes árlejtési bizottságokhoz beérkező ajánlatok az árlejtésre kitűzött órában felbontatnak és döntés végett feltérjesztetnek a közigazgatási bizottsághoz. Az árlejtést foganatosítandó bizottságok eljárása nyilvános. A nyilvánosság csak a községek szóbeli ajánlatételénél van kizárva, ha a község ezen szóbeli ajánlatával a zárt írásbeli ajánlatot óhajtja helyettesíteni. Ez utóbbi esetben a tárgyalásnál a bizottságon kívül csak az illető ajánlattevő község képviselője lehet jelen.

A beérkezett ajánlatoknak egymással szemben történendő elbírálásánál és ennek alapján a legkedvezőbb ajánlat megállapításánál, az egyes utvonalakra az ajánlatban kitett egységek és az ezen versenytárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett fedenyag mennyiségek szerozatából eredményezett végösszegek fogják külön-külön az összehasonlítás tárgyát képezni. Oly ajánlatoknál azonban, melyek nem egy egész utvonalra, hanem annak csak egy szakaszára vonatkoznak, ezen egész utszakas a fontiek szerint kiszámított végösszegek lesz a többi ajánlatok ugyanazon szakaszra kiterjedő végösszegeivel összehasonlítva. —

A kövek a vállalat az ítéltetett, köteles az erre vonatkozó határozat vagy rendelet kézbesítésének napjától számítandó két héten belül lelet bnatpénzét kézzepzben, vagy az állami ügyleteknél is elfogadható értékpapirokkal a vállalat összeg 10%-ára kiegészíteni és a szerződést aláírni, valamint a kavicsmintákat, melyek alapján a szállítás szerződészerűleg eszközöndő lesz, az államépítészeti hivatalnál együtt megpecsételni, ellenkező esetben vállalkozó bnatpénzre minden további bírói beavatkozás nélkül a vármegye tulajdonába megy át s a vállalat felett a vármegye szabadon rendelkezik.

Azon ajánlattevők bnatpénzre kiknek ajánlatai nem fogadtatnak el, az árlejtés eredménye feletti határozat hozatal után fog kiadatni.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek kiegészítő részét képező felosztási kimutatás, az egyes főszolgabírói, illetve polgármesteri hivataloknál és az államépítészeti hivatalnál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők és 4 korona előállítási költség megtérítése mellett megszereshetők.

A szállítandó fedenyag mintái az államépítészeti hivatalnál tekinthetők meg. Az ajánlatok mikénti kiállítására és esetleg szükséges közelebbi felvilágosításokkal szolgálnak a fennevezett hivatalok és a járási utbiztosok, akár szóbeli, akár írásbeli megkeresésre.

Kelt Zalaegerszegen, 1903. évi október hó 10-én.

Csertán Károly
Zalavármegye alispánja.

ZALAI KÖZLÖNY.

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . 10 kor. — ill.
 Fél évre 5 kor. — ill.
 Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
 Egyek szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
 6 sorosok hetente 14, másodszor
 12, a minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBE
 petis soronként 20 fillért vétel-
 nek fel.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadó nevére címzettek. Nagykanizsára bérmentesen küldetnek.

Bérmentesen levelek nem fogadtatnak el.

Készíratok visszaküldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” „a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság,” „a „Kotori takarékpénztár részvénytársaság,” „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „a „nagykanizsai kisdénevelő egyesület,” „a „nagykanizsai tanítói járáskör,” „a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet,” „a „nagykanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” „a „katonai hadastyánegylet,” „a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Pénzüntézetek állandó ellenőrzése.

Aki fáradságot vett magának, hogy az utóbbi időben annyira aktuális, a pénzüntézetek ellenőrzésére vonatkozó eszmecsereit figyelemmel kísérje, megelégedéssel állapíthatja meg, hogy az érdeklődés és segíteni vágyás a kérdés fontosságával egyenes arányban áll. Egész kis irodalom támadt a sikkasztások megállításának módjai körül s mindannyia a pénzüntézetek autonóm hatáskörében találja meg azt az orvosszert, melyben, ha az állam alkalmazná a maga módja szerint, egy csepp örömet sem telnék.

A magyar pénzüntézetek érdekeinek megmentésére, istápolására két fő-terv merült fel. Egyik a kötelék eszméje, mely tisztán erkölcsi alapon állva akarja a kérdést megoldani, a másik, hogy a fővárosban nagybörzset vidéki pénzüntézetek tőkéjéből s igazgatósági tagjainak vezetésével mellett pénzüntézet alapítassék. Mindkét eszme harcossai hangsúlyozták, hogy programjuk egyik sarkalatos pontja a vidéki pénzüntézetek ellenőrzése és ily módon az irántuk való bizalom fokozása.

A legutóbbi időben azonban a két országos mozgalom kívül egy harmadik — habár szerényebb méretű — kezdeményezés merült fel, melynek célja egyedül a pénzüntézetek állandó betű ellenőrzése.

Tény, hogy kisebb pénzüntézetnek is annyi apró-cseprő ügye van, hogy azok kifogástalan viteléről csak az győződhetik meg, aki beunók él, bennük mozog. A dolgok mélyére hatolva, mindent a kellő világlátásban látni annak, aki a budapesti bürobból évenként vizsgálói lejjönne, aligha adatik meg.

A kölcsönök alapjául szolgáló okmányok bonitását s ami a legszigorubb ellenőrzés mellett is alig állapítható meg, azok valódiságát, csak az mérlegelheti, csak az tudhatja, akinél a kezelés összes számai egybefutnak: az állandó ellenőr.

A kérdés most már az, hogy az állandó ellenőr alkalmazásával elér-tünk-e mindent? Mi a célunk? Szerintem az összes hitelezők, főként pedig a betevők hathatósabb biztosítása afelől, hogy pénzünk veszélyben, kivéve természetesen az ország általános gazdasági romlását, nem foroghat. Itt újabb kérdés előtt állunk.

Az állandó ellenőrzés elegendő biztosíték-e minden körülmények között ebbeli célunk elérésére? Nem. Az ellenőr is lehet ingatag jellemű, vagy éppen rosszindulatú egyén, ki nemcsak fel nem fedi a visszéléseket, hanem büntés társával együtt követi el azokat. Tegyük fel azonban az ellenőr személyét illetőleg a jobbik esetet. Visszéléseknek jöni nyomára, mikről kötelességéhez hiven jelentést tesz igazgatóságának. Mondjuk, nagybörzset összeg elszikkasztásáról van szó. Feltehető-e minden ilyen esetben, hogy az igazgatóság nem fogja a tőle telhető módokon palástolni annak a visszélést. Nem próbált-e meg, mint azt annyiszor láttuk, minden eszközt, a megengedett határon túl is, az intézet csorbátlan jóhírnevét további megőrzésére, az összerokadás megakadályozására; olyat is, mely — mint a soproni eset bizonyítja — ahelyett, hogy a gyógyulást hozná, a végrőlást zúdítja azokra a szerencsétlenekre, kiket a bizalom az intézet szírién karjaiba édesgetett.

A hitelezők biztosításának olyan módosítást kell tennél feltalálnunk, mely emberi számítás szerint minden körülmények közt teljes megnyugvással szolgálhat. Mint ilyet feltehettem azon tervet, hogy vállaljanak az összes magyarországi pénzüntézetek szolidaritást a náluk elhelyezett betétekre nézve. Ha e terv létesíthető volna, egy csapásra megszűnnék a bizalomhiány a legkisebb pénzintézzel szemben is. Nem volna ok többé palástolni a mérlegben a rossz üzletmenetet vagy a sikkasztásokat, mert a támadt veszteségeket — ha az intézet saját ereje már kimerült — a többiek haladéktalanul fedeznék a méltányosan megállapítandó kulcs arányában.

Az állandó ellenőrzés eszméje, melyet csak úgy tartok lúdvosnek, ha az ellenőr csupán a kögyűléstől függene, az alkalmazná, az menthető fel állásától, a dolog természetéből kifolyólag kiegészítőnek volna úgy, hogy a szolidaritásban lévő intézetek, a legközelebbi konkurrensek kivéve, jogosítva, sőt kötelezve volnának tisztviselőik után egymást ellenőrizni. Bárna állíthatom, hogy az szigorubb ellenőrzés volna minden egyébnél, melynek terve eddig felmerült, mert az intézetek ügyeiben való beható tájékozódásra misem ösztönözne jobban az ellenőrző közegetek, mint az a gondolat, hogy az felületességükkel saját intézetüknek is mérhetetlen erkölcsi és anyagi károkat okozhatnak.

Deák Ferenc ünnepe.

Ünnepeltük Deák Ferenc születésének századik évfordulóját méltó pompával s a nagy férfit iránt való kegyelettel

ülte meg városunk, melynek egész társadalmi rang- és rendkülönbség nélkül hódolt a haza hőse emlékének. Ott állottunk ércebevesselt képe előtt, elmondottuk pályájának dicsőségét, megemlékeztünk áldástóhoz munkálkodásáról és kértük a Mindenható, vajha böles szellemünk phoenixként 100 év után újja-születnék s a mai válságos viszonyainkban támogatásunkra lenne. De különböző Zalamogy és Nagykanizsa Deákjait ünnepeleltük. Mindnyáján elteltek bizonyos büszke öntudattal, hogy a legközelebbi ember, a legbőlcsebb hofi megyének egészséges levegőjéből szitta magába a tápláló erőt nehéz munkájához, gimnáziumunk falai közt jutott lelkebe későbbi bölcöseségének magva. Deák Ferenc alakja a maga nemes tulajdonságaival, amelyek kemények mint az ék és fényűk is ahhoz hasonló, tiszta magyar jellem, magas, böles és hazafias gondolkodása, s mi büszkeségeink is. Hogy ilyen büszkeséget szerzett nekünk az a kis diák, akit egykor jó piristánk szárnyai alatt melegegettek, megköszöntük ezt dicső szellemnek, emlékének oltárán leróttuk kegyeletünk adóját. Reggeltől estig uralkodott a mult vasárnap Deák emléke az egész városban, melynek házái lobogódiszben voltak. Részletesebb tudósításunk a következő:

Intenzistelepek s a városi díszkönyvtár.

A különböző helybeli hitfelekezettek a reggeli és kora délelőti órákban templomaikban ünneplés helyett intenzistelepet tartottak, melyeken a város polgárai s a különböző magisztratusok képviselői szép számmal jelentek meg.

Feltekintető órákor nyílt meg városunk dísztermében a díszkönyvtár. A város összes egylete és egyesülete képviseltette magát, s az igen nagy számban megjelent v. képviselőik és polgárokon kívül lelkes hűleányaink díszítő virágokként ültek a komoly tanácskozás tornyában, amely ekként zenfúlásig telve volt.

Vécsey polgármester megnyitó beszédeben előadja, hogy a történelemben, amidőn alkotmányunk sok esetben örvény-

ben forgott, az istehi gondviselés nemzetünkön mindig adott nagy feladatot, kik nemzetünk egész toronyait vezérleltek eloszlatták. E férfiak egyik legnagyobbika Deák Ferenc, akinek hivatalos ünneplésére hívták össze a mai díszkönyvtárat, amelyet ezennel megnyitottunk nyilvánít és felkéri az ünnepi szónokot, hogy beszédét mondja el.

Remete Géza úgyvéd, az ünnepelt nagy hazafi egykori képviselőtársá mondta el ezután igazán határos s Deák egész szereplését éltékeny elnézőt ünnepi beszédét. Szónoklatát azzal kezdi, hogy a haladás minden nemzetnek teljesítő akciója, s a magyar nemzet nagy haldadásának koraközében lép fel egy ő nemzeti alak, a jogából nem engedő, lovasi, az adott az szentelget becsületben tartó eleven antik szobor a magyarok istene kezéből, — Deák Ferenc. Majd szólva Deák jellemét, végig vezet bennünket országos szereplésén. Bemutatja az 1833-iki pozsonyi országgyűlés szónokát, az 1839-40. években a szabaddal párt vezetőt férfiat, aki az 1848. évben mint igazságügyi miniszter, felépíti az arányhivatást a jog, törvény és igazság pilléire. Majd élénke rajzolja a későbbi gyászos eseményeket, amelyek után a böles ragyogó álmainak foszlányával valamennyi magányába vonul, hogy erjét összegyűjtve, a kiegyezéskor a jogot, törvényt és igazságot az alkotmány gránit alapzataira helyezze és keresztlívítse, hogy a nemzet akaratát és a király jogtisztelése ölekezzenek. Deák nagy alkotásának méltatásával s a jelen voltak lelkes díjenzése és tapsa közt fejezi be beszédét.

Vécsey polgármester indítványozza, hogy az egész beszédet jegyzőkönyvbe vegyék és kinyomassák, mely indítványt Mikos Géza azzal egészít ki, hogy a polgármester beszédét is jegyzőkönyvbe vegyék és kinyomassák. Egyhanglag fogadják el a kiegészítést indítványt.

A díszkönyvtár 3. pontja volt Remete Géza indítványa Deák Ferenc magasatos emlékének megőrkítés tárgyában: 1. Hallhatatlan érdemeinek jegyzőkönyvbe foglalása, 2. arcképeknek megfestetése, 3. a nagykanizsai főgimnáziumnál 5000

TÁRCZA.

A zongora anyknya.

Írta: XIII. f.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —

... Még nem következett be, de buzgó fohászok sok igaz zenekedvelőnek, hogy mentől előbb eljőjjön! S aki e sorokat írja, maga is ezek közé tartozik, sőt mi több zongoristához úgy ragaszkodik, mint legeszményibb szerelméhez. Eppen azért kéri sokadmagával a hétköznapi hurszorongásn apaszását, bármennyire is szabadkőzönnek az „iparpártolók:” mert a zongorakészítés iparánál sokkal veszedelmesebb a zongorajátszás iparszerű művelése, s mint pl. az orvosok éppen az ő tudományuk érdekében igyekeznek a kártsárok folyton növekvő száma ellen védekezni, épúgy a zongoristának meg a zene igaz barátainak érdeke, hogy mentől kevesebben adják fejüket és tal vez ujjukat a zongorajátszásra.

Amint valamely művészeti cselekmény vagy mozgalom a nagy tömegekbe hatol, olvasni különleges értéket. Nem igaz, hogy a zenét — specialitár a zongoristát — népszerűsíteni kell! Ellenkezéleg — a népet kell „zenésíteni,” vagyis a zenére kellőleg nevelni. Már pedig az egy logikus gondolkodó ember sem hiheti komolyan, hogy a szőlőben-hosszabbban való zongorajátszás a zenére való hajlandóságot s a zene érdekeit szolgálja.

Manapság mindenre a statisztikát szokás idézni; nos hát bátorodom felállítani a következő statisztikát: 100 zongorázó közül

70 csak az ujjával játszik, 20 egy kicsit az értelmével is, 5 zenétől ember, 3 magasbörzsetu zeneművész, aki tud játszani és 2 igazi művész. E kettő közül is az egyik technikai virtuóz, a másik talán zeneművész és technikai művész is egyuttal. Ebben a statisztikában én szentül hiszek és bátran állítom, hogy nem telhetnének a zenének nagyobb szolgálatot, mintha az elsőnek említett 70 százaléktól teljesen kikészülnék. Egyével kevesebb lenne a rossz muzsikusi és ennivel több a jó publikum. Az a 70 százalék szerintem ugyanis nincs elvesztve a zene számára, csakhogy aktív zenészek nem való; menjenek azok hangversenyekbe és örüljenek a más játéknak, mert a magukban som ók, sem hallgatják nem lehetők örömtelék.

Az igazi zenévezetést az aktív zenész számára ugyanis ott kezdődik, ahol az ember örül a maga játéknak. Már pedig nekem senki sem fogja azt bebizonyítani, hogy az a fentemlített 70 százaléktól örömet leli az etűdök folytonos és meddő csépelelésében, az úresen hangzó „szonatina” stb. tanulmányok évek hosszát való nyagtalásában. Ha pedig az ilyen „zenész” fittyet hány az etűdöknél és az „n. n. „könyny” muzsikára adja fejét, akkor környezetének válik bosszuságára. Hiszen — hogy egy példát mondjak — a „Cigánybáró” szerelmi kettőse gyönyörtűszép dolog, ámde ha nap-nap után félünkben esendítik hamis öntemzéssel és tagolással, akkor a poklok fenekére kívánjuk a világ összes szerelmi kettőseit. Aki pedig rátermett zenész, az, ha átlábol az etűdök egészséges és ész-

szert újgyakorlatát és ha sejteni kezdi a nagy zeneszerzők géniuszát, akkor neki a legkedvesebb foglalkozása lesz az önmagának való zenélés, pláne ha addig vitte, hogy már szabadon és hangiegykorlatozás nélkül ön maga is teret engedhet fantáziájának a billentyűkön.

Magamról tudom, (ne vegyék öndicsőirotnék) hogy számos keserűségben igazam megítélését vigasztalást találtam a zongora billentyűben, melyek futó ujjaim alatt érzelmeimet visszaadták.

Érte a fokra, mint mondám, a zongoristának alig 30 százaléka ér el.

Már a hegedűnél sokkal kedvezőbb a viszony. Ez a hangszer úgyzólván nem téri meg a kontárkodást, s hegedűnél ép ezért sokkal kevesebben próbálkoznak, mint zongoránál, mert emitt megvan a „kés hang” csak ki kell ütni: szól az magától. Az ember torkában is megvan a „kés hang” meg a „kés beszéd,” s mégis milyen kevesen tudnak énekelni vagy szónokolni! Ahhoz tehetség is kell ám! Csak az a szerencsétlen zongoratorí meg, hogy uton-utófélen döngöskél, akár a rátermetség teljes hiányával is.

Telhet kevesebbet és jobban zongorázunk. Ez legyen a jövő zenészenemzedék jelszava.

Bár szívelelkő meg ezt a lánys mamák! Furcsa élettentét talál az alaposabban szemlélő az u. n. praktikus lényfejlésében, már-már az olyan lények nevelésében, akik családanyáknak vannak száma. Ugyan micsoda célszerűség van abban, hogy a lény a dekórum kedvéért zongorázi is tanul? Azt a naponkénti egy órát fordítsa

inkább nyelvtudományra, irodalomra, vagy képzőművészetre. Itt a dolog nyilván! A képzőművészettel eddig jóformán csak kezimunkára használták házbán és iskolában, tehát szintén az ujjak ügyességére, melynél rajmi kevés szerepe jut az értelem fejlesztésének, ellenben a ma divó tanítási módszerek mellett annál nagyobb tere van a szabad kitalálás elnyomásának és a szem s látérginc elrontásának.

A képzőművészettel oly számtalan ágazata van, hogy mindenféle hajlandóságunk megvan a maga működési köre. Az egyik lénygyermek kiváló rendezésként és errel karöltve kulakait talantemot mutat: tanuljon rajzolni. A másik színezéssel van megadva „a” tanuljon festeni. A harmadik szeret bibeidőlni és gyakran apróságokkal örökösözzet vesződni: tanuljon pl. rézkározt vagy modellezést. A negyedik már kicsi korában „előképeket” állít és játékaik tgyesen tudja csoportosítani: tanuljon dekoratív művészetet vagy legyen belőle szabóművész. (Ez is művészet ám, még pedig egyike a legjövredelmezőbbeknek.) És így tovább — — — tanuljon akarmót, csak zongorát ne! A „praktikus” háziasszony a művészet ilyenforma tanulmányából saját házában ezerszer több hasznot húzhat, mint a „Cerny-etűdökből.”

Végzetes tévedés az, hogy a zongorázást tulnyomóan a nő nem tanulja. Ebből nem származik más, mint a zongorakészítőknek szemérmes túlságos megnövekedése és kenyertelnek megcsappanása. Nézzünk csak

végig a zongorairodalom mezején! A nagy zongoraszerezők: Beethoven, Schumann, Chopin, Brahms, műveiket férfilelekből és férfitekhez számára írták. Én nem tudok elképzelni nó, aki egy Brahms-szonátát kellő felfogással tudna előadni, vagy Beethoven utolsó zongorakompozíciót csak megközelítőleg is tudná interpretálni. Férfimunka az és ha meg is bírkozik vele a nő művész, az ép olyan ferdéség, mint hogyha valamilyen operában női énekesre ruházzák a tenoristaszerepet. Tisztelet a becsület a női virtuózoknak! Ezeknél szorgalmasabban zenészek talán nem is léteznek; ámde a szorgalom csak eszköz, nem pedig végcél. Még a Chopin-féle „lányzenesongó” szerzemények is az ábrándos férfitekhez szülemények. Ép oly ábrándozások azok, mint a fölemlite himnuszok andalító dalai: a „genus masculinum” vágyakozásának hangokban való visszaadása. Szerintem egy Chopin-féle „Nocturno” női művész sokkal ritkábban fog jól előadni, mint egy Chopin-etűdet, melynél (őleg a szorgalmas tanulmány a döntő. Ami pedig a zenei formákat illeti, senkiesem fogja elvitelni, hogy Bach fugái férfias jellegűek, már csak azon vas-logika miatt is, mely egész műveltséget jellemzi.

Ha már most arra a kérdésre kellene felelelem: tanuljanak-e a lények zenét és milyet? akkor én lelkeim szerint azt mondanék, hogy tanuljanak énekelni vagy fúvósodni. Ebből a két zenénél csak az boldogul, aki igazán bír zenei érzékkel. A női éneklés még akkor is kellemes, ha az előadó nem is rendelkezik valami fenomenális hanganyaggal. Fűdölög, hogy

Hirdetmény. Folyó évi november hó 1-től a kir. posta- és távirdevitálók a levélpósti küldemények (levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, — kereszköztől küldemények, — áruminták és üzleti papírok) után a közönség a kézbesítés alkalmával beszedendő postadíjakat (portózségeket) a küldeményre felragasztandó, e célra kiadott portójegyekben kötelesek leróni. E évi november hó 1-től tehát a közönség az ily portójegyekkel el nem látott, fenntebb megnevezett levélpósti küldemények után követelt portó megfizetését tagadja meg, s illetve a portóztatás mellett átvett ily küldemény birtokát (burkolatát, kereszköztelét) bérmentesítetlen levélben bármelyik postá- és távirdevitálósághoz küldjék be. — Pénzeslevelek és csomagok után esedékes portózségek ezúttal sem fognak portójegyekkel lerovatni. Budapest, 1903. szeptember 25. Kereszköztelvényi m. kir. miniszter.

— **Osztályosjegyek iránt érdeklődőket** különösen figyelmeztetjük a Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság mai hirdetésére.

ANYAKÖNYVI HIREK.

1903. október 16-tól—23 ig.

Hálózások:

Hegedüs Istvánné rk. varróné 38 éves.
Hirschler Olga izr. 7 éves.
Gerencsér János rk. napzámos 47 éves.
Szabó József rk. 3 évtől.
Keglovics István rk. napzámos 27 éves.
Batthyányi Erzsébet rk. 7 hónapos.
Szómi Kálmán rk. magánú 59 éves.
Mair László rk. 2 napos.
Sneff László rk. földműves 66 éves.
Nics Pál rk. 2 hónapos.
Volrab Sándorné rk. tanuló 7 éves.
Szalai Mária rk. tanuló 10 éves.
Göncics Józsefné rk. napzámos 67 éves.
Dobosi István rk. csizmadia (Galambok) 41 éves.
Hencsics Katalin rk. 4 napos.

Házasságot kötöttek:

Aulauf István, munkás — Galba Máriaval.
Surógló Nándor, vasúti — Varga Annával.
Dezso Alfréd, hivatalnok — Páros Jolánval.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Királyi kegyelem** lopási ügyekben. Sok szó esett már arról jogászai körökben, hogy büntető törvényünk egyes szakaszai elavultak, amely okból a büntető törvénynek újabb átdolgozását annak novelláris uton való módosítását és kiegészítését sürgetik a rendkívül sok misztifikált, mint, mit hiányos törvénykönyvünk teremtett és foz teremteti. Ily szomorú dolog s nagyon is inhumánus volt az az eset is, hogy midőn pl. szegény ember bezárt katórból egy tyukot lopott, legkevesebb 6 hónapi fogsáza kellett itélni paragrafuszaink szerint. Most ezen egy egyszerűbb módon segítenek. Mostani kormányunk alatt ugyanis azoknak, kik lopás bűntette miatt itéltekkel el a büntető törvénykönyv szerint 6 hónapnál kevesebb büntetésben nem sulthatók, királyi kegyelemmel büntetésük egy részét elengedik, de csak azon esetben, ha a bíróság is azon a véleményen van, hogy a törvény értelmében s annak befolyása mellett kiszabott 6 hónapi minimális büntetés szigorú. A nagykanizsai törvényszékben ilyen esetről kifolyólag már is többen nyertek királyi kegyelmet s büntetésük 2/3 része e kegyelmi uton elengedett.

— **A jánosfalvi virtus.** Ez év július hó 12-én a jánosfalvi legények, hogy ősi veredekéi virtusuk feledésbe ne menjen, épületes veredekéi rendeztek a falu korcsmájában. A sok fejbeverés, literes üveg dobálás még nem jutatta volna a jánosfalviak kemény feje miatt az ügyet a törvényszék asztalára, hanem egy szegény olasz köztársasági is volt közöttük, kinek feje nem bírta ki a jánosfalvi bot ütésének súlyát, mert egy ütés után holtan rogyott össze. A dolog eseménye röviden a következő: A korcsmai veredés közben Vugrinec István jánosfalvi lakóit hazaaakarták vezetni, mert iszonyu módon be volt csipve. Az már haza is ment volna, de megpillantotta Klementi Péter olasz köztársasági, ki egy boros üveggel előtte hadonászott. Vugrinec abban a véleményben, hogy Klementi őt akarja megütni, kirántotta magát kiserőle kezéből, s egy nála levő bottal úgy ütötte fejbe a szerencsétlen köztársasági, hogy az azonnal meghalt. A napokban ta:tt

HIRDETÉSEK.

Nyavalyatörés.
Ki nehezköriben, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezeket a brocúrát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

végtaggyalványon valódtat erős felindulásban elkövetett halált okozó testi sértés bűntetében mondta ki bűnösnek a törvényszék, s a 91. §. alkalmazásával egy és egy fél évi börtönrre ítélte melyből a vizsgálati fogság által mit sem vett kioltóítottnek. Ugy a valódtit, mint az Gyógy megnyugodott s így az ítélet jorérsa.

IRODALOM

— **Olcsó Könyvtár.** Három új füzet jelent meg ismét az „Olcsó Könyvtár”-ból, s mind a három különös érdeklődésre tarthat számot. Remekíróink népszerűsítése tekintetében érdemes vállalkozás a „Zalái futásá”-nek ez olcsó kiadása (1300/04. szám), melynek kulturális fontosságát vitatni se lehet. Ily módon, ha lassanként összes remekíróinkből készült olcsó kiadás, — amit a Franklin-Társulat annál inkább megtehet, mert irodalmunk legjavának a kiadási joga az övé, — az irodalom nem csupán a kiváltságosok birtoka lesz, mint eddig nagyjórészt, hanem közkinccs a nemzet egészének és minden osztályának egyaránt. Ugyanebből a szempontból örülhetünk a „Vojtina ars poetikája” új kiadásának is (Olcsó Könyvtár 1305. sz.), mely Arany legkiválóbb szatirikus epistoláit tartalmazza. A harmadik füzet: „Jolán esküvője” (1306/7. sz.) Sudermann Hermann egyik igen sikerült beszéltetve olvassuk, jó magyar fordításban. Az „Olcsó Könyvtár”-t a Franklin-Társulat adja ki Budapestre s egy-egy szám ára 20 fillér.

— **„Iparosok zsebnaptára.”** (Szerkesztői Zachara Lajos és Sziklay János) címmel egy hézagot pótló, az iparosozástyrt érdeklő s gyakorlati szükségleteinek megfelelő szaknaptár jelent meg a „Technológiai Lapok” kiadásában, mely a sok és hasznos tudnivalók folytán nélkülözhetetlen kézikönyve lesz minden szakmabeli iparosnak. A csinos vászonkötésű naptár ára irónnal és portómentes megküldéssel együtt 1 korona és 10 fillér az „Iparosok Zsebnaptára” kiadóhivatalában: Budapest, V., Mária Valéria-utca, 11. szám.

Szerkesztőség:
Dr. Vüllányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: Ifj. Wajdits József.

VEGYES.

— **Egy népszer.** Mint ilyen van a fájáalom csillapító, izom és idegerősítő bedörzölő szer „Moll” Perene-pálkájá és soja” elismerv. mely tapasztalás és meghálások más következményeivel a legáltalánosabban és eredményesebben lesz használva. Egy üveg ára 1 kor. 90 fill. Naponti szétállítás utánvétel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udvari szállító által Bécs, Tuchlauben 8. Vidéki győgytárakban határozottan Moll készítményét kérjük vedjégy és aláírásával.

Nyilttér
Az ó rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Yeso, huyghyfas, huygdara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR
sikkorral rendelre lesz.
Huyghajtó hatású!
Kellemes ízű — Könnyen emészthető
Kapható ásványvízkereskedésekben és győgyfürőkben.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

Nyavalyatörés.
Ki nehezköriben, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezeket a brocúrát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

1818/ik. 903. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy öz. Tóth Jánosné nagykanizsai lakó: végrehajtónak ifj. Molnár István (nő Kele Anuával) sormási lakós végrehajtást szenvedett elleni 200 kor. tőre, enok 1902. évi május hó 6. napjától járó 8%, kamatai; 15 kor. 56 fill. zálogjog békbelezési, 28 kor. 40 fill. per, 16 kor. 60 fill. végrehajtás kérelmi. 17 kor. 40 fill. árverés kérelmi s a még felmerülő többi költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a sormási 578. sz. tjkvben I. 1—6 sorsz. alatt felvett s 551 koronára becsült 4 drb. szántóföld és 2 drb. rétből álló urbéri birtok, továbbá u. azon tjkvben II. 2078/b. hrsz. alatt felvett s 35 koronára becsült mántai rét, mégis a sormási 579. sz. tjkvben I. 2192. hrsz. alatt felérzésben Mihácsi Ferenc s felérzésben ifj. Molnár István tulajdonúul felvett s 122 koronára becsült mántai rét (ez utóbbit az 1881. évi LX. t.-c. 156. §-a értelmében) 1903. évi november hó 5. napján délelőtt 10 órakor

Sormás közés házánál Feresz Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1903. évi augusztus hó 25. napján.

6158. és 6523./tk. 903. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Dézslai takarékpénztárral egyesült önszegélyző szövetkezet végrehajtónak Vadász György és tsai végrehajtást szenvedtek elleni végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 2907. sz. tjkvben 1 696. braz. alatt Vadász György és neje Gombert Verona tulajdonúul felvett s 1318 koronára becsült ház, udvar és kert Vadász József késedelmes árveréseni vevő költsége és veszélyére, a nála hátralékban levő 2968 kor. 20 fill. vételre s ennek 1903. febrár 25-től járó 5% kamatai, egy jelenleg a nagykanizsai takarékpénztár által alapított önszegélyző szövetkezet részére megállapított 16 kor. s a dézslai takarékpénztárral egyesült önszegélyző szövetkezet részére megállapított 16 kor. árverés kérelmi költség behajtása céljából

1903. évi november hó 11-ik napján d. s. 10 órakor

ezen tkvi hatóságnál Dr. Taboly Gyula és Eperjesy Sándor felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog. Kikáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1903. évi szept. hó 9. napján.

ARCZENŐCS

legjobb a világon. Hatása osodás. Pár nap alatt újítja és széplíti az arcot. — Eltávolít redőket, szőpö, mifjolt, hárkát (kisszer) és mindon más bőrbajt. Sem higányt, sem ólmot, sem más ártalmas anyagot nem tartalmaz. Nagy légegy 2 kor., klosi 1 kor. Hőgyipor 1 kor. Szappan 80 All. Foggép 1 kor. Arviz 2 kor.

REGENERATOR.

Ártalmatlan szer az őz haj eredeti színének visszaszerelésére. Fej- és arkalhál naponta egyszer bőrdörzvetésű és nyolc nap múlva visszakapja eredeti színét, később hetenként csak kétszer használandó. Egy üveg ára 2 korona.

Kapható az egyedüli készítőnél MEHLSCHMIDT JÓZSEF gyógyszerésznél Győrűtt valamint a forrátkban Lux Mihály drogna-tletében Budapest, IV., Muzum-kortú 7. sz. Postamegrendelések utánvétel mellett eszközöltetnek.

Oh jajt

Köhögés, rekedtség és elnyalkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Regger mellpasztillái az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér. Fő- és szétkötésű raktár: „NADOR”

GYÓGYOSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-kortú 17.

Regger mellpasztillái csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan: Pető Jenő gyógyszerésztárakban.

Heimféle MEIDINGER KÁLYHÁK

A felfaláló DR. MEIDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia” kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLTÁBAN.

Utánzatoktól óva intünk **MEIDINGER-OFEN H. HEIM** utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő kandallók KÖZPONTI FÜTESEK MINDEN RENDSZERBEN,

MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL. EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BÉFÜTHET.

Szellőztetési berendezések, MINDENMÉU SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK. NÖVÉNYHÁZI FÜTESEK.

Legjobb referenciák. — **Prospetusok és költségvétések ingyen és bérmentve.**

BUDAPEST, THONETUDVAR

ÉREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.

BÉCS, ÖBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, HYBERNERG. 7.

CACAO

SUCHARD

GRAND PRIX PARIS 1900.

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” a „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság,” a „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság,” „nagykanizsai és galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” a „nagykanizsai kisednevelő egyesület,” a „nagykanizsai tanítófőiskola,” a „nagykanizsai keresztyén jótékony nőegylet,” „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” a „katonai hadastyánegylet,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGETYES TARTALMU HETILAP.

Községi takarékpénztárak.

Ujabbán egyre szaporodnak a községek által alapított takarékpénztárak. A míg egy időben arról panaszkodtunk, hogy nálunk a jótékonyaság szolgáltatására rendelt takarékpénztárak nyereszkezdésre alakult részvénytársaságok és ilyképpen nagy közgazdasági céljikkal kapcsolatos etikai feladataikat pontosan nem tölthetik be: ma már versenye akarnak kelni a nyereszkezdésre alakult részvénytársaságokkal. Érdemes a kérdéssel foglalkozni több szempontból is. Az egyik, a legeminensebb az, hogy van-e szükség uj takarékpénztárakra és helyén való-e, hogy a községek csináljanak takarékpénztárakat, konkurrenciát csinálni a már fenálló és jelentékeny közgazdasági szerepben fáradozó pénzintézeteknek.

Az elsőre vonatkozólag az a nézetünk, hogy ez idő szerint nálunk Magyarországon általában nem kellenek uj takarékpénztárak. Mikor a régiek alakultak, akkortájt másfélét Magyarországon nem lehetett alapítani. Hiszen maga Fáy is szövetkezettnek kontemplálta az első hazai takarékpénztárt, de az idők és a viszonyok hatása alatt részvényes társaság lett belőle, mert azaz kellett lennie. Más formában, kamatozásra alkalmas tőkét összegyűjteni és a tőkére szorultak közé elvinni nem lehetett. A bankok szerepét kellett hamarosan és eredményesen ellátni, erre pedig nem volt más eszköz meg mód, mint a takarékpénztárak alapítása. Hogy ez így volt, azt semmi sem bizonyítja jobban, mint éppen a takarékpénztárak számának szaporodása és nagy gazdasági jelentősé-

güknek estimálása. Egyetlen más formában sem lettek volna képesek Magyarországon prosperálni a pénzintézetek, mint csak abban, amelyet a takarékpénztárak teremtettek önmaguknak. Az utolsó évtizedek azonban változtattak valamelyest viszonyainkon. Főlis tőkénk megszorodott és hitelképességünk is megerősödött. Most már tudunk hitelt teremteni a jövődők tőkét rováására. A szövetkezés eszméje nagy tért hódított és néhány száz toke nélkül szülőködő szegény ember, egymásba fogózva, hitel formájában, jelentékeny tőkét képvisel. Hozzájárulnak a tőkekövetítésnek ehhez az újabb formájához azok a nagy középponti intézetek, amelyek a kis szövetkezetekben lekötött hitelezőt készséggel támogatják tőkékkel. Egész gazdasági életünk a szövetkezetek felé hajt bennünket. Különösen a hitelvilágban, amelynek ez leszen ezután a tengelye.

És mi ebben föltaláljuk a hitellel természetesen rendjét is. A nyugoti államokban, amelyekben — hogy többre ne taksáljuk — vagy száz évvel járt előttük a hitel, a takarékpénztárak keletkezése korában volt mit takarítani és volt rá mód, hogy határozottabban kidomborodjék a takarítást unszólo alkalom, mivelhogy a hitelgények kielégítése más formák között így is biztosíva volt. Nálunk e kettőnek össze kellett fogódnania, mert különben nem tudott volna sem az egyik, sem a másik önálló élethez jutni. Ma már szét válik a kettő. A takarékoskodás szélesebb medret vajt magának és a szélesebb mederben folyó hitelgénynyel is szembe állhat. Gondolhatunk hát a hitelt kereső érdekeire is és

van rá módunk, hogy a hitel előzze meg a takarékosagot, nem miként előbb megfordítva, a takarékosagot kellett megelőznie a hitelképességet. Nem phrasiss hát, ha azt tanítják, hogy a mai kor a szövetkezetek kora. Tényleg az. Különösen a hitel terén, a hol nap-nap után kisebb teret enged ujonnan alapítandó takarékpénztáraknak. És ott, ahol igazán emberbaráti és számottevő gazdasági tudatossággal fognak hozzá a hitelgények érdekében alapítandó intézetekhez, ott manapság csak a szövetkezetek alapításra juthat mód és alkalom. Régi takarékpénztáraink a maguk bankzerű szervezetükben már hatalmas medret vajtak maguknak hitelleltűnknek forrásokban szegény vidékeik. Ezek mellett a medrek mellett ma már csak az apró szövetkezeteknek van jövőjük, még pedig annál biztosabb, mennél jobban simulnak egyik-másik hatalmas folyású régi takarékpénztárhoz.

Statistikai adatokkal is befogjuk bizonyítani legközelebb állításunkat és majd számadatokkal igazoljuk, hogy a régi, terebélyessé vált takarékpénztárak mellett újabb takarékpénztárak nem lehet, de nem is kell alapítani, mert a mostani viszonyok között csak a hitelszövetkezetekre van szükség, csak azoknak van jövője. A kifejett okok alspján nem lehet helyeselnünk azt a törekvést sem, hogy a községek alapítsanak takarékpénztárakat. Igaz ugyan, hogy a községi takarékpénztárak nem bocsátanak ki részvényeket és így nem is akarnak részvényeseiknek nagy osztalékokat biztosítani, ámde mégis akarnak deliberalább nyereséget, amelyet kölcsölokra akarnak fordítani. A nyereszkezdési vágyra nézve mindegy tehát, ha azt

a részvényes osztalék-szomjusága őrztöni, avagy a közcél érdeke hajtja. Emez szebb lehet etikai szempontból, de az adósnak mindegy, akárkinek fizeti a kamatot, ha már nem fizeti magának, mint az a szövetkezeteknél történik. Mivel pedig községeink, takarékpénztárakat alapítván, csak a maguk zsebének anyagi érdekeit tartják szem előtt és nem az adósközt: alapításik épp úgy nem felel meg a mai kor hitelgényeinek, mint ahogyan nem felelnek meg a mostanság alapított, a régiekre mintázott részvényes takarékpénztárak.

Különben szó sem fér ahhoz, hogy a községek által alapítani tervezett takarékpénztárak nemes törekvésből sarjadzanak ki. A községeknek jövedelemre, még pedig indirekt jövedelemre van szükségük, hogy begyűzzék azt a roppant terhet, amelyet az adminisztráció meg a roppantul sok köztintézmény fenntartása ró a vállalkira. Ezt begyűzni olyan jövedelmi forrásokra lenné szükségük, amelyek közvetlenül nem terhelnek a polgárok adózó erejét. Ámde a nemes indító okok és a szép törekvés dacára is — elkétek egy kissé. Ha talán ezelőtt 15—20 évvel ismerték volna föl azt a hatalmas jövedelmi forrást, amelyet a községeknek a takarékpénztárak föltétlenül hajtottak volna: ma már terebélyes fárl szedhetnének gyümölcsöt, anélkül, hogy egyrészt beleütözött volna törekvésük az általános községkétséglet érdekeibe, másrészt pedig, hogy már meggyökerezett intézmények életerejét kellene elszívniok.

Ahol még nincsen pénzintézet és ahol a szövetkezet alapítása lehetetlen: ott alapítsanak a községek takarékpénztárakat. De ott, ahol már a régi

viszonyok által igazolt intézetek vannak, vagy ahol mód van arra, hogy hitelszövetkezetek alakulhassanak, ott fölösleges, de talán káros munkát is csinálnának a községek, ha újabb takarékpénztárak alapításával szaporítanák a hitelszövetkezetek számát. Egyebekben is áll az az igazság, hogy átok az a pénzintézet, amelyet nem a hitelre szorultak igénye, hanem a nyereszkezdők vágya szólít életre.

Dr. Berényi Pál.

Társadalmi csőd.

Egy ügyvédet hallottunk egy ízben így monologizálni:
„Mig jógazs voltam, volt pénzem, tudományom, jövőm és reményem a jövőm iránt. Ma így állok: amit tudtam, ellejtettem; a reméy — bolondság; a jövő? — a holnap, mely sommás peroket hozhat. Pénzem éppen nincs. Adósságom meg elég. Csupa negativum, csupa minusz.”
Egy óriási, hatalmas minusz. Ez a karakterisztikója egyes modern társadalmoknak. Intézményeinknek, egyéni törekvéseinknek annyira jellemzője, hogy ha társaséletünk címert akarna választani, mely zászlóira illik, jobbat egy vérvörös minusz jelölést nem találhatna.
Volt ennek a társadalmunk is valamikor „jógazs kora,” mint volt az ügyvéd urak. A pénz elég volt azoknak, kiknek feltétlen joga volt hozzá, az összes életének volt reménye és volt jövője. Ma se pénz, se postó. A mai társadalmi forma jövőjében senki sem bizik. Jóléonak jövét a szocializmusnak, a moralisták biztosra veszik a tisztultabb és nemesebb erkölcsök idejének eljöttét; abszolút szabadság, testvériség, vallásosság; anarchizmus és nihilizmus; ílanszter élet és a természethez való visszatérés; minden modern tanak vannak hívei, de nincs ember, ki a mai társadalmi formákat változatlanul fenntartani akarná és álláspontját a józan ész és humanizmus szempontjából igazolni tudná.

TÁRCZA.

Elmélkedések.

„Moltnak” estésin.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcza. —
Temetőben, gyászos halmok között állok,
Lélekben a sírok fenekére szállok;
Látom, mint rég, pusztit az enyészet foga,
A létnek életnek alig van már nyoma.
Szivem minden burja bánatosn rezdül,
Metsző nagy fájdalom fut rajtuk keresztül.
Gondolkodom . . . ugyan mi is hát az élet,
Melyről a temető nyújt szomorú képet;
Mire való kérdem: a sok arcverejték,
Ha futnak napjaink, gyorsan, mint az [árnyék].
Mire való: a rang és a nagy gazdagság,
Ha minden megszűnik, s itt lesz egy [formáság].
Mért a nagy versengés a mulandók körül,
S mért fő a irigység szele mindenfélét;
Kapszóság mért veszen erőt a sziveken,
Szegény mellett gazdag, mért megy el [hidegen].
Mira való kincsét halomra gyűjteni,
Ha négy szál deszka közt, kell majd [megpihenni].
A sok töprengésre imigy szól a szent Hit:
Mindaz, amit csak látsz, tanulságul van itt;
Bölcségre tanit és oktat az téged.
Ne csillagó gyámán, erény legyen éked.
Hisz a földi létnek minden dicsősége,
Mint füst, úgy eltűnik, a enyészet lesz vége.

Magas rangra ne törj, sok kincset se [kiván],
Dusgazdag hogy lehess, ne légy hamis, [cigány];
Irigység sobase töltse be szivedet,
Bár társad felülmul jó sorsban tégedet.
Holnap már jaigathat, örvendők serege,
Mert gyorsan fordul a szerencse kereke.

Vagy, ha már rangod nagy, fel ne fuval [kodjál],
Vagyonod ha sok van, el ne bizakodjál;
A fejed ha meg van töltve tudományval,
Lépj tartós frigyre az alkattudással.
A mulandók igaz hasznát csak úgy veszed,
Ha azokat szép égi kincsekkel teszed.
Arcodat, ha sürű verejték öntözi,
Üvös lév, ha szived rut érdek nem köti;
Rang, kincs és gazdagság csak haszonnal [járhat],
Ha azokból inség s nyomor segélyt várhat.
A mulandók körül a versengés sem rossz,
Ha magadnak s másnak sok lelki kincs [cseset hoz].
Azt mondja továbbá a Hit örök szava:
Megszűnik majd végre a halál hatalma.
Miként a holt Lázár sírjából kiszállott,
Mifőn Jézus ajka nagy „jőjj ki-t” kiáltott,
Ugy leszen szavára mozgás holtak között,
S megdicsőül, ki jut erénybe öltözött.

Temető, temető! te gazdag szántó föld,
Halál munkái téged s maggal dusan betölt;
Csirázásd és nevelé reményeségünk magját,
Hogy az aratásnak megláthassuk napját!
Érleld meg a szent Hit örök szép gyű [mölcsét],
Hogy ha Jézus eljön, mennynek lássuk [ödvét]!
Nith János Norbert.

Hogy az aratásnak megláthassuk napját!
Érleld meg a szent Hit örök szép gyű [mölcsét],
Hogy ha Jézus eljön, mennynek lássuk [ödvét]!
Nith János Norbert.

A cenzor.

— Angelból. —
— A „Zalai Közlöny” tárcza. —
Mary letette a könyvét és rám nézett.
Erre én is félretettem a tollat s vártam,
hogy beszéljen.
— Nem vagyok rá kíváncsi, hogy kinek írsz, csak azt szeretném tudni hogy mit írsz — szólt:
— Egy rövid levelet — feleltem én EJorsán.
— Pedig már elég ideje könyvkösz levele — mondta Mary türelmetlenül — s még alig jutottál tovább a keltezésnél.
— Ugy látszik, ma este különösen érdeklődöl irántam — jegyeztem meg bosszusan.
— Oh, nem, abszolúte nem, csak mulatok rajtad — válaszolt ő és mosolygott.
Vallat vontam, de hallgattam.
— Szeretném tudni, — kezdte Mary ismét, — hogy azoknak a leveleknek, amelyeket nekem írtál szintén, ennyi időt szenteltél?
— Ha úgy teltom, az azért történt, mert te azt megérdemled, hogy soká foglalkozzék veled az ember — mondtam udvariasan.

— Ugy, hát Miss Carmichael velem egy kategóriába sorozod! — kérdezte csipősen. — Mutasd a levelet!
— Szó nélkül nyujtottam át neki a levelet, ő végigfuttat rajta, aztán visszaadta.
— Nos? — tudakoltam.
— A dolog nem tartozik rám, — mondta ő, — de nem látom át — hogy erre hogy nem lehet öt perc alatt megírni a választ. Egy kis bakfis gratulál a könyvedhez, s te örökig töröd a fejedet egy pár köszönő szón!
— Ha az hiba, hogy az ember örül . . . kezdem. De ő beleavagott.
— Hát csak örülj köré, de ne mutasd ki, hogy egészen oda vagy az ő gratulációjától. Ez bántana a büszkeségemet — miattad is. Te egészen felvoldnál háborodra, ha én csak félannyi időt szentelnék egy levélre, ha az férfinek szólna.
Lopva pillantottam reá. — Talán megírnád helyettem te a választ? — kérdeztem ártatlansul.
De ő ismét felvette a könyvét s nem figyelt reám. Ujra az írásba kezdem. Tízötöd perc múlva ráévettem Maryra, nyugodtan ült a helyén.
— No, — szóltam, megvunva a várokozást — olvass el a leveletem. Ebből ugyan nem gondolhatj az a hölgy, hogy magamon kívül vagyis a boldogságtól, amiért gratulált nekem.
— Nem, bizonyára szellemes dolog, s te mindig azt mondog, hogy én a szellemes dolgokhoz nem értek — jegyezte meg csipősen.
— Hát akkor felolvassom én — szóltam mekesul s elkezdtem:

— Tisztelt kisasszony!
— Miert nem „kedves kisasszony”?
Ez természetesebb.
Beismertem, hogy igaz van, kijavítottam a levelet s újra kezdtam:
„Kedves kisasszony!
Az ön sorai, melyekben „Castleton” című munkámról ír, balzsamként hatnak sebémre. Ön bizonyára értezte a kritika kiméletlen támadását s szánalmat érte irántam. Sokan látták fájóhalmomat, de az ön kedves sorai ismét bátorságot öntenek belém, és szíves köszönetet mondok értük. Szeretnék önnel beszélgetni a könyvről s figyelembe vennem észrevételeit.
Fogadjá úgy nőm, mint a magam szívélyes ádvoztólet.
Rustiton Herkort.”
— Jó lesz így? — kérdeztem és egészen visszahökentem attól a tekintettől, amelyet Mary rám vetett.
— Valamennyi tulzolt a levelezés körül, melyet valaha olvastam, ez a legutolsó! — mondta bosszusan. — Csak nem akard komolyan elküldeni?
— Persze, hogy elküldöm. Mért irtam volna meg mérsé? S egyáltalán nem értem, mit nevezesz benne tulzának.
Mary felém hajolt s olvotta a levelet kezemből.
— Tulzás, tulzás, — ismételte — elejétől végig.
Félig lehunyt szemmel nézte és bírálta a levelet.
— „Balzsam a vérző sebre . . . Hml . . . Szánalom” . . . Persze! . . .

Az első megdöbbentő jelenség, mely berendezkedésünk ellen a legvalószínűbb véradat szövege: a munkanélküliség. A társadalom tagjait nem tudja elhelyezni. Mától holnapig nem tud nekik kenyeret adni. A főke elfogyott és az ember egyre szaporodik. Horvág fog ez így vezetni?

A mi szűkebb viszonyainkról szólva: nincs pálya Magyarországon, mely a megélhetés biztos reményével kecsegtetné azt, ki azt választja. Az ügyvédi oklevél a legjobb esetben tizenkilenc ezretől kezdve tucatosa és tőmérdek sok pénzbe kerül. Nem kevesebb kerül az orvosi, a tanári és a mérnöki diploma me. Aki boltot akar nyitni, annak a négy elemi osztály tudományára sines okvetlenül szüksége: De vajjon a hooorációk pályája a tizenkilenc esztendői tanuláshoz megfelelő arányban áll-e javadalmazás tekintetében a boltosok felett? Kétséges. Sőt ha mi alapokon egy kevéssé a jövőbe következtülünk, biztosan állíthatjuk, hogy a boltos négy elemje jobban, szászor jobban kihasználható, mint az ügyvéd és az orvos két évtizeden át tartó nehéz előkészítő munkája. Ma már közhely — dacára az egyetem és a jogakadémiaik tulajdonosainak — hogy az ügyvédi pálya nagyon keves reményekkel kecsegteti a résztvevőket. Tudjuk ezt az orvosi, a tanári, az újságírói, művészi és egyéb pályákról is. De ezekről az életpályákról nemcsak mi vagyunk így ismertek egy esetet, mely életem megvilágítja, a szomszéd államok e tekintetben tőlünk el nem térő viszonyait. Egy triestri gyár utazót keresett és a pályázók között, kik ezt az állást elnyerő önjuttatott, volt kereskedelmi alkalmazott számon felül; de pályázott 7 okleveles ügyvéd, egy tanár, a német nyelv doktora és egy — még aktív katonatiszt is. Ez a kicsiny statisztika sokat jelent. A tanár és a katonatiszt nem jöhettek számba; „egy” ember lehet maga is oka, ha választott pályáján nem boldogultak. De az a hét ügyvéd, amelyek tizenkilenc évi tanulás után tőmérdek tudással és doktori címmel gépkecskés előadásra vállalkozik, hogy megélhessen, olyan arculcsapás társadalmunknak, amelytől ennek a lejtőre szökhet a vér.

Nagy szerencse, hogy a tömeg mindig optimista. Az optimizmus az mely elviselhető teszi az életet. Mikor a mindenség összedőlni akar körülöttünk, mi igaz meggyőződéssel hisszük, hogy némi apró reparatúrát még minden helyrehozható és a veszték csak látványlag nagy, lényegtelen kicsiny. Így vagyunk az életpályákkal is. Meggyőződésünk, hogy az ügyvédek, orvosok háromnegyed része koldus és hogy Palmerston lordnak is becsületére válna az a diplomáciai ügyesség, melyet ezek kifejteneek, hogy állásuk követelményeinek megfelelő módon élhessenek, mondom, ez a meggyőződésünk már régi keletű. De vigasztalódtunk. Nem szükséges, hogy minden ember diplomát szerezzen. Legyen kereskedő, iparosok. És hajlítottuk az okos szóra.

A kereskedelmi- és ipariskolák, a műegyetem termel megteleték halgatóikkal és ismét gyönyörködünk egy ideig a szervezett célszerűségében, melynek társadalom a neve. De sajnos, gyönyörűségünk csak addig tartott, míg ezek a szakiskolák a második, harmadik végzett gárdát bocsátották bele az élet zavarába. A kik lerészelték magukról az iskola porát, megálltak az intézet kapujában és kétségbe-

esve kérdezték: „hát most hová? Hol vannak azok, kik bennünket e pályákra vettünk? Mi engedelmesekeztünk; adjanak munkát!”

Csőd, minden vonalon a társadalom széteskeplésével! Amiben annyira bízunk, a praktikus pályák jelöltek a társadalom mérlegén a deficit legnagyobb tételeit. Kereskedelmünk, iparunk nincs. Minek hát a kereskedő, az iparos, a mérnök? Kereskedelmét és ipart pedig nem lehet csak úgy a célszerűség kedvéért egy éjjel át teremteni. És ha lehetne is? Jogi életünk előké feltett; egészségünket ma csak úgy féljük, mint ötven évvel ezelőtt feltétlenül; a tudományok javai keveset dobtóztunk. Mégis, vajjon kedvezőbbek-e azok a pályák, melyektől az ifjuságot elriasztották: a jogi, az orvosi és a tanári pályák? Angliának van kereskedelme, Franciaországnak van ipara, de azért a munkanélküliség nyavalyja ezekben az országokban csak úgy dühöng, mint nálunk.

Valami törvényszerűséget, az áralakuláshoz hasonlókat látunk a pályák kelendőségében és a munkanélküliség okaiában. Az áralakuláshoz hasonló nívellő törvények nyilvánvalóan itt is, de sokkal erőteljesebben, működésében sokkal sebesebben, és eredményeiben végzetesebben. A társadalom finom idogezete mindig pontosan regisztrálja a pályák állapotát és ha valamely pályán csak kicsiny rés is nyílik, csak alig mutatkozik a legkevésbé szükséglet is, tolu oda a legolcsóbb árú, az ember, de mert ezen a börtén a kínálat a kereslethez képest megmérhetetlenül nagy, beáll a viaszhatás, az elértéktelenedés. És ami a legnagyobb baj; itt a kínálat mindig feleslegről történik. Ha egy vidékre öszszehalmozunk is tömegtelen árut, ez sehol sem fog szükséglet okozni, sehol sem jár elromelkedés, mert kereslet és kínálat csupán a felesleges spekulál. Ember pedig van feles számmal él.

Ma már nem szükséges, hogy szociálista legyen az, ki társadalmunk állapotait kétségbevetően bírálja meg. Amint nem tartjuk szükségesnek, hogy szektáriák szakadozzunk véleményünk alapján, melyet a legközelebbes, mindennapi kérdésekről alkotunk magunknak, lép oly szükségletlennek tartjuk, hogy külön szervezethez csatlakozzunk, mert a mainál tökéletesebb formáját is el tudjuk képzelni. A társadalom eszméjének. Elégedetennek lenni a maguk és mások állapotaival ma már természetes és kézd egyre természetesebbé válni. Névezsük a gyomrok száma, de nem növekszik a javaké. Már pedig amiből kevés van, az megrádjál és olcsó lesz, amiből sok van. Az ember az, amiből sok van és nemcsak a tulton tul sok lesz. És az ember az a cikk, amely egyet vesz az értékéből.

— Az ember olcsósága; ez a hétköznapi tragédiája.”

Közfürdőink.

Németeket tévedésbe ejtett cikkünk hangzatos címe, azért jónak látjuk előre kijelenteni, hogy nem olyan fürdőinkről akarunk szólni, amelyek csak némileg is hasonlítanak a régi, fényes római balneákhoz, amelyekben az iznyenes, a szó valódi értelmében vett közfürdés mellett a legnagyobb kényelmet, fényűzést, tiszáltság-, olvasó- és tornatermek találunk.

— Hiszen az ugy is van. De elég hagyttal meg valmit az én levelemből.
— Kín csak a véleményemről mondtam meg róla. Ime, amit meghagyttal levelemből.
Közönösen kedves sorait és szívesen beszélgetnék önnel a könyvnm. felől. Tisztelettel.
— Ez éppen elég.
— De ez nem az én úrnódomom.
— Tudom hogy te szónoki formákat keresel. De mégis helytelen volna azt mondanod a kissasszonynak, hogy ő az egyetlen, aki természetben részesített, mivel én magam is...
— Tudom. édesem... És átnyultam a szép fehére kezem...
— És én nem skarom — folytatta nőm — hogy Carmichael kissasszony azt gondolja... szaz, hogy te azt liidd...
Eh! hiszen te már érted, mit akarok mondani? És remélem, hogy a jövőben semmiféle Carmichael kissasszonyt nem fogsz tölem egy egész estét elrabolni.
— Édes! — kiáltottam fel elragadtatással. — Hiszen te féltékeny vagy! Féltékeny, én réam!
— És ezzel magamhoz vontam őt, s ezer csókka! halmoztam el piruló arcoskéjét, mely olyan édes volt, mint egy alig kinyílt barmatos rózsza.

Fájdalom azt nem tehetjük! Legelőkelőbb fővárosi fürdőink is csak Törpe utódon a régi hatalmasoknak, mint kívánó-nánk akkor mi szerény kis fürdőinkről, melyek között hála az égnek, gőzfürdő is találunk.

Nem is olyan közfürdőkről szólnuk, amelyek az állami, vagy önzagartási testület, szóval a köz kezrel, mert szocialis hatáladunk még nem érte el a közérzet azon fokát, hogy a polgárok e nemű szükségleteiről, — mert valóban, mint a köztiestésághoz tartozók, szükségletnek kell nevezünk az ember testi életében, — a köz gondoskodjék. Amily joggal írunk mi közfürdőinkről, ép úgy írhatna bárki más közkávészainkról, közkorcsmáinkról, hisz ezekben is ép úgy, mint fürdőinkben bárki megfordulhat; használtuk mégis azandokoson a köz szót címűkövel, mert mindnyájunknak közös érdeke, hogy fürdőink legyenek, s azokat bárki olcsón használhassa.

Szeretnék most fenkölten regélni egy fényesen csillós s a legkényesebb érleken mindenben megfelelő gőzfürdőinkről, a kényelem követelményeivel pompózó kád és egyéb fürdőinkről s úyráon az annyira népszerűt tisztázó vizű uszadóról, mert há már a természet mostoha kerével csak a princípialit juttatta nekünk a modern technikával és tőkével a fentebiek mind megsejzethetők. Sajnos bizony nem szóhatok egyébről, mint három szétszeke fürdőinkről s egy nem látogató uszadóról.

Van három fürdő városunkban, de tulajdonképen csak kettőről beszélhetünk, mert az egyik az u. n. László-fürdő a legeladogottabb helyen az ismeretlenség kínzó furiájával közközök, s létezéséről nagyon keveseknek van tudomása, külseje pedig elijezti az arra tévedteket. Tulajdonosának esetleg valamely ismertető prospektussal kellene felvívni az érdeklődést, mert e fürdőnek nagy hitássa lenne azaz, hogy olcsóbb árak mellett a munkásosztály szükségleteit elégíteni ké, mert azt látjuk, hogy fürdőink között egyedül ez az osztály nem képviselteti magát, holott testi erejének megővéssa végett tán legnagyobb szüksége lenne erre. De erről is még egyébről majd alább.

„Nemzeti fürdő” néven ismerjük másik fürdőnket. Egerszéről, de tiszta, tulajdonosa törekszik némileg nagyobb igényre is kielégíteni. Leginkább a közép osztály látogtja, de ez is csak gyéren, amelyek órák bizonyára a fürdőnek helybeli drágaságában kell keresnünk. Mert ha elgondoljuk, hogy fővárosunk legelőbb fürdőiben a fürdés átlagosa ár 60—80 fillér, s nálunk, az a kényelem és berendezés meg sem közelíti a fővárosi fürdőket, az ár legkevésbé 1 korona, fényleg elmegy a kedvünk e némileg élvezetnek nevezhető életszükséglet kielégítéséről, különben pedig munkásainkat nem látjuk az egészségtől ilyenén módon gondoskodók között és ez nem is csoda, hisz náluk tán családjuk egy napi élelmezési összegéről van szó.

Mindamellett az árak drágasága miatt nem okozuk egyedül a tulajdonosokat, akik jövedelmük kből így is alig tudnak megélni; ók bizonyára nagyobb bevétel mellett hajlandók lennének áraitak alacsonyabba szabni. A közönség pártfogásának hiányában kell keresnünk az okot, mert városunkban nem csupán a nemes és szép iránti érzék nincs kellőleg kifejlesztve, hanem még a jót és hasznosat sem pártfogolják úgy, amint az megérdemelő, amint arra szükség lenne.

Van még egy gőzfürdőnk is és ezzel kapcsolatban egy uszadónak mondott szük vízmedencénk. A fürdő részvénység kezében van, mely azt a kezelési nehézsége miatt bérbeárja. A fürdő részvényei a kicsiny bérösszeg miatt oly alacsonyok vannak a kibocsátási áron alul, hogy amint egy elkéseredett részvénystől halottunk, annyit sem jövedelmeznek, amenny a részvényesek egyszerű megfürdöhetnének. A bérlek folytonosan panaszokhoz megélhetésük lehetősége miatt és rövid időközönben változnak. A fürdő némileg kielégíti a modern fürdés igényeit, bár berendezése kopott és ódon s a tisztaság minden követelményének nem megfelelő. De a rossz anyagi viszonyokhoz képest nem is csodálkozhatunk ezen. A társaság nem gondolhat a fürdő modern átalakítására, a bérlek pedig örülnek, ha a fizetett bérösszegegen felül megélhetésükhöz szükséges jövedelem befolyik. És mindez miért? Városunk társadalmának előkelőbbjei tán méltóságoson alólinek tartják az ügyes kényes izléslukhoz meg nem felelő közös fürdőben megjelenni, az alébbé népozást-lyuk pedig, amint már említettük az árak magassága miatt nem költöhetnek ennyire nagyon fontos szükségletre. Hogy pedig

mennyire fontos e szükséglet, nem kell egyébre hivatkozunk, mint arra, hogy nemzetgazdasáink e szükségletet, — a tisztaságot, — az öt elsőrendű életszükséglet között említek meg.

Népfürdő kellene felállítanunk. Igyonese, vagy nagyon mérsékelt árakat kívánó népfürdő. Ha esetleg vállalkozó nem akadna erre, felhívjuk a közegésztésügyi bizottság figyelmét, hisz közüzütségtől van szó. Nem közeledünk ezzel a szocializmus ama tulzáisaihoz, amelyek a munka és egészségkiegélítésnek egyforma közöségét kívánják, a XX. század egyik jogos követelményét említtük csak, hisz statisztikai adatok szolgálnak e tekintetben a népesség testi és szellemi erejéről és szaporodásáról.

Némelyeknek tán nevelésesegek (únik fel ezen kívánásukról, de csak nézünk valamivel tovább az orruoknál, hisz már sáttartunk van a város keletében, holott e nemű szükségletünk csak a másodrendű életszükségletek között foglal helyet. Vagy tán a kivétel nehézsége aggasztó, erre az a feleletünk, hogy Columbus is megtudta állítani a kérdéses tojt.

Es esetleg felállítandó tulajdonképeni közfürdőnk költéjét pedig oly elenyésző csekélynek lennének városunk büdgetjének, hogy pótdáok nagyon csekély felmeloásvél fedezni lehetos szokot és ezen felelemést csak a pótdátóli iszonydók elleneneek, akik egyuttal nincsenek tisztában az adózás gazdasági fogalmával, mert ezen kiadásunk kamatosztól megtérülése a nép egészségi állapotának javulásában, testi és szellemi képeségeinek fokozódásában.

HIREK.

— Kinevezések. A m. kir. igazságügyminiszter Dr. Nagy Béla zalaegerszegi lakos ügyvédjelöltet a komáromi törvényészhöz aljegyzővé, a pénzügyminiszter Tarr Károlyt a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendes számtisztizé nevezte ki.

— A reformáció emlékünnepe. Mindkét protestáns vallásfelekezet a reformáció mai, október 31-iki emlékünnepeit — tekintve a helyi kis egyházközséget — holnap, vasárnap d. e. 10 órákor ünnepli meg.

— Trachomások a csáktornyal járásában. A csáktornyai járásban a trachomavírusok bejelztek a trachoma vizsgálatokat. A vizsgálat adatai szerint a járás 42826 lakosa között 441 trachomás beteg van. Legtöbb ilyen beteg van Órség községben, ahol a trachomás betegek száma 96. A járás 69 községe közül 50-ban van trachomás és csak 19 község mentes ettől a betegségtől. A legjobb viszonyok e részben Murszabadhelyen és Királylak környékén vannak. Ha a járás trachomáissai számárányát az egész járás lakosságához viszonyítva, százfalékban fejezzük ki, úgy az 1.05%-ot tesz ki, ami bizony szomorú állapot, mert eszerint a csáktornyai járásban minden századik ember trachomás.

— Kirendelés. A főispán dr. Skubicke Ödön tiszteletbeli szolgabíró Zalaegerszegről Kezthelyre rendelte ki helyettes szolgabírónak Csák Árpád helyébe.

— Halálhírek. Staab József, szül. Nagy Bajkai Zuzsánna október 26-ikán Budapestben elhunyt. Az elhalt egyik budapesti klinikán operációnak vetette magát alá, mely tényleg életbe is került. Staabné olvasott nő volt. Könyvtára pedig versenyzett bármely kizsajzi magánkönyvtárral. Temetése a közönség nagy részvétel mellett 28-ikán d. u. 6 órákor volt az ev. ref. egyház szertartása szerint. A halott felett Murányi lelkész megható beszédet tartott. A temetés mindkét négyeletnek, valamint a túzólt testület volt képviselve.

— Világítási bizottsági híresek. A világítási felügyelőbizottságot nem érheti aron vád, hogy hivatottságának nem tesz eleget és villamvilágítású érdeket célzó kérdésekben mindannyiszor tanácskozáskorra nem áll össze, ha azt a jó ügy érdeke szükségessé teszi. A hét folyamán is két ízben szerdán és pénteken tartottak ülést, ahol a villamvilágítási berendezés érdekében számos fontos kérdés felett intézkedtek, de nem Nagykanizsán, — hanem Pápan.

— A csergői lengyár. A lengyár ünnepélyes megnyitása f. hó 29-én d. u. 2 órákor volt. Ez alkalomra az OMGE. kiküldötte, a Somogy megyei Gazdasági Egyesület küldötte, a miniszterium képviselője és a messe környékbeli földesurak rándultak le, hogy a megnyitási ünnepélyen résztvegyenek. A gyár fényes külső díszrel fogadta vendégeit. Díszal kapuk, egész lobogóerdő és lampionserg,

valamint az ünnepi ruhába öltözött munkások tövézöltek az érkezőket. A hivatalos felavatás után az egybegyűlt közönség megtekintette az egész gyártelepet s emelők minden vendég egy csinos, nemzetiszindú és lennel befont emlékégyvényt kapott. Az ünnepet bankett fejezte be a Korona nagytéremben.

— Eljegyzés. Ajtai Kovács Barna dr. belügyminiszteri segédfogalmazó, tart. honvédtársai - hadnagy, Ajtai Kovács Sándor dr. egyetemi tanár és neje Nagy-szigethi Szily Sarolta fia eljegyzette várbogai Bogyai Lenkét, várbogai Bogyai Máté országgyűlési képviselő, földbírtokos és néhai neje várbogai Bogyai Irén leányát Badacsonyban.

— Szűret. A szűret országiszerte bejelztek. A termés megléont a reményesegegen alul maradt. Minden borvidéken passzokodnak, hogy a termés semmikeppen sem érte el a várt eredményt. Különösen a mennyiség ellen erős a panasz. Zalában a legtöbb helyen az ideit termés a tavalyinál felét is alig éri el. Kivételt képeznek a homoki szőlők, a melyeken helyenként nagy termés szűrték. Az árak a rossz termés dacára, nyomottak. A gyengébb minőséget egyáltalában nem veszik, a középminőségű must 20—32 filléret kel s 50 fillérel magasabb ár a legjobb minőségű sőt fordult elő. Az ideit szük termés legelőben az áprilisi fagyos, hideg időjárásnak tulajdonítják s abban, hogy eléggé nedves tavasz és nyár után, a szűretet megelőző hat heti, csaknem kánikulai időjárás dacára a fűrtök a legkedvezőbb fokvésekben sem értek be teljesen, sőt sok helyen a vanyige sem oly erőteljes, mint várható volna és amely a jövő bízható reményével kecsegtetné a gazdákat a jelenlegi szegénységében. Az ideit bor minősége sokkal jobb lesz a tavalyinál, bár általában az 1901-iki évtel.

— Karácsonyi vásár. A Keresztény Jót. Nőgyélet a vidéki földbírtokosokat követező felhívására kereste meg: Mídon zuzga, fákot földvel rohan a hideg téli szél, fel-fel markolja a jeges-havot, hogy azt rémos sikolylyal vágja ablakunkhoz: laugos meleg szőnyökben, jöletet, boldogságot érezve magunkban, látva körtünkön, gondolkunk-e arra a szerencsétlen árva, szegény gyermeke, ki ugyancsak félig megdermedve, az éhségtől csaknem öszesevő kún a hideg, rémos szél társaságában bámulja kivilágított ablakunkat. Gondolunk-e rá, ki a szemében ülő megfagyott könnyecsepp az néz, vár sóvárogva, hogy tsa a kiillanó ételpárával csillapíthatja éhségét, hogy tán a kiillanó melegséggel melegítheti fel megdermedt tagjait. Bizonyan gondolunk rá és kell, hogy ez szívnköt vérezze, hogy nyugtunkat megsemmisítse, boldogságunkat megrabolja. A nagykanizsai Keresztény Jót. Nőgyélet, ki nagyközönségek által támogatásával oly sokszor szánította fel a szegények ezreinek könnyeit, ismét a könnyek helyén mosolyt kíván fakasztani, midőn a szegények és árva felruházására ez december hó 19-és 20-án nagy karácsonyi vásárt rendez. Felkérjük tehát, hivatkozás ugy szívére, hogy e karácsonyi vásár kiállítását tárgyiboz hozzájárulni meggyeskedjen. A tárgy lehet mindenféle: metzi termény, háziárnyas, állat, vad stb. A kegyes küldemény Zudabuzságy-Lajosné elnökönöböz küldendő (Értvó-tér). Az árvek és szegények megszűnt sőhájjával szálljon a hála a Mindenhatóhoz! A Keresztény Jót. Nőgyélet. Nagykanizsán, 1903. évi október hó 24-én. Zudabuzsázyké elnök. Dobrovits titkár.

— Drága a gyümölcs. A mikor kevés gyümölcs terem, mint egyenélyen fajtából az ideit is, természetesen drágább a gyümölcs, mint máskor. A gyümölcs drágaságának egykéként nálunk meg van a maga oka: a falusi nép még mindig nem tudja megérteni, vagy elbűnti azt, hogy a népi jóllétének egyik kiapadtalan forrása a gyümölcstermelés. Azért okosan, bölcsen cselekszik az, aki így kora ésszel szed minden arra alkalmas területet, árokpartot, dűlöt utat, gyümölcsfalvát népesít be de maga és családja vagy a késő utóki hasznát veszik az valóban emléktelőd gondoskodásának és áldott csekély táradósának. Piacponk mindenféle gyümölcsöt árulnak, de elég drága.

— A tánciskolából. Meyersberg Frida tánciskolájában, ma szombaton este 6 órákor s holnap vasárnap este 8 órákor közös gyakorlat lesz.

— Szerencse a szerencsétlenségében. Izgató látványok voltak részesei, kik szurdán dőfélő a Deák-téren voltak. Egy rémos ember lovai valamitől megjelvede a kocsi ördűt vágatással elragadták. A szegény paraszt ember a kocsi alá került, s minthogy a hantárszaját

Igazán nem értem, mi indított arra, hogy ilyeneket írj?
— Kérlek, ezek általános szólamodok — védekeztem.
— Ugy, tehát te azt tartod, hogy nincs túlzás a leveledben? — kérdezte kihívóan. — No majd én megmutatom neked. Látod, itt kezdődik:
— Ezzel a keltezésre mutatott.
— S itt végződik:
Most meg az aláírása tetts az újját. Én még mindig mosolygottam.
— Nos?
— Először is azt mondod neki, hogy ő az egyetlen, aki nem hagyott magadra. Hát aztán honnan tudod, hogy ő olvasta a kritikákat? Hát azt hiszed, annyira érdekelt őt? Az ő levele egyszerű gratuláció s igen meglepné, ha ilyen választ kapna rá. Hát az hogy a levelelőli merítés bátorságot? Ez sem túlzás?
— Ez egy kis játéki megjegyzés, — udvariasági forma — védelem én a helyzetet.
— És mikor sjánlottam föl neked azt, hogy udvözöld nevemben a kissasszonyt?
— Ez ellen csak nincs kifogásod?
— Nincs. De az ugy tűntető föl a dolgot, mintha ezt a levelet kettőn irtuk volna.

nem engedte el a lovak mintegy kétszáz lépévere magukkal burcolták. Mindenki eléphédre rohánt a kocsihoz, midőn sikerült a lovakat megállítani, abban a hitben, hogy a kocsi alatt már csak egy véres hústünetet látnak. De őtörme változott mindenképp rémes kétségbeesés, midőn a szerepcsés szerencsétlen ember egy kis véres borzolásból kivül, teljesen egészségesen bujt ki a kocsi alól.

Baleset. Veszélyes baleset érte Lackenbacher Ede szállító kocsiát. Egy farkasához közel állott kocsija mellett, midőn lovai biztatás nélkül megindulva oly szerencsétlenül szorították a farkasához, hogy súlyos zúdásai miatt mentőkocsin kellett a helybeli kórházba szállítani.

Sikkasztás. Egy helybeli kereskedőtől régi, teljesen megbízott segédje — ki társadalmi körében szép szerepet is játszott — évek/sorait át egy nagyon tekintélyes összeget sikkasztott. Végre megcsipített épen akkor, midőn őt forintolt tett ki a pénztárból. A bevallott összeg több ezer korona. A sikkasztó segédet letartóztatták, de csőtörőkön a jósarók közbenjárására a károsult kereskedő kértére a rendréség zárkájából szabadon bocsátották.

Rendőrségnél figyelmébe. Napnap után este, midőn kórházaknak legtöbbször a közönsége, pokoli ordítással vonulnak ott keresztül a kiskiszikái mezei munkások és munkásleányok. De ez még csak nál Ihanem drasztikus megjegyzéseik sétáló hölgyeinkre, durvaságok, melylyel tetteleszerege is vetemednek — törhetetlen. Ep csőtörőkön este egy urórt zassítottak oly erővel a központ kávéház ajszájba, hogy ott az uró térdreest. Rendőrhözök meg fogja találni rendőrségük ennek orvoslái módját.

A balatonai kikötés. November hó elsőjéül fogva a Balatonon megszűnik az eddigi befőközelkedés. E naptól ugyaisgőzhajó csak Boglár és Révfőlip közt fog közlekedni naponkint kétszer, Szombaton és vasárnap azonban Badacsonyt is fogja érinteni.

Mulatság Nagykiszán. Dobrovits Milán, Lauschmann m. kir. honvédszázados, Heck mérnök, és Weisz cs. és kir. hadosgy a korcsolya egyet választómágya felkérésére még ez év folyamán mulatságot kar rendezni. A mulatság ez idő szerinti vázlata: hangverseny legintelligensbb hölgyeink, műkedvelők, katonaszenek közreműködésével; pazar látványosságok, előlépek a tánc katoná- és csigányzenével. A rendezésébe férfitársadalmunk legjavának egész csoportját kéri fel, míg vednőkül hallomásokban képviseltetve alapított, amennyiben sorsjegyei elarusításával az ifj. Wajdits József könyvkereskedő céget bízta meg. A sorsjegyvásárlók idót, fáradságot és költséget kímélnek, ha sorsjegyeiket közvetlenül onnól a cégnél, a Lukács Vilmos-féle m. kir. osztálysorsjegyek kizárólagos elarusítójánál szerezik be. A sorsjegyek megújítását a budapesti bankház közvetlenül fogja intézni, amennyiben a sorsjegyeket pontosan elküldi és befizetési lapot mellékel hozzájuk, úgy, hogy a sorsjegyvásárló a megújítási díjat a posta útján portómentesen küldheti be Lukács Vilmos budapesti bankháznak.

Uránia színház. Az Uránia magyar tudományos színház csőtörőkön kezdte meg előadásait a Quarnero loirásával. Amint reméltük, úgy is volt: a színház komogott az ürességtől. E dolgot betudjuk annak, hogy tán a közönségnek tudomása sem volt arról, hogy már előadás van, mert csak egy nappal előbb kezdék hirdetni, de már akkor is bizonytalan időre az előadás megkezdését, de betudjuk annak is, hogy az magyar tudományos színház. Csőtörőkön az előadást az első szakasz előadás után abbanhagytták technikai akadályok miatt. A jegyek érvényesek maradtak a pénteki előadásra. Csőtörőkön ugyanis kevés volt a villanyáram, s akkor, midőn erősebb áramot kellett igénybe venni, a Polgári Egylet egy pár termében a vezető drótok meggyulladtak. Pénteken Aegyptomtot mutatták be. A képek gyönyörűdétek voltak, s közönség is több volt, mint csőtörőkön. Vasárnap Hock János fogja személyesen felolvasni nagy hatást elérő darabját a Megváltót.

A szerelem hatalma. Bünygyi krónikáink legtöbbjének szerzője a szerelem. Ujra történt meggyekben egy gyilkossági kísérlet, amelynek indoka a szerelem. Eredetiségében pedig egyszerűen pártatlan az eset. Zságor Mihály palnoveci lakos szerelmi viszonyban volt öz. Szaboly Mihályval. A szerelem útján állott azonban Zságor felesége. Ezért a férj és öz. Szaboly Mihályval elhatározták, hogy az asszonyt meggyil-

kolják. Meg is állapították saját észjárásuk szerint a gyilkosság módját. Kihívták az asszonyt a fészerbe, ott megragadták a egy már készen levő kötélburokba dugták az asszony nyakát. A szerencsétlen asszony rémes sikoltásaira azonban a szomszédok összefutottak a kimentetők a gyilkosok kezei közül, kiket a csendőrség letartóztatott.

Rendelet. Halottak napjának előestéjére, vagyis vasárnap folyó év november hó 1-én a róm. kath. temetőben a szokásos kegyelet zavartalan nyilvánítása, valamint a közrend érdekében a következő intézkedéseket léptetnem írték, melyek szigorú megtartására a közönséget a saját érdekében felhívom: A temető közep főtúján, valamint a szélesebb oldalutakon is a járókelők folyton a baloldalsó tartoznak haladni. Az utakon való megállás, állófogás, valamint a kutyának a sarkterbe való bevitele szigoruan tiltatik. Dobhagyás a kegyelet nyilvánítása ideje alatt, vagyis déltől fogva a temetőben szigoruan tiltva van, hasonlóan tilos a lámpák, koszorúk, virágok megszerintése és rongálása, sirlalmok gázó-szágya hasonló kegyelet elleni cselekmények. Ugyanezért felhívom a szülöket, gyökmozt, iparmestereit stb., hogy gyermekeiket vagy tanoncokat felügyelet nélkül és egyedül a temetőbe ne eresszék. A sírok kivilágításának megkezdése nincs időhöz kötve, azonban este fél 9 órakor az összes lámpák eloltandók és hazaszállítandók, mert pont 9 órakor a temető bezáratik. Mindazonk ellen, kik ezen rendeltetéseket megszegik, a kihágási eljárás fog folyamathatni. Miután a kololdulást, mint a kegyelettel mérlyen sértő cselekményt tiltom, azonban, hogy a nagyközönség adakozó kedve kiejejeit nyrhessen, intézkedtem, hogy a köztemető bejáratánál egy rendőr felügyelete alatt álló perelye álljon a közönség rendelkezésére, ezen perelyét a t. közönség figyelmébe ajánlom azzal, hogy ezen perelyében összegyűlemlő összeget a kololdulást ezáltal tiltott kololdos között arányosan fogom felosztani. Nagykiszán, 1903. évi október hó 27-én. Deák Péter, rendőrfőkapitány.

Érdekes és mindenesetre célszerű újításról értesítjük azokat, akik a m. kir. szabad. osztálysorsjegyek iránt érdeklődnek. E sorsjegyek sorsjegyeit többnyire bizonyos körülményességgel lehetett megszerezni, kivált az olyan speciális sorsjegyeket, mint például a Lukács Vilmos bankja által eladottak, melyek a közönség körében népszerűsége rettek szert. Most ez a bankház a közönség kényelmére való tekintettel városunkban képviseltetve alapított, amennyiben sorsjegyei elarusításával az ifj. Wajdits József könyvkereskedő céget bízta meg. A sorsjegyvásárlók idót, fáradságot és költséget kímélnek, ha sorsjegyeiket közvetlenül onnól a cégnél, a Lukács Vilmos-féle m. kir. osztálysorsjegyek kizárólagos elarusítójánál szerezik be. A sorsjegyek megújítását a budapesti bankház közvetlenül fogja intézni, amennyiben a sorsjegyeket pontosan elküldi és befizetési lapot mellékel hozzájuk, úgy, hogy a sorsjegyvásárló a megújítási díjat a posta útján portómentesen küldheti be Lukács Vilmos budapesti bankháznak.

Az osztálysorsjegyek játékterve. Most, hogy a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek tizenkettődik sorsjátéka véget ért és már legközelebb megkezdődik a tizenharmadik sorsjáték: a közönség nagy érdeklődéssel fogadhatja az osztálysorsjegyek hivatalos játékterveinek közléseit. Mert ebből a tervből az világlik ki, hogy összesen százötven sorsjegy közt 14.459.000 koronát sorsolnak ki, s hogy a nyertesnyek száma akkora, hogy minden második sorsjegyre egynek-egyek okvetlenül jutnia kell. De tekintélyes a nagyobb nyertesnyek száma is és imponázsan nagyok a nyeremények és a jutalomdíj. Ennek a játéktervének köszönhető az osztálysorsjáték az ó nagy elterjedését és népszerűségét, valamint az a, bizodalmat is, amelyet iránta a közönség tauusit.

Vörösmarty-Album. Kulturmissziót teljesít a „Pesti Napló”, mikor minden esztendőben díszes, ingyenes ajándékkönyvben közlel hozzá nagy közönség szívéhez a nagy, örökbecslé iródműi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megmagasztalt, egyuttal meg is szereti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka díszművekkel lopi meg karácsonyra olvasóit a „Pesti Napló”, ez a szó legnevesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmarty-nak, a Szózat és a Vén cigány ösejű költőjének életművét egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Ilonka, Csogor és

Tünde és számos más) foglalja díszes albumba és adja karácsonyra ajándékkul. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-Album alakjában és nagyságában készül és tartalmaz díszkötve 20 nagy, több színben nyomott műmellettel, továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékkul megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át félvagy negyedévenként, vagy havonként, de megazakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra.

Földszintes ház kellemes utcában nagy kerttel, elkötözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

TÖRVÉNYSZÉK.

— Gondatlan szülők. Nagyon szomorú állapot, de való, hogy nemcsak a kanizsai, de Magyarország majd minden törvényszékén csaknem minden héten van föltárgyalás, meyen szülők felett kell itélni, kik gondatlanságukkal gyermekeik halálát okozták. A gondatlanság kisebb, vagy nagyobb mérvű, de a gondatlanság mindig az anya lelkét terbeli, kinek vétkes könnyelműsége miatt majd vízbe ful, majd leforrázza magát s több hasonlóan borzasztó halállal hal meg az a szerencsétlen kis gyermek, kinek gondolkodási köre játéktárgyan kívül mára nem terjed.

A most kedden tartott föltárgyalás alkalmával is két anya állott a törvényszék előtt gyermekeik haláláért számot adni. Az egyik eset: Vargek Pálné domaszenei lakos 4 éves kis fia a bamukaparával magára rántott a tűzhelyről egy forró vízzel telt edényt. A szerencsétlen kis gyermek valósággal megfőve halt szörnyet. A véd és védelem megbaltatása után a bíróság az anyát mondta ki bűnösnek a gondatlanságban, s tekintve a reánkivül sok enyhítő körülményt 8 napi fogházra ítélte.

A másik eset: Kovács János csáktornyai lakatos kis gyermeke játéras közben egy lépcsőről legurult, s a sérülés folytán még az nap megbalt. Kis gyermek haláláért számot adoi itt is az anya állott a törvényszék előtt, kik a gondatlanságban itt is bűnösnek talált a törvényszék. Tekintve azonban, hogy ebben az esetben a gondatlanság az anyaszérről nagyon csapály volt, a bíróság csak pénzbüntetésre ítélte.

Bűnbak keresztelik. Még tén emlékszik közönségünk arra a balesetre, midőn Süle János városagáda 1901. évi október 21-én többedmagával a szőlőből bérkocsinn jött haza, s lábát törte. Találkozott ugyanis vásári kocsiakkal s ezek közül az egyik az a kocsijukat oly szerencsétlenül borította hajtás közben az árokba, hogy a bennülők többé-kevésbé megsebzültek, de különösen Süle, ki lábát törvén, eddigi kenyerkeresete folytatására képtelen lett.

Az ügyességé magánválló indítványára vádat emelt ezert Szabó Jordán József ellen, ki az ő kocsijukat földöntötte. A törvényszék azonban a véletlen baleset fennforgását látta, s ezért a vádlottat felmentette, mely ítéletet a kir. tábla is helyben hagyta. Ezután azonban az érdekel Süle János vádat emelt saját bérkocsinak ellen, azzal az indokkal, hogy ha a törvényszék ítélete szerint nem a másik kocsi hibája, úgy a saját kocsiauk. Ezen vádat azonban az ügyességé magévá vette.

Zsebmetszők. Érdekes bünygyi föltárgyalás lesz november hó 14-én a helybeli kis. törvényszéknel. Harom notórius országbírói tolvaj, s zsebmetsző felett fog törvényt ülni bíróságunk. Stojhó Faul János, Stojhó Faul Antal és Ivanez Górbert mint zsebmetszők utazták be széles a Magyarországot, s oly körülmönfot rafionerivál ízték mesterségüket, hogy évek óta folytatott gazzágot után csak pár hónappal ezelött fogta el őket a kezhelyi csendőrség. Működési körük a lopás és zsebmetszés, ugynevezett: erszénydobás körébe terjedt, mely szerint a förtolyuk a következők: Az országos vásárok alkalmával kieszemelték oly parasztoakat, kik marhákat eladva, pénzsel ballagtak hazafelé. Ekkor az egyik a parasztohoz szegődött mindenfélét kérdezve, míg a másik kettő álló távolban követte. Beszélgetés közben a zsebtolvaj egy erszényt ejtett le, mely tömve volt hamis pénzjegyekkel, s azt, mint talált, egy ügyes pillanlatban felteleve, a paraszti-

nak felmutatta, a örömmel hivta fel ostozkodásra. Természetes, hogy ragyogó szemekkel olvasta a paraszt a róa eső részt, de ebben a pillanlatban a várakozó cinkosársak közül az egyik a parasztohoz ugorva rekiáltott: „Gazember, te loptad el a pénzemet!” A szegény ember ártatlansága tudatában elővette saját pénzét s mutatta, hogy az az övé, ők csak a másikat találták. Midőn azonban a pénzt a cinkosárs éleg közömben látta, kikapta azt a paraszt kezéből, s elrohant vele. Így csapták be a szegény hiszékeny parasztook százait, s most november 14-én itél a törvényszék a jómadarak felett s remélhetőleg elég időt fognak kapni fejük förtü új tolvajlái módszer felett.

Szerkesztőség:
Dr. Yllányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: Ifj. Wajdits József.

VEGYES.
— Yáros lakók, hivatalnokok stb. Emésztési zavarok és az elő életmód és megértetett szellemi munka következménye ellen „Moll, seidits pora” az emésztést hathatósan szabályoz és enyben használo tulajdonosok követeleiben teljesen nélkülözhetetlen hásziser. Egy doboz 2 kor. Napotli székletlész utánvétellel Moll A. gyógyszerész. és kir. udv. szállító által Bécs Ruchlauberg 9. Vidéki gyórtárházban határozottan. Moll készítményét kéjük vejtégy és aláírásával.

Nyilttér
Az o rovat alatt közöltökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, húgyhólyag, húgydara és a húszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztőszervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

sikeresen rendelve lesz.

Húghajtó hatás!

Kellemes ízű — Könnyen emésztendő
Kapható ásványvízkörzetekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Egy földbirtokos írja:

Wilhelm Ferenc, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító urak Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

B-Ujváros.

Felkértem, hogy postaföldintéllat kölönjökem az Oa Wilhelm-féle antiarbitrikus antiuremikusa vértisztító tejtájból két csomaggal. Küldjék ezt a teát Debrecenbe, Szathmáry Gábor ház- és polgármesternek Debrecen, 1664. házszám. En ajánlottam a betegnek a teát, mert avallt már sokakat meggyógyítottam. Kérom tehát Ont, hogy postaföldintéllat a két vértisztító-teát magyar használati utasítással utánvétellel küldje meg, de minél gyorsabban. Ugyanannak a fenti betegnek még több adagra is lesz szüksége, mert azt tanácsoltam neki, hogy a teát legalább két hónapon keresztül használja. Még egyszer van szerencém a fenti címet emlékeztetőre hozni és kérem a gyors megküldést.

Tisztelettel
Lizskey Ferenc, földbirtokos.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 kor. a raktárból. 1 posta küldemény 15 csomag 24 kor. bérmentve az osztr. magyar monarchia posta állomására.

HIRDETÉSEK.

NAGY JÖVEDELEM!

Előkelő budapesti bankcég képviselőket (ügynököket) keres, kik sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladásával foglalkozni akarnak. Nagy jövedelmű foglalkozás, esetleg havi fix fizetés.

Ajánlatok „Nagy jövedelem” Winter és Nagy hirdetői irodájához Budapest, Magyar-utca 6. intézendők.

8196/1k. 903.

Árverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Vámosi Lina szabari lakos végrehajtókat, ifj. Tóth Mihály szabari lakos végrehajtást szonvedett elleni 208 kor. tőke, ennek 1902. évi január hó 24. napjától járó 5⁹/₁₆ kamatai 72 kor. per. 32 kor. felebebeszi, 15 kor. 70 fill. végrehajtás kérelmi, 20 kor. 30 fill. árverés kérelmi s a megfelmertendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a szabari 433. sz. tjkvben f. 983. hrz. alatt felvett felső hosszú szafőtőldnek ifj. Tóth Mihály illető s 162 koronára becsült ¹/₆-od része, míg a szabari 626. sz. tjkvben f. 1324. hrz. alatt Tóth Mihály, Tóth József elmebeteg, Tóth Ferenc, Tóth Mari, ifj. Tóth Mihály, Tóth Anna, öz. Kozáry Bódné és Tóth Rozália férj. Kovács Jánoson tulajdonul felvett s 156 koronára becsült díszelő szőle, a f. 1342. hrz. alatt felvett s 294 koronára becsült közphegyi szőle, a f. 1013/8 hrz. alatt felvett s 70 koronára becsült kis díszelő dűldőben levő szafőtőld, a f. 1013/8 hrz. alatt felvett s 161 koronára becsült kis díszelő dűldőben levő szafőtőld, mégis a szabari 1047. sz. tjkvben f. 1701/8 hrz. alatt felvett s 164 koronára becsült szafőtőld és ordó az erdei dűldőben, s végül a szabari 1091. sz. tjkvben I. 326. hrz. alatt ugyanazok tulajdonul felvett s 218 koronára becsült kisvermi dűli szafőtőld az 1881. LX. t.c. 156. §. a pontja értelmében egészen

1904. évi január hó 11. napján délelőtt 10 órakor

Szabar község házánál Remete Géza felperesi ügyvéd v. h. közbenjárásával meg-tartandó nyilvános bírói árverésen eladati fog, még pedig tekintve, hogy a fent érintett ingatlanoknak Tóth Ferenc, Tóth Mari férj. Kovács Józsefné, ifj. Tóth Mihály, Tóth Anna, öz. Kozáry Bódné és Tóth Rozália férj. Kovács Jánoson illető részekre — kivéve Tóth József elmebeteg illetőségét 4840/903. iktz. alatt öreg Tóth Mihály szabari lakos javára szolgalmilag s ezt megelőzőleg jelzálogos követelés van bekebelezve, ennél fogva az ingatlanok a szolgalmilag fenntartásával csak az esetben adnának el, ha a jelzálogos hitelező kielégítésére szükségesnek mutatkoz 1650 kor. beigérettel, ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik, s az ingatlanok a szolgalmilag fenntartása nélkül a kizittöz határonapon újban elárvereztetnek.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsár. Árverészi kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. tszék mint telek-könyvi hatóságán, 1903. évi szeptember hó 29. napján.

Csak Globus hiszifó kivonattal hiszifitsunk

Arany éremmel kitüntetve Párisi világhíllálás 1900. Arany érem Bécs 1902. Mindentől kapható. Dobozs 10, 16 és 80 fillér.

ÜGYNÖKÖK

ismeretességgel magánosoknál havi 80 korona fix fizetés és magas jutalék ellenében, azonnal minden város, helység és kerületben kerestetnek új szabadalmazott cikkelek elarusítására, melyek minden háztartásban, polgárok és gazdáknál elkerülhetlenül szükségesek. Ezen ügynökséget bárki, kinek magánosoknál ismeretességl van, szabad idejében betöltheti. Ajánlatok „Nenheit 1903.” an Rudolf Mosse, Wien jellel intézendők.

melyek évek óta a legjobb eredménnyel használtatván és a legkiválóbb orrosok által mint gyöngyben használt, feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák, teljesen ártalmatlanok. Cukrozott

slakjuk végett a gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz, csak 2 korona o. 6. 2.45 korona összeg előzetes beküldése esetén egy tekeres bérmentesen küldetik.

KÉRJÜK Neustein Fülöp használtatván. Valódi csak, ha minden doboz hátsó oldala a törvényileg bejegyzett „Holl Leopold” védjegyünkkel, vörös-fekete nyomással van ellátva. Védjegyzett dobozaink, utalványaink és csomagolásainknak a „PHILIPP NEUSTEIN APOTHEKER” aláírását kell tartalmazniuk.

NEUSTEIN FÜLÖP

gyógyszertára a „Szent-Lipóthor” Z. K. „”.

WIEN, I. Bez., Plankengasse 6.

Raktár Nagykiszán: BELUS LAJOS és REIK GYÜLLA gyógyszerészeknél.

6899./tk. 903.

Arverési hirdetés.

A nagykiszáni kir. tszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bali György és neje Kis Rozsa szentbalázsi lakosok végrehajlatóknak Banca Ferenc szentbalázsi lakos végrehajlatát szenvedett elleni 35 kor. 10 fill. tőke, ennek 1900. évi július hó 2. napjától járó 5%, kamatai, 8 kor. 20 fill. végrehajlat kérémi, 12 kor. 30 fill. arverés kérémi s a még felmerülő költségek iránti végrehajlati ügyében a nagykiszáni kir. törvényszék területéhez tartozó s a szentbalázsi 156. sz. tkvben A. § 1411. brsz. cinscso hegyi szőlő és présházak Banka Ferenc tulajdonát képező 1/4 része 124 kor. becseréltékben

1903. évi december hó 17. napján délelőtt 10 órakor

Szentbalázs község házánál Sebestény Lajos felseresi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatik fog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becser. Arverési kivánók tartoznak a becser. 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Nagykiszán, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1903. évi szept. hó 9. napján.

6899./tk. 903.

Gyűltés arverési hirdetés.

A nagykiszáni kir. tszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács Lajos és neje Györkös Rozália szentbalázsi lakosok végrehajlatóknak, Györkös József és neje Tuboly Mária u. ottani lakosok végrehajlatát szenvedett elleni 340 kor. tőke s jár. 11 kor. jelenlegi, továbbá a ki-martoni tőpénztár r. t. csatlakozott végrehajlatóknak végrehajlatát szenvedett ellen 2887 kor. tőke, 15 kor. 40 fill. jelenlegi arverés kérémi s a még felmerülő költségek iránti végrehajlati ügyében a nagykiszáni kir. törvényszék területéhez tartozó s a szentbalázsi 98. sz. tkvben 1/4 részben Tuboly János, 1/4 részben Györkös József és neje Tuboly Mari tulajdonul felvett 400. brsz. alsó mezői ezantó 292 kor., 401. brsz. alsó mezői ezantó 164 kor., 142. brsz. csörgőréti rét 80 kor., 184. brsz. Tubolyföldi ezantó 252 kor., 376. brsz. alsó mezői ezantó 32 kor., 382/a alsó mezői ezantó 381 kor. becseréltékben az 1881. évi LX. t. c. 156. §-a értelmében egészen mégis u. azon tkvben § 372. brsz. alsó mezői ezantóknak Györkös József és neje nevén álló 1/4 részre 452 kor. becseréltékben 1903. évi november hó 13. napján délelőtt 10 órakor

Szentbalázs község házánál Sebestény Lajos és Laschobor Mátyás felseresi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatik fog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becser. Arverési kivánók tartoznak a becser. 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Nagykiszán, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1903. évi szeptember hó 7. napján.

3777. sz./tk. 1903.

Arverési hirdetés.

A letényei kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Délaljai takarékpénztár végrehajlatóknak, Kácsura György tót-szt.-mártoni lakos elleni 130 kor. tőke, ennek 1899. évi január hó 30-tól járó 8%, kamatai, 33 kor. 30 fill. per és végrehajlati, 18 kor. 75 fill. előbbi, 11 kor. ezantuli költségek iránti végrehajlati ügyében a nagykiszáni kir. törvényszék (a letényei kir. járásbíróóság) területén fekvő Tót-Szt.-Márton községi 3. sz. tkvben A. I. 1-13. soroz. ingatlanoknak a 3. hrz. ingatlanon épült 4. népsorsz. háznak Kácsura Györgyöt illető felérése 2549 kor. kiküldési árban, a Tót-Szt.-Márton községi 163. sz. tkvben A. § 362. hrz. váltás költségek iránti árban Tót-Szt.-Márton község bíró házánál 1903. évi november hó 20-ik napján d. e. 10 órakor

Simon Gábor nagykiszáni lakos felseresi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatik fog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becser. Arverési kivánók tartoznak a becser. 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Leténye, a kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság, 1903. évi október hó 5. napján.

Kiváló szerencse Töröknel!
Felülmulhatlanul

kedvez főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereeményel többet fizettünk nagyrabecsült voróinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereeményt és pedig:

- a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
- a 100.000 " főnyereeményt a 74366.
- a 90.000 " " a 109780.

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereeményt. Ajánljuk emellett, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő nagy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyereemény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyereemény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyereemény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; ÖSSZESEN 55.000 nyereemény és jutalom 14.459.000 korona összesen.

Az I. osztályú sorsjegyek tervezési árai:
1/4 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy k. 1.50; 1/2 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy k. 3.—
1/2 " " " 3.— " 6.—; 1/4 " " " 6.— " 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 19-ig.

TÖRÖK A. és T. SA
BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fők.: Váci-körút 4/a.

II. fők.: Múzeum-körút II/a. III. fők.: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőléről levélgandó. **TÖRÖK A. és T. SA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben _____ utánvétellel köröm postautalvánnyal küldöm mellkeltem bankjegyekben (bélyegekben). (A nem telző törlendő.)

Pénzesz: _____

Z. K. 19/31, 903.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyömer- és al-tetűhatásnak, gyomorgörös és gyomorbőr, rögzött székrekedés, májbanalom, vér-telés, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e jeles házi-szernök ötvízök óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ara egy leposzított ers-gül doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll” felirattal óronattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só novocetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csux és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszer. — Egy üveztett eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legújabb, legújabb módszer szerint készült gyermek és hölgy szappan a bír okozott ápselásra gyermekek s felnőttek részére.

Ara darabankint — 40 fill. öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszótküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvétellel teljesítenek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kiszán Rosenfeld Adolf és Fia.

PAUK VILMOS

okleveles mérnök.

Magánmérnöki irodája Nagykiszán,

Sugár-ut 5. sz. Hungária-szálló mellett.

Elvállal fölmérést, tagosítást, birtokrendezést; gazdasági épületek, lakóházak tervezését, szakértői szemléket, becsléseket; szabádalom készítéseket úgy hazai, mint külföldi érvényességgel.

Nagykanizsán és vidékén

Lukács Vilmos

(Budapest, V. Földö-utca 10.)

a m. kir. szabad.

Osztály-sorsjáték

főelárusítója

bankházának osztálysorsjegyei kizárólag csak nálam kaphatók.

Megrendelések posta útján csak a pénz előleges beklldése, vagy utánvét mellett eszközölhetők.

Kiváló tisztelettel

Ifj. WAJDITS JÓZSEF könyv- és papírkereskedés Nagykanizsa, Deák-tér.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

1/2. kor. 1/3. kor. 1/4. kor. 1/5. kor.
 á 12. — kor. á 6. — kor. á 3. — kor. á 1.50 kor.

Bőr-tisztító szer

„GLOBIN”

felülmul minden eddig létezőt.

GLOBIN a legszebb fényt adja,

• a bőrt simulékonyra •
 • és tartóssá teszi. — •

Pótolhatlan óvszer
 chevron, box-calf és lackbőrnél.

Kapható fekete és színes-ben:

Fesselhofer József, Marton és Huber, Neu és Klein, Haas Vilmos, Schwarz és Tauber Nagykanizsán.

GYÜMÖLCS-, FŐZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR”

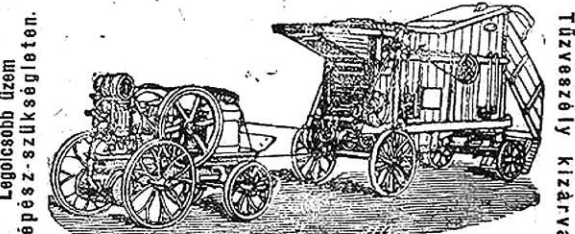
KECSKEMÉTEN.

ARJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

„MAYER” GÉPGYÁR SZOMBATHELY

Raktár: Budapest, V., Lipót-körut 15.

Készít mindennemű vas- és fémöntő részv.-társ. kitanó szerkezetű Benzin-motorokat, 2-60 lóerőig. Benzin-motoros cséplőkészletek.

Malomépítéset: Új hengercékek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtó.
Osborne D. M.-féle világábrú amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselő-ége.
 Képes ár jegyzék ingyen és bérmentve. Kivánatra minden szükségletre külföldi kitésvetés.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
 Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált hárszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bódzósóval alkalmazatik kényes, csúszlós és megfázottaknál.
 Intés: Súlyosabb utazatok miatt bódzósókat, bódzósókat, bódzósókat, bódzósókat és csakis eredeti üvegek dobozokba „Richter” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f., 2 k. 80 f., 4 k. 160 f., 8 k. 320 f. —
 Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapeston.
 Richter F. Ad. és társa, csk. a k. sz. utca 11. sz. Rudaolstadt.

FONTOS
 GYOMORBAJOSOKNAK!
 Étvágyhiányt, gyomor-fájdalmakat, emésztést, gyomorgerjesztést, emésztési zavarokat, felfajást stb. megszüntet azonnal a világábrú valódi
BRÁDY-féle
MARIACELLI GYOMORCSEPPEK.
 Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozattal Kis áveg használati utasítással 30 fillér, nagy áveg 140 korona.
 Gyógyszertárakban kapható.
 Főraktár: BRÁDY C. gyógyszerésztára a „Magyar Királyhoz” Bécs, honnan kívánatra igényen küldetik az érdekes „Specialbroschür.”
 5 kor. beklldése után 6 kis áveg, 4.50 kor. beklldése mellett 3 nagy áveg lez bérmentve küldve. Képviselet Magyarországr részére: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésztára Budapest, Király-utca 12
 Óvakodjunk utazatoktól! A valódi MARIACELLI gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

Első kézből: a garban vásárol Ön olcsón és legjobban.
Első magyar hangszergyár
 villamos erő berendezve.
STOWASSER J.
 cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
Budapest, II., Lánchid-utca 5.
 Ajánlja a saját gyárában készült összes réz-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket.
 Hegedők, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetek, trombiták és cimbalomok.
 Tárogató ára 30 Ftól (60 kor.) feljebb, iakola hozzá ingyen.
 Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előyös fizetési feltételek mellett.
 Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.
 Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközölteenek, vonós hangszerek a legújabb találmányu hangfokozó gerendával, melyért garanciát vállalok.
ARJEGYZÉK minden hangszerrel külföldi kérésű, mely bérmentve megküldetik.

Oh jajt! Köhögés, rekedtség és elnylkásodás ellen gyors és biztos hatásuak
Egger mellpasztillák
 az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
 Doboza 1 kor. és 2 kor.
 Próbadohoz 50 fillér.
 Fő- és értékelési raktár: „NADOR”
GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI., Váci-körut 17.
Eljert! Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyítotl.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszerésztárakban.

Suchard
Milká-ja
 Teljes tejfel csokoládé — táblákban és hengerekben. —
 A legtejfelgazdagabb
Tej-csokoládé.
 Legutolsó ujdonsága a világábrú csokoládégyárnak
PH. SUCHARD.

Férfiak ingyen kapnak
 olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett előt uja meghozza. Próba-csomagot a egy sár oldalsó könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legámulatnövelőbb esoadorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán neml bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férjében szenvednek. Ez okból elhatározták az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkiéért ingyen küld. Ezzel a hála-vességgel a baj otthon gyógyítható, a mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó neml bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szer-vekre hat, a hol a megerősülés szükségese csodálatos eredményt győgyíjt: az ávek óta tartó betegségekért. Öreg, fiatal egyaránt írhat State Medical Institute-nek az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább arokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próba-csomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rejtetes hájából otthon. Az intézet kérésén tenz. Mindenki írtat árté-berhonnban magyarul, mire titoktartás mellett postafordulival egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon meg ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalma senkisésem fogja megutálni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.
 A levelet mindig be nemeteseztetik.

Storm-Slipper
 és
Hócipők
 könnyű, elegáns
 amerikai felcipők
 Boston Rubber Shoe Co.-tól Boston-ban U. S. A.
 A bostoni Storm-Slipperek könnyűségük és elegáns alakjuk következtében, a nehéz felcipők ellonében előnyben részesítettek; a lábukat teljesen megóvják a nedvességől és kellemes a viselését.
 Vigyázzanak a védjegyre!
 Nagykanizsán kaphatók: Rosenfeld Adolf és fia, Alt és Böhm, Halphon L. és fia cszegokál.
 Vezérképviselet:
Wallisch, Frankl & Co., Bécs, I. Fleischmarkt 12-14.

Med. Dr. Traub József gyomorpóra
GASTRICIN
 orvosság is megvizsgálva és használva.
 Exer és exer ember gyomor, bél és más bajok következtében saigora étrendre van kényserve, ami az életet kínosá teszi. Dr. Traub József Gastricin gyomorpóra használataánl ezen étrend már rövid idő múlva felesleges válik. Betegok, kik sok táplálék felvételével erősek akarnak lenni, elérhetik a Gastricinnel a legrovidebb idő alatt. Gastricin mulandó bajoknál, mint gyomorgégés, felbőgés, felvadás, gyomorfájás, hányás, görcsök, rosszullet, szorulás, fejfájás és rossz emésztésnél azonnal használni és hosszabb idevtől meggyógyít a régi gyomor és bél bántalmakat, melyek eddig minden szernek ellenálltak. — Gastricin nem barmhajtó szer, a székelést azonban szabályozza. — Továbbikat a prospektusok ismertetik. — Orvosok részére ingyen próbák.
 Kapható a legtöbb gyógytárban. Nagykanizsán PRÁGER BÉLA gyógytárban.
 Főraktár „Salvator” gyógytárban Pozsony.
 Nagyban a gyógydrogueriákban.
 Nagy doboz 3 kor., kis doboz 2 kor., bérmentve 20, ajánlja 45 fillérről több

H I R D E T M É N Y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztályorszájáték (XIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1903. november hó 19. és 20-án tartatik meg. A huzások a **Magyar Királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztályorszájáték valamennyi árusítóból kaphatók.

Budapest, 1903. évi október hó 25-én.

MAGY. KIR. SZAB. OSZTÁLYORSZÁJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.

LÓNAY. HAZAY.

ZALA-
megyeében
eddig
4 főnyereményt
és
15 más nagyobb
nyereményt
fizettünk ki.

Debizonított tény, hogy a magyar királyi szab. osztályorszájáték utján igen sokan jutottak jóléthez, sőt gyakran usgy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztályorszájáték általános kedveltségnek örvendek. — Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező nyeresí esélyeket oly nagy összegű nyeresémekkel, mint a magyar osztályorszájáték.

A következő osztályorszájáték hat osztályában 110.000 sorsjegyből 55.000 darabot, tehát a felét körülbelül 14 1/2 millió korona közpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve: 600.000, 400.000, 200.000, 2 4 100.000, 90.000, 2 4 80.000, 70.000 stb. stb.

A megrendeléseket f. 6. november 3-ig kérjük.

Az első osztály eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6.—, negyed 3.— és nyolcad 1 K. 60 f. Sorsjegyeket postaiutalvány-összegek ellenében vagy utánvétellel kúndánk. — Hivatalos nyereséményjegyekkel pontosan szolgálunk. Játékteret minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk.

NEMZETI PÉNZVÁLTÓ-RÉSZEYNTÁRSASÁG
Budapest, Gizella-tér 1. L. 2. Sürgöny cím: „Nemzeti Pénzváltó Budapest.”

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyereséményt — még esődékesseget is — a leg-szigorubb titoktartás mellett, juttalékmentesen fizet ki és ügyfeleinek minden irányban a leg-messzebbmenő biztonságot nyújtja.

A leglőbb főnyereményt nálunk vásárolt sorsjegyeken nyerték.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Heim féle
MEIDINGER KÁLYHÁK
A felfaló
DR. MEIDINGER TANÁR ÁLTAL
kizár. jogosított gyára.
CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.
„Hestia” kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk **MEIDINGER-OFEN H. HEIM** utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő, kandallók KÖZPONTI FÜTESEK MINDEN RENDSZERBEN,
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZÉLÉSSEL.
EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET.
Szellőztetési berendezések,
MINDENMÉY SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK.
NÖVÉNYHÁZI FÜTESEK.
Legjobb referenciák. — Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR
EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.

BÉCS, OBER-DÖBLING.
BÉCS, I. KOHLMARKT 7.
PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Sokkal jobb
a vörösmartyó kényelmét

Globus-Tisztító
Kivonattal
Fritsch Schaefer Jun.
Aktívsejteléseiből
gyártva

Legjobb és legújabb
A vörösmartyó kényelmét

Globus-Tisztító
Kivonattal
Fritsch Schaefer Jun.
Aktívsejteléseiből
gyártva

Legjobb és legújabb
A vörösmartyó kényelmét

Legjobb és legújabb
A vörösmartyó kényelmét

Szentáry
Szentáry
levélpapírja
a
legjobb csontlevélpapír.
KAPHATÓ:
Uj. Wajdits József
papírhéreshedésében.

Nyavalytörés.
Ki nehéz körben, görcsöken és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

ARCZKENŐCS

legjobb a világon. Hatásos esodás. Pár nap alatt elfújja és szépi az arcot. — Elküldött az arcot, szappant, mélfőlt, bórtraktát (Mifester) és minden más bőrbajt. Sem bígyu, sem ölmot, sem más nem tartalmaz.

Ártalmatlan anyagot nagy tégyet 2 kor., kicsit 1 kor., Hőgyapor 1 kor. Szappan 80 fill. Fegypip 1 kor. Arviz 2 kor.

REGENERATOR.

Ártalmatlan szer az ősz haj eredeti színének visszanyerésére. Fej- és arakkálj naponta egyszer bekenve 10-15 percig nap múlva visszanyerjük eredeti szímet, később hetekig csak kétszer használható. Egy üveg ára 2 korona.

Kapható az egyedüli késszlőnél MEHLISCHMIDT JÓZSEF gyógyszerésznél Győrött valamint a fáktraktusban Lux Mihály drogus-üzletében Budapest, IV., Múzeum-körut 7. sz. Postamegrendelések utánvett mellett eszközöltetnek.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka.

VÖRÖSMARTY-ALBUM

A Pesti Napló, amely eddig az Ember tragédiáját, Arany János balladát, Zichy Mihály illusztrációjával, Katona József Bánk bánját, a Himnusz-Albumot, a Kötők-Albumot, taraly a remek kitaláló Zichy-Albumot, stb. sőt olvasóinak a könyvtárában általános feltűnést kelte kiállításában, az idén eddigi kiadásait felülmúló fényes és pompával aranydíszben kemény kötésben

VÖRÖSMARTY-ALBUMOT
fogja olvasóinak karácsonyi ajándékul adni.

1. egyszerre egy egész évre előfizetnek,
2. akik félre néznek elő és kölcsönöztesseget vállalnak, hogy egy további félévben át előfizetnek lesznek,
3. akik egy negyedére fizetnek elő és további háromnegyed éven át való előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a második év negyedére szól előfizetés beszedéskor után kaphják meg a Vörösmartyó-Albumot,
4. akik havonta fizetnek elő és egy egész évi előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a hatodik havi előfizetés beküldése után fogják megkapni a Vörösmartyó-Albumot.

Azon új előfizetőink, akik a Zichy Mihály albumot, az 1903. évre szól előfizetés alapján, most előfizetett ajándékot bírták, azok a Vörösmartyó Mihály Albumot csak egy kaphják meg ha egy további egész évre előfizetnek, illetve ha jelen négy pontban felsorolt előfizetési feltételek egyikének eleget tesznek.

A Pesti Napló előfizetési ára: Egész évre 28 kor., félre 14 kor., negyedére 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér. — Előfizetni minden hó 1-től az 15-től lehet.

A „Pesti Napló” kiadóhivatala.

SCHICHT-szappan

„SZARYAS” JEGY „KULCS”

Legjobb, legkiadósabb és ezért a legolcsóbb szappan. Minden kártyaköny hozzákeveréstől mentes.

Mindenütt kapható.

A bevásárlásnál vigyázzunk különösen arra, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel, s a fenti egyik védjeggyel legyen ellátva.